

Prezident dəstəyi daxili işlər orqanlarının fəaliyyətini təkmilləşdirir, peşəkarlığını artırır

Dekabrın 25-də Daxili İşlər Nazirliyinin Polis Akademiyasında yeni tədris binasının açılışı olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev açılışda iştirak edib. Daxili işlər naziri general-polkovnik Rəhim Usubov dövlət başçısına raport verdi. Prezident İlham Əliyev xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin Polis Akademiyasının meydanında ucaldılan abidəsi önünə gül dəstəsi qoydu.

Dövlət başçısı yeni tədris binasının rəmzi açılışını bildiren lenti kəsdi və burada yaradılan şəraitlə tanış oldu. Daxili işlər naziri general-polkovnik Rəhim Usubov tədris binasında yaradılan şərait

barədə Prezident İlham Əliyevə məlumat verdi.

Bildirildi ki, yeni tədris binasının inşası 2016-2018-ci illərdə aparılıb. Altmərtəbəli bina müasir səviyyədə və yüksək zövqlə inşa olunub. Yeddi min kvadratmetrə yaxın sahəsi olan binada təlim-tədris üçün hər cür şərait yaradılıb. Burada 138 nəfərlik oxu zalı və elektron kitabxana müdavimlərin ixtiyarına verilecək. Bina liftlər, havalandırma, videomüşahidə, səsənə sistemləri, eləcə də elektron lövhələr və tədris prosesi üçün zəruri olan digər ləvazimətlə təchiz edilmişdir. Burada müasir akustik sistem qurulduğu 252 nəfərlik iclas zalı yaradılıb. Zaldə akademiyanın həyatında baş verən əlamətdar hadisələri qeyd etmək üçün hər cür şərait mövcuddur.

Ardı 2-ci səh.

Azərbaycan Avrasiyanın tamamilə yeni enerji xəritəsini yaradır

İlham ƏLİYEV: "2019-cu ildə Qoşulmama Hərəkatının sədr ölkəsi kimi biz beynəlxalq arenada öz rolumuzu artıracağıq"

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev "Rossiya-24" telekanalına müsahibə verib. AZƏRTAC müsahibəni təqdim edir.

- Cənab Prezident, salam.

- Salam.

- 2018-ci il dünya üçün asan keçmədi. Amma bu, tarixi tərəfdaşlarla, qonşularla və dostlarla münasibətlərin əhəmiyyətini dərk etmək və qiymətləndirmək üçün yaxşı məqamdır. Buna görə də bizə çox xoşdur və Sizə xüsusilə minnətdarlığımı ki, sıx iş qrafikinə baxmayaraq, vaxt taparaq bu gün burada bizə qəbul edirsiniz.

- Sağ olun.

- Cənab Prezident, 2018-ci ilin Azərbaycan üçün siyasi-iqtisadi yekunlarını necə qiymətləndirərdiniz?

- Bütövlükdə il ölkəmiz üçün uğurlu olub. Azərbaycan uğurla inkişaf edib. Biz beynəlxalq miqyasda əsas tərəfdaşlarımızla, ilk növbədə, qonşu ölkələrlə ənənəvi münasibətlərimizi möhkəmləndirmişik. Xəzər dənizinin hüquqi statusunun nizamlanması haqqında Konvensiya imzalanıb. Hesab edirəm ki, bu, Xəzəryanı ölkələri bir-birinə daha da yaxınlaşdırən tarixi sənəddir.

Ardı 3-cü səh.

Dünya azərbaycanlılarına Azərbaycan qarşıya qoyduğu böyük məqsədlərə doğru inamla irəliləyir

Əziz həmvətənlər!

Hörmətli soydaşlar!

Milli birliyimizin rəmzi kimi hər il geyd etdiyimiz 31 dekabr - Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü münasibətilə sizi səmimi qəlbən salamlayır, həminə xoşbəxtlik və əmin-amanlıq arzulayıram.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin azərbaycançılıq ideyalarını yaşadan müstəqil dövlətimiz milli həmrəyliyin gücləndirilməsinə xüsusi əhəmiyyət verir, dünya azərbaycanlılarının mədəni-mənəvi birliyinin daha da möhkəmləndirilməsi ilə bağlı ardıcıl tədbirlər həyata keçirir. Biz xarici ölkələrdə məskunlaşmış həmvətənlərimizin doğma Azərbaycanla əlaqələrinin dərinləşdirilməsi və ümummilli məsələlərin həllində yaxından iştirakının təmin edilməsi istiqamətində irəliləyən səmərəli təşəbbüslərə hər zaman dəstək veririk.

2018-ci il xalqımızın tarixində şərəfli yer tutan Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyinin geniş şəkildə keçirilməsi ilə yaddaşlarda qalacaqdır. Belə əlamətdar yubileyin təntənə ilə qeyd edilməsi həmvətənlərimizin qəlbində azadlıq və istiqlal duyğularının, ölkəmizin zəngin tarixi ilə haqlı iftixar hissi-ni daha da gücləndirir. Bu gün əminliklə demək olar ki, 100 il əvvəl mühacir həyatı yaşamağa məcbur olmuş cümhuriyyət qurucularının və onların varislərinin Azərbaycanı müstəqil və güdrətli dövlət kimi görmək arzularını artıq xoş gerçəklilikə çevirmişdir.

Dünyada gedən mürəkkəb geosiyasi proseslərə, müharibə və silahlı qarşıdurmalara, qaçqın və məcburi köçkün problemlərinə, global iqtisadi çətinliklərə baxmayaraq, Azərbaycan Respublikası qarşıya qoyduğu böyük məqsədlərə doğru inamla irəliləyir. Ölkəmizin sosial-iqtisadi sahədə əldə etdiyi uğurların nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən yüksək qiymətləndirilməsi bunu bir daha aydın şəkildə sübut edir. Dünya Bankının "Doing Business 2019" hesabatında Azərbaycan öten ilə müqayisədə 32 pillə irəliləyərək 190 ölkə arasında 25-ci yerdə qərarlaşmış, 10 ən islahatçı dövlət sıyahısına daxil edilmişdir. Ölkəmizin təşəbbüsü və yaxından iştirakı ilə irimiqyaslı transmilli layihələr uğurla icra olunmuşdur. 2018-ci ildə Avrasiyanın enerji xəritəsinin zənginləş-

məsində mühüm rol oynayan "Cənub qaz dəhlizi"nin və onun tərkib hissəsi olan TANAP boru kəmərinin istifadəyə verilməsi, həmçinin Ələt-Astara magistral avtomobil yolunun açılışı ilə Azərbaycan ərazisində "Şimal-Cənub beynəlxalq nəqliyyat dəhlizi" layihəsi üzrə bütün işlərin başa çatdırılması dövlətimizin iqtisadi potensialının artması, regionun tranzit və logistika mərkəzinə çevrilməsi, geoiqtisadi mövqeyinin güclənməsi baxımından xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Cari ildə həm də növbəti telekommunikasiya peyki "Azerspace-2"-nin orbitə buraxılması respublikamızın müasir rabitə və informasiya texnologiyaları sahəsində qazandığı nailiyyətlərin bariz təzahürüdür.

Ölkəmiz inkişaf etdikcə daha global xarakterli vəzifələri həll etmək imkanları artır. Qarşımızda Ermənistanın hərbi təcavüzü nəticəsində işğal edilmiş torpaqlarımızın azad olunması kimi taleyüklü vəzifə dayanır. Azərbaycan pozulmuş ərazi bütövlüyünün bərpası yolunda ardıcıl və məqsədyönlü siyasət həyata keçirir. Soydaşlarımız da, öz növbəsində, yaşadıkları ölkələrin yüksək dairələrinin və nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların diqqətini Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin ədalətli həllinə yönəldilməsində, tarixi həqiqətlərin geniş ictimaiyyətə çatdırılmasında fəallıq nümayiş etdirməlidirlər. Azərbaycan inkişafı və dünya birliyində mövqeyini möhkəmləndirməsi üçün hər bir həmvətənimiz ümummilli məqsədlər ətrafında sıx birləşməli, diaspor təşkilatlarının fəaliyyəti daha çevik əlaqələndirilməlidir. Əminəm ki, dünyanın hansı gusəsində yaşamasından asılı olmayaraq, bütün soydaşlarımız və həmvətənlərimiz bu prinsiplərə əsaslanaraq qarşıdakı illərdə də üzərlərinə düşən vəzifələrin yerinə yetirilməsində qüvvə və bacarıqlarını əsirgəməyəcəklər.

Sizi Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü münasibətilə ürəkdən təbrik edir, hər birinizə səadət, firavanlıq və işlərinizdə uğurlar dileyirəm!

Bayramınız mübarək olsun!

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 25 dekabr 2018-ci il

Türkiyə və Azərbaycan hər keçən gün bir-birinə daha da yaxınlaşır

Cənab Prezident, əziz qardaşım! Doğum gününüz münasibətilə zati-alinizlə xalqım, hökumətim adından və şəxsən öz adımdan ən səmimi hisslərlə və arzularla təbrik edirəm.

Bir tərəfdən öz gücünü ortaq dil, tarix və mədəniyyətimizdən alan qardaşlıq əlaqələrimizin, digər tərəfdən də Azərbaycan Respublikasının qətiyyətli rəhbərliyinizlə gündən-günə inkişaf edərək gücləndiyini məmnunluqla müşahidə edirəm. Türkiyə Respublikası və Azərbaycan Respublikası hər keçən gün bir-birinə daha da yaxınlaşmaqda və əlaqələrimiz güclənməkdədir.

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin, Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin, Azərbaycan Milli Məclisinin və Qafqaz İslam Ordusunun 100-cü ildönümünü qeyd etdiyimiz bu ildə strateji tərəfdaşlıq səviyyəsindən də daha yüksək səviyyəyə çatdırdığımız əlaqələrimizin rəmzi olan TANAP və "Star" neft emalı zavodu kimi böyük layihələri həyata keçirməyimizdə zati-alinizizin uzaqqöhrən liderliyinin və mühüm töhfələrinin oynadığı rolu son dərəcə əhəmiyyətli hesab etdiyimi bildirmək istəyirəm.

Zati-alinizə yeni yaşınızda cənsağlığı və xoşbəxtlik dileyir, dost və qardaş Azərbaycan xalqına sülh, rifah və əmin-amanlıq arzulayıram.

Hörmətlə,

Rəcəb Tayyib ƏRDOĞAN,
Türkiyə Respublikasının Prezidenti

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Prezident dəstəyi daxili işlər orqanlarının fəaliyyətini təkmilləşdirir, peşəkarlığını artırır

Əvvəlki 1-ci sah.

Yeni binada ümumilikdə 1400 kursant yerlik 11 müəhazirə zalı var. Burada elektron jurnal tərtib edilir. Bütün kursantlar bu elektron jurnalda qeydiyyatdadır və onlar haqqında məlumat xidməti vəsiqələrin vasitəsilə burada əks olunur. Bütün tədris proqramının daxil olduğu jurnalda kursantlar imtahan vaxtları və digər mövzularla bağlı məlumat ala bilərlər. Eyni zamanda, müəllimlər kursantların dərəcə davamiyyətinə bu jurnal vasitəsilə nəzarət edirlər. Elektron jurnal həm də ümumilikdə auditoriyaya nəzarət etməyə imkan verir.

Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin Polis Akademiyası 1992-ci ildə yaradılıb və nazirliyin birbaşa tabeliyində olan dövlət ali təhsil-ilm müəssisəsidir. Bu tədris müəssisəsi 1921-ci ildən millis nəfəri və komandir kadrları, 1957-ci ildən isə orta təhsilli hüquqşünas hazırlayan millis məktəbi kimi fəaliyyət göstərmişdir. Ümummilli lider Heydər Əliyevin respublikaya rəhbərliyinin birinci dövründə

millis orqanlarına göstərdiyi qayğı və tələbkarlığı sayəsində Bakı Xüsusi Orta Millis Məktəbi və onun maddi-texniki bazası inkişaf etdi, kadr cəhətdən möhkəmləndi və akademiya səviyyəsinə qədər yüksəldi. Maddi-texniki bazası nəzərə alınaraq 1995-ci ildə akademiya Nazirlər Kabinetinin qərarı ilə birinci kateqoriyalı ali təhsil müəssisəsi dərəcəsi verilib.

Yeni tədris binasındakı kriminalistik təlim şəhərciyindəki müasir şərait müəllimlərin maddi sübutun götürülməsi, ayaq, əl və digər izlər barədə məlumatların toplanması, polis əməkdaşının davranış qaydaları, əməliyyat və xidmət zamanı digər zəruri hərəkətlər haqqında kursantlara əyani surətdə məlumat vermək imkanı yaradır. Burada real vəziyyətə uyğunlaşdırılıb. Şəhərcikdə təlimlərin keçirilməsi üçün şərti olaraq mənzil, ofis, mağaza, bank, küçə və kafə yaradılıb.

Bu gün ölkədə qanunun aliliyinin təmin olunması, əsasıyın mühafizəsi istiqamətində Prezident İlham Əli-

yevin rəhbərliyi ilə mühüm işlər görülür. Bu sahədə fəaliyyət göstərən dövlət qurumlarının maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər ardıcıl xarakter alıb. Daxili İşlər Nazirliyinin Polis Akademiyasında yeni tədris binasının inşa olunması da bu sahədə görülən işlərdəndir. Bütün bunlarla yanaşı, hüquq mühafizə orqanlarında çalışan əməkdaşların peşəkarlığının artırılması, onların sosial məsələlərinin həlli də dövlətimizin daim diqqət mərkəzindədir.

Sonra xatirə şəklində çəkildi.

Daha sonra Prezident İlham Əliyev xidməti istifadə üçün alınan yeni avtomobillərə baxdı.

Məlumat verildi ki, Yol Patrul Xidməti üçün "Mercedes" markalı 118 avtomobil alınıb. Onlardan 75-i "Mercedes"-in C-300, 4-ü E-450, 39-u isə E-350 modelidir. Bu avtomobillərin hamısında yeni i-Patrol sistemi quraşdırılıb. Bu sistem texniki xüsusiyyətlərinə görə əvvəlkilərdən xeyli fərqlənir. Yol Patrul Xidməti avtomobilinin dayandı-

ğı, eləcə də hərəkət etdiyi hallarda fəaliyyət göstərən digər avtomobilə malik olan sistem ətrafı 360 dərəcə əhatə edən doqquz videonəzarət kamerası ilə təchiz olunub. Sistemin daxilində qarşılıqlı beş zolaqda hərəkət edən neqliyyat vasitələrinin dövlət qeydiyyat nişanlarını və sürətlərini avtomatik rejimdə qeydə alan "Radar" quraşdırılıb. Həmçinin avtomobillərdə yan istiqamətlərdə "Nömrətanıma", gecə görüntüsü üçün 30 metrlik məsafəni əhatə edən "infraqırmızı" görünməz işıqlandırma sistemləri və GPS modulu var. Sistemin dayanıqlı daxili kompüter qurğusu bütün proseslərin avtomatlaşdırılmış rejimdə aparılmasına imkan verir. Eyni zamanda, Yol Patrul Xidməti avtomobilinə perpendikulyar istiqamətdə sağ və sol tərəflərdə dayanmış neqliyyat vasitələrinin də nömrə nişanları oxunur. Bu sistem nömrəsi və sürəti oxunmuş neqliyyat vasitələri barədə məlumatları cari tarix, saat və GPS koordinatı da əlavə etməklə mərkəzi serverdə arxivləşdirir.

Sürət həddini aşmış neqliyyat vasitələri barədə məlumatlar sistemin mobil rabitə şəbəkəsi vasitəsilə dərhal Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsinin Mərkəzi İnformasiya Sistemində toplanır.

Məlumat verildi ki, Post Patrul Xidməti üçün isə "Mercedes Citan" markalı 60 avtomobil alınıb. Bu avtomobillər də zəruri texniki avadanlıqla təchiz olunub. Daxili İşlər Nazirliyinin müvafiq strukturlarında digər xidmətlər üçün Azərbaycan istehsalı olan "Khazar" LD avtomobilləri də alınıb.

Qeyd edək ki, yeni tədris korpusunun inşası zamanı ərazidə təntənəli mərasimlər üçün 140 nəfərlik tribuna yerindən qurulub, geniş abadlıq-quruculuq işləri görülüb. Burada görülən işlər bir daha sübut edir ki, Prezident, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə daxili işlər orqanları üçün yüksəkixtisaslı kadrlar hazırlayan Polis Akademiyasının fəaliyyətinin daha da təkmilləşdirilməsi istiqamətində son illərdə mühüm işlər aparılıb və bu sahədə iş davamlı xarakter alıb.

İndoneziya Respublikasının Prezidenti zati-aliləri cənab Coko Vidodoya

Hörmətli cənab Prezident!
Ölkənizdə baş vermiş sunami nəticəsində çoxsaylı insan tələfatı və dağıntılar barədə xəbər mənə olduqca kədərləndirdi. Bu faciə ilə əlaqədar Sizə, həlak olanların ailələrinə və yarınlılarına, bütün İndoneziya xalqına öz adımdan və Azərbaycan xalqı adından dərin hüznü başsağlığı verir, yaralananlara və xəsarət alanlara şəfa diləyirəm.
Allah rəhmət eləsin!

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 25 dekabr 2018-ci il

Energetika sisteminin təkmilləşdirilməsi və elektrik enerjisi təchizatının yaxşılaşdırılması tədbirləri haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq energetika sisteminin təkmilləşdirilməsi və elektrik enerjisi təchizatının yaxşılaşdırılması istiqamətində həyata keçirilən tədbirlərin dəstəklənməsi məqsədilə **qərara alıram**:

1. Energetika sisteminin təkmilləşdirilməsi, əhalinin və iqtisadiyyatın elektrik enerjisi ilə təchizatının yaxşılaşdırılması məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi və "Azərenerji" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti tərəfindən birgə tərtib edilmiş Reabilitasiya Proqramında nəzərdə tutulan tədbirlərin həyata keçirilməsi ilə bağlı Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Ehtiyat Fondundan "Azərenerji" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinə nizamnamə kapitalının artırılması üçün 40,0 (qırx) milyon manat ayrılıb.

2. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən məbləğdə maliyyələşməni təmin etsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 25 dekabr 2018-ci il

E.Ə.Qasımsadənin "Şərəf" ordeni ilə təltif edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 23-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:
Azərbaycan memarlıq sənətinin inkişafında böyük xidmətlərinə görə Elbay Ənvər oğlu Qasımsadə "Şərəf" ordeni ilə təltif edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 25 dekabr 2018-ci il

Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin əməkdaşlarına fəxri adların verilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:
Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin yaradılmasının 100 illiyi münasibətilə və sosial müdafiə sahəsinin inkişafında səmərəli fəaliyyət göstərmişlərə görə nazirliyin aşağıdakı əməkdaşlarına Azərbaycan Respublikasının fəxri adları verilsin:

"Əməkdar mühəndis"
Bünyətov Yunis Heydər oğlu
"Əməkdar jurnalist"
Cəfərov Pərviz Əziz oğlu

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 25 dekabr 2018-ci il

Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi əməkdaşlarının "Tərəqqi" medalı ilə təltif edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 23-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:
Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin yaradılmasının 100 illiyi münasibətilə və sosial müdafiə sahəsinin inkişafında səmərəli fəaliyyət göstərmişlərə görə nazirliyin aşağıdakı əməkdaşları "Tərəqqi" medalı ilə təltif edilsinlər:

Abdullayeva Rəna Ramiz qızı
Əhmədov Nizami İbrahim oğlu
Əliyev Hidayət Məcid oğlu
Əsgərova Gülbahar Zəkəriyyə qızı
Əzizov Bəxtiyar Əskər oğlu
Həşimova Gülnarə İbrahim qızı
Xəlilova Minayə İbrahim qızı
İsgəndərova Xanım Kazım qızı
Məmmədov Məmməd Kəram oğlu
Mirzəyeva Dürdanə Fərhad qızı
Nəcəfov Bayram Həsən oğlu
Nuriyeva Minayə Mikayıl qızı

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 25 dekabr 2018-ci il

Əvvəlki 1-ci səh.

İl bizim üçün ikitərəfli formatda fəal keçdi. Biz xeyli ikitərəfli görüşlər keçirmişik, beynəlxalq təşkilatlar daxilində fəal iştirak etmişik. Qoşulmama Hərəkatının üzvü olan ölkələrin xarici işlər nazirləri səviyyəsində Bakıda beynəlxalq forum keçirilib. Gələn il sammit keçiriləcək və Azərbaycan gələn il bu iri beynəlxalq təşkilata rəhbərlik edəcək.

Daxili-siyasi proseslər nöqteyi-nəzərdən ölkə uğurla inkişaf edib. Azərbaycanın daxilində potensial risklər mövcud deyil. Xarici potensial risklərə gəlincə isə biz onlardan özümüzü qoruyuruq. Əlbəttə ki, həmişəki kimi iqtisadi islahatlara böyük əhəmiyyət verməmişik. Fikirimcə, 2018-ci il bu cəhətdən çox mühüm olub. Demək kifayətdir ki, Dünya Bankının "Doing Business" hesablamalarına görə, bu il ərzində Azərbaycan 32 pillə irəliləyərək dünyada 25-ci yeri tutub. Yeni, bu, o deməkdir ki, biznesin asanlaşdırılması, şəffaflıq, sahibkarlığa dəstək istiqamətində aparılan islahatlar yaxşı nəticələr verir. Bu, əlbəttə ki, investisiya reytingimizi yüksəltdi. Bu il biz 10 milyard dollar investisiya cəlb etmişik. Bu, sərmayədarlarda əminlik yaradır, bizim islahatlar siyasətini davam etdirməkdə qətiyyətimizi də nümayiş etdirir. İnflyasiya 2 faizdən bir qədər çox olub. Əhalinin gəlirləri 9 faizdən çox artıb. Biz valyuta ehtiyatlarımızı artırıbmışıq, ümumi daxili məhsulun 20 faizi qədər olan xarici borcu məqbul səviyyədə saxlamışıq. Yaxın illər üçün xarici borcun ümumi daxili məhsulun 10 faizə qədər səviyyəsində saxlanılması üçün strategiya hazırlanıb. Fikirimcə, bu, tamamilə realdır. Bununla əlaqədar onu da deməliyəm ki, bizim valyuta ehtiyatlarımız xarici borcumuzdan, demək olar ki, 5 dəfə artıqdır. Yeni, əgər istəsək, bütün borclarımızı azı bir il ərzində ödəyə bilərik. Yeni, makroiqtisadi vəziyyət sabitdir. Biz xeyli sosial məsələləri həll etmişik. Bu il 6 minə qədər məcburi köçkün ailəsi yeni evlər və mənzillər təmin olunub. Təxminən 30 minə yaxın insan, yeni, bizim cəmiyyətimizin daha çox ehtiyacı olan hissəsinin nümayəndələri üçün bu il ərzində kiçik şəhər tikilib. Mən bu siyahını davam edərdim deyə bilərdim, amma düşünürəm ki, dediklərim bizim inkişafın əsas istiqamətlərini səciyələndirir.

- Gümən edirik ki, MDB məkanında iqtisadiyyatı inkişaf etməkdə olan ölkələr qarşısında olduqunuzu kimi, Azərbaycanın, həmçinin Rusiyanın qarşısında iqtisadi tempi 1-3 faiz artımda vəziyyəti durur. Bu, 2018-ci il ərzində ümumi daxili məhsulun artım göstəriciləri üçün gözənlənəldir. Bu gün siçrayış üçün hansı potensialı görürsünüz? Yeni, əgər dünya, orta dünya iqtisadi artım tempi 3 və daha artıq təşkil edərsə, onda aydındır ki, bizim ölkələrimiz global iqtisadiyyatda geri qalmamaq üçün bu göstəriciyə yaxınlaşmalıdır.

Bəli, siz tamamilə haqlısınız. Biz bu istiqamətdə göstəricilərimizi qiymətləndirərək gələcək addımlarımızı planlaşdıranda həmişə qeyri-neft sektorunu neft sektorundan ayırırıq. Çünki neft sektoru həm qiymət dəyişikliyinə, həm də neft hasilatının müəyyən artımına, yaxud azalmasına məruz qalır. Azərbaycan OPEK+ proqramının fəal iştirakçısıdır və biz bu yaxınlarda bütün ölkələrə həmrəylik nümayiş etdirmək üçün hasilatın azaldılması üzrə üzərilməyə əlavə öhdəliklər götürmüşük. Buna görə də həmin amillərə əsaslanaraq biz həmişə qeyri-neft iqtisadiyyatına və qeyri-neft sənayesinə daha çox diqqət yetirik. Fikirimcə, bizim bu istiqamətdə də nəticələrimiz xeyli yaxşı olacaq. On bir ayın yekunlarına görə biz qeyri-neft sənayesinin artımını 9 faizdən çox həcmdə görürük. Bu, ilk növbədə, bizim qeyri-neft sektoru, kiçik və orta sahibkarlıq, fermerlər üçün sərfəli şərait yaradılması üzrə sənayeləşdirmə proqramımızın nəticələndir. Bizim fermerlər torpaq vergisindən başqa bütün vergilərdən azadlırlar. Dövlət güzəştli şərtlərlə gübrə, yanacaq və istehsalata böyük subsidiyalar ayırır ki, biz kənd təsərrüfatı məhsullarının ixracı baxımından mühüm ölkəyə çevrilək. Buna görə də bizim iqtisadiyyatımız gələcək inkişafı neft-qaz sektoru ilə dəstəklənəcək, lakin dayanıqlı inkişaf sənayə, kənd təsərrüfatı, yüksək texnologiyalarla bağlı olacaq.

Mən bu ilin əlamətdar hadisələrindən biri kimi orbitə üçüncü peykin buraxılmasını qeyd edirdim. Azərbaycan artıq beynəlxalq kosmik klubun fəal üzvüdür. Bizim artıq üç peykimiz var. Bu da bizim niyyətlərimizdən və uğurlarımızdan xəbər verir.

- Burada birinci plana Rusiya ilə xüsusi münasibətlər çıxır. Qeyri-neft sektorunda əməkdaşlığımız prioritet olduğuna görə, uzunmüddətli perspektivdir. Siz bu il Rusiya lideri ilə altı dəfə görüşmüşsünüz. Bu, onu göstərir ki, hər iki tərəf bu qarşılıqlı fəaliyyətin, bu əlaqələrin əhəmiyyətini başa düşür. Yaşıl dəhlizlərin yaradılması, o cümlədən, ilk növbədə, kiçik və orta biznes baxımından qarşılıqlı ticarət üçün məhdudiyətlərin götürülməsi şərtləri müzakirə olunur. Əsas qərarları və zaman oriyentirlərini Siz indi nədə görürsünüz? Bu qərarlar ne vaxt qəbul olunmalıdır?

Bəli, siz haqlısınız. Bu il Rusiya-Azərbaycan münasibətləri çox sürətlə inkişaf edib. Bizim münasibətlərimiz prinsipinə çox dinamik inkişafı, sabitliklə, davamlı olması ilə səciyəlidir. Biz məhrəban qonşu və etibarlı dostuq. Bu, defələrlə sübut olunub və budur, bu yüksək etimad səviyyəsi, ilk növbədə, həm də siyasi qarşılıqlı fəaliyyət bir çox layihələrin həyata keçirilməsinə kömək edir. Siz dəfə qeyd etdiniz, mən Prezident Vladimir Vladimiroviç Putinlə altı

Azərbaycan Avrasiyanın tamamilə yeni enerji xəritəsini yaradır

İlham ƏLİYEV: "2019-cu ildə Qoşulmama Hərəkatının sədr ölkəsi kimi biz beynəlxalq arenada öz rolumuzu artıracağıq"

dəfə, o cümlədən mənim Rusiyaya rəsmi səfərim çərçivəsində və onun Azərbaycanı səfəri çərçivəsində, eləcə də beynəlxalq tədbirlərdə görüşmüşəm. Bu görüşlərdən hər biri neticə verir. Biz əmtəə dövriyyəsinin artırılması məsələsinə çox ciddi yanaşmışıq. Qarşılıqlı fəaliyyətin müxtəlif istiqamətlərini inkişafı üzrə yol xəritələri işlənilib hazırlanıb. Mən şadam ki, bu gün həm Azərbaycan, həm də Rusiya sərmayədarları ölkələrimizin iqtisadiyyatına investisiya qoyurlar. Birgə istehsalatlar yaradılması, əmtəə dövriyyəsinin artırılması üçün çox güzəştli şərait yaradılır. Rusiya bankları böyük həcmdə, yüz milyon dollarla Azərbaycanın mühüm sənaye layihələrini maliyyələşdirir. Bu, bizim münasibətlərin, həm də Azərbaycanın məhz elə ölkə olmasının göstəricisidir ki, burada banklar pul itirməkdən qorxmur. Biz həmişə öz öhdələrimizə görə cavab veririk.

Biz 2019-cu il üçün planları müəyyənləşdirmişik. Lap bu yaxınlarda Moskvada Rusiya-Azərbaycan Hökumətləri arası Komissiyasının növbəti iclası keçirilib. Bu il həm də Rusiya və Azərbaycan prezidentlərinin iştirakı ilə Bakıda Rusiya-Azərbaycan Regionalarası Forumu keçirilib. Yeni, bu da bizim əməkdaşlığımızın, Rusiyanın regionalı ilə fəal qarşılıqlı fəaliyyətin və onlarla ticarət-iqtisadi münasibətlərin qurulmasının mühüm istiqamətidir. Düşünürəm ki, ikitərəfli ticarətə bizim birgə neqliyyat təşəbbüslərimiz ciddi təkan verəcək. Şimal-Cənub layihəsi artıq reallaşır. Təkcə bu il biz Azərbaycan vasitəsilə Rusiyadan və Rusiyaya tranzitin on dəfə artıdığını görürük, o cümlədən bizim yük-göndərmələr neqliyyat arteriyasından fəal istifadə edirlər. Yeni, biz öz münasibətlərimizə kompleks yanaşıırıq. Təməl bizim tarixi dostluğumuzdur. Biz bu təməl üzərində siyasi münasibətlərin çox ciddi bazasını qurmuşuq və ticarət-iqtisadi, neqliyyat, energetika sahələrində, əlbəttə ki, humanitar sahədə əməkdaşlıq münasibətlərinin inkişafı üzrə dəqiq anlaşmamız var. Deməliyəm ki, rusiyalılar Azərbaycana gələn turistlərin sayına görə birinci yeri tutur.

- Onları da anlamaq olar.

Bəli, bu il 800 mindən çox rusiyalı ölkəmizə gəlib və özlərini evdəki kimi çox rahat hiss edirlər. Belə ki, bizim münasibətlərimiz çox zəngindir və düşünürəm ki, qonşuların öz münasibətlərini necə qurması üçün yaxşı nümunədir.

- Cənab Prezident, Siz xatırladınız ki, gələn il Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatına rəhbərlik edəcək. Amma axı bu imkandan Avrasiya iqtisadi ittifaqı ilə münasibətləri inkişaf etdirmək üçün də istifadə etmək olar. Bu da ələ azad edilir ki, onsuz keçinmək olmur və burada münasibətləri, əlaqələri təkəzə ikitərəfli əsasda deyil, həm də Avrasiya cəmiyyəti çərçivəsində möhkəmləndirmək imkanları var.

Bəli, sözsüz, biz bu istiqamətdə işləyirik. Deməliyəm ki, bizim Avrasiya İttifaqının üzvü olan ölkələrin mütləq əksəriyyəti ilə çox sıx dostluq, o cümlədən ticarət-iqtisadi sahədə münasibətlərimiz var. Bizim həmin ölkələrlə azad ticarət haqqında müqaviləmiz mövcuddur. Əlbəttə, bizim əsas ticarət-iqtisadi tərəfdaşımız Rusiya Federasiyasıdır. Bizdə azad ticarət formatı da mövcuddur. Buna görə də biz əlbəttə ki, əməkdaşlıq potensialını gücləndirəcəyik. İndiki mərhələdə bu əməkdaşlıq daha çox ikitərəf

li xarakter daşıyır, bəzən də üçtərəfli, amma daha geniş deyil. Gələn il hadisələrin necə davam edəcəyini və konkret nəticələri zaman göstərəcək. Amma əlbəttə ki, Qoşulmama Hərəkatının sədr ölkəsi kimi biz beynəlxalq arenada öz rolumuzu artıracağıq. Əlbəttə, çalışacağıq ki, Azərbaycanın tərəfdaşları olan ölkələr bizə necə dəstək göstərsələr, onlar da bizim tərəfimizdən eyni dəstəyi alsınlar.

- Sizin enerji layihələrinizi və dünya bazarında enerji ambisiyalarınızı xatırlatmaya bilmərəm. Bu gün biz bir çoxları üçün nadir sayılan Rusiya-Türkiyə-Azərbaycan birliyi və Rusiya ilə Azərbaycanın Türkiyə vasitəsilə Avropa İttifaqına qaz axınına necə yönəlmələrini müşahidə edirik. Bizi bu məqamda tez-tez toqquşdurmaqda, qarşılıqlı kimi göstərməyə çalışırlar. Tamamilə aydındır ki, bu gün biz birlikdə öz dövlətlərimizin rifahı namına Avropa İttifaqının enerji təhlükəsizliyini yarırdıq. Sizin üçün bu layihələr nə deməkdir? "Cənub qaz dəhlizi"nin açılması Sizin üçün nə deməkdir?

Hesab edirik ki, sizin səciyyələndiridiyiniz bugünkü vəziyyət məhz bu cür olmalıdır. Biz uzun müddət buna doğru getmişik. Belə ki, müxtəlif istiqamətlərdən, müxtəlif sürətlərlə, amma nəticədə məhz sizin dediyinizə gəlib çatmışıq. Bu gün dünyanın enerji xəritəsində bir növ Rusiya-Türkiyə-Azərbaycan əməkdaşlığı formatı yaranıb. Bu əməkdaşlığın həm ikitərəfli, həm də üçtərəfli planda böyük perspektivləri var.

Biz enerji layihələrimizi hələ 2000-ci ilin əvvəllərində neft-qaz kəmərlərinin tikintisi ilə həyata keçirməyə başlamışıq. Çünki dünya bazarlarına çıxmaq üçün biz mütləq infrastruktur qurmalı idik. Bizim açıq okeana çıxmaq imkanımız yoxdur. Rusiya nisbətən yaxın vaxtlarda bu istiqamətdə addımlar atıb. Hərçənd biz xatırlayırdıq ki, xeyli illər əvvəl "məvi axını" layihəsi gerçəkləşdirilmişdi. Bu barədə indi bir az unudublar. Amma axı bu da Rusiyadan Türkiyəyə Qara dənizin dibi ilə qaz kəmərinin inşası layihəsi idi. Yeni, prinsipinə, bu il "Türk axını"nın dəniz fəzasının açılmasında yeni heç nə yoxdur. Sadəcə, Rusiya ilə Türkiyənin yüksək səviyyədə qarşılıqlı siyasi fəaliyyəti bu layihənin reallaşmasına, yaxud da gerçəkləşməsinə sürət verir. Buna görə də biz Rusiya və Türkiyənin dostları kimi bu layihəni alqışladıq və həmin layihənin açılış mərasimində yüksək hökumət səviyyəsində iştirak etdik.

"Cənub qaz dəhlizi" layihəsinə gəlincə, bu ilin mayında həmin layihə rəsmən işə düşüb. Bu, özündə dörd mühüm müstəqil layihəni birləşdirən layihədir. Bu, iri "Şahdəniz" qaz-kondensat yatağının işlənilməsi və İnteqrasiya olunmuş üç qaz kəmərinin tikintisidir. Bu gün bu layihənin dörd seqmentindən üçü artıq reallaşdırılıb və mayda "Cənub qaz dəhlizi"nin rəsmi açılışından sonra iyunda TANAP layihəsinin açılışı oldu. Beləliklə, biz Türkiyə, daha sonra isə Avropa bazarlarına daha böyük həcmdə qaz neqli edəcəyik. Bu da bizim siyasətimizin davamıdır, çünki hələ 2007-ci ildə biz Bakıdan Türkiyənin Ərzurum şəhərinə qədər qaz kəməri açmışıq və Türkiyə bazarına qaz ixracatçısıyıq. "Cənub qaz dəhlizi" bizi Türkiyə bazarına qazın ixracını iki dəfə artırırsa, eləcə də Türkiyənin ətrafındakı ölkələrin

bazarlarına, sonra isə Qərbi Avropaya çıxmağa imkan verəcək. Bu, bizə böyük qaz potensialımızı reallaşdırmaq imkanını verəcək, xəzinəmizə milyardlarla dollar gətirəcək. Bu, artıq on minlərlə iş yeri yaradıb və əlbəttə ki, Avrasiyanın tamamilə yeni enerji xəritəsini yaradır. Azərbaycanın, Rusiyanın və Türkiyənin bu istiqamətdə səylərini birləşdirməsi bizə növbəti planlarımızı tamamilə reallaşdırmağa, maraqlarımızı təmin etməyə imkan verəcək, həm də enerji ehtiyatlarımızın və neqliyyatın inkişafı baxımından çox gözəl önəmli siyasət təməlidir.

- Mən dərhal rəqiblər tərəfindən gözənlənən siyasət haqqında bir neçə kəlmə deyə bilərdim. Ölkə nə qədər güclü olarsa, nə qədər böyük uğurlar qazanarsa, ona bir o qədər çox təzyiqlər göstərilir və burada enerji nüfuzunu uğrunda mübarizə göz qabağındadır. Siz Qərbi ölkələrə, ilk növbədə, Birləşmiş Ştatlar tərəfindən Rusiyaya məhz Avropada öz enerji planlarına görə məruz qaldığımız təzyiqlə baxa bilərsiniz. Siz qoşulmağa hazırınız, yoxsa bunun kənar fəsadları var?

Məsələ ondadır ki, bizim enerji layihələrimizin inkişafı baxımından heç vaxt belə təzyiqlər hiss etməmişik. Mən həttə deyirdim, əksinə, Azərbaycan qazı Avropa ölkələrinin enerji təhlükəsizliyini müəyyən dərəcədə təmin edəcəyini görə biz Avropa İttifaqı tərəfindən dəstək hiss etmişik. Hər il Bakıda "Cənub qaz dəhlizi" layihəsinin reallaşdırılması üzrə Məşvərət Şurası keçirilir. Bu layihədə Avropa İttifaqının üzvü olan bir neçə ölkə iştirak ediyinə görə Avropa İttifaqı bu Məşvərət Şurası çərçivəsində hər zaman yüksək səviyyədə təmsil olunur. Biz öz enerji layihələrimizi reallaşdırırıq, çünki onlar bizə lazımdır. Çünki biz çox zəngin neft-qaz ehtiyatlarına malik ölkəyik. Biz onları satmalı, pul qazanmalıyıq. Buna görə də biz investor şirkətlər cəlb etmişik. Buna görə biz bankları cəlb etmişik. Neft-qaz kəmərləri tikirik. Təkcə "Cənub qaz dəhlizi" təxminən 40 milyard dollara başa gəlir. Bu investisiyaların böyük hissəsi borc kapitalıdır. Buna görə əlbəttə ki, beynəlxalq maliyyə təsisatları ilə fəal əməkdaşlıq həmin layihənin mühüm amili idi.

Buna görə də həmin kontekstdə enerji layihələrinin icrası baxımından biz heç bir maneə hiss etmirik. Digər tərəfdən, tamamilə haqlısınız ki, Azərbaycanın əhəmiyyəti və rolu təkəzə enerji bazarında deyil, həm də bütövlükdə geosiyasi planda artır. Ölkə daha da inkişaf edir və regionda özünü təsdiqləmək üçün daha çox planları var. Bizim inkişafa, apardığımız müstəqil siyasətə müttənasib olaraq bizə təzyiqlər də artır. Ancaq bu, enerji amilləri ilə əlaqədar deyil. Bu, bəzən biz xalqımıza və ölkəmizə tamamilə yad olan hansısa avantüralara cəlb etmək cəhdləri ilə bağlıdır. Mən söhbətim əvvəlində dedim ki, bizim ölkədə - Azərbaycanda heç bir potensial risk, fiziki, ideoloji, sosial, siyasi təhlükə yoxdur. Bizim vətəndaşların rahatlığını yalnız kənardan poza bilərlər. Ona görə də biz öz suverenliyimizlə bağlı məsələlərə, təhlükəsizliyimizə, vətəndaşlarımızın təhlükəsizliyi məsələlərinə çox həssaslıqla yanaşıırıq. Ona görə də Azərbaycanın hansısa beynəlxalq avantüralara cəlb etmək cəhdləri həmişə fiasqoya uğrayıb. Yəqin ki, bu, kiminsə xoşuna gəlmir və ararib biz bunun nəticələrini görürük. Bir qayda olaraq bunlar bizim, ümumiyyətlə, iştirak etmə-

diyimiz beynəlxalq təşkilatların qəbul etdiyi hansısa qətnamələrdə ifadə olunur.

- İnsan hüquqlarının pozulmasında ittihamlar...

Tamamilə doğrudur.

- Sevimli mövzudur.

Bəli, elədir ki, var. Həm də qəribədir ki, bizim əleyhimizə olan qətnamələri üzvü olmadığımız və üzv olmağa hazırlaşmadığımız strukturlar qəbul edirlər. Bax, bu, necə dəyərlər, daha çox təbəssüm doğurur. Həmçinin əlbəttə, mətbuata yalnız təbliğat tullantıları atılır. Bu, qarayaxma, şantaj və təzyiqlər göstərmək cəhdlərinin sevimli üsuldur. Amma bizdə buna qarşı immunitet yaranıb. Azərbaycan vətəndaşları çox yaxşı başa düşürlər ki, bu informasiya tullantıları cəhdlərinin arxasında nə durur. Azərbaycanın inamlı, davamlı, təhlükəsiz və sabit inkişafı bizi zəyan vurmaq istəyənlərə ən yaxşı cavabdır.

- Mədəniyyət və təhsil məkanı, o cümlədən ölkələrimiz arasında nə qədər geniş və dərin olarsa, vətəndaşlarımız nə qədər savadlı olarsa, onlar nəyin həqiqət və nəyin uydurma olduğunu bir o qədər tez və asanlıqla başa düşəcəklər. Burada mən bizim tarixi əlaqələrimizə, münasibətlərimizə toxunmaya bilmərəm. Azərbaycan o ölkədir ki, Sovet İttifaqının dağılmasından sonra artıq 27 ildir ki, rus dili özünü burada doğma hiss edir. Azərbaycan bu cür turist axını yaqın bunlarla izah olunmalıdır. Bu gün neçə məktdə rus dili tədris olunur? Bu gün Rusiyaya təhsil almağa gedirlər. Bizim üçün bu da çox vacibdir. Belə ki, bu, gələcək üçün, gələcək nəsillər üçün əlverişdir.

Bu gün Azərbaycanda rus dilində təhsil verən 340-dan çox məktdə var. Üç mindən çox məktdə isə rus dili tədris olunur. Müqayisə üçün deyə bilərdim ki, ölkədə cəmi 4,5 minə yaxın məktdə var. Yeni, bizim məktdələrimizin mütləq əksəriyyətində rus dili tədris olunur. 340-dan çox məktdə isə tədris rus dilində aparılır və bu məktdələrin sayı artır. Hazırda bizim rus dilini qorumaq üzrə siyasətimiz yaxşı nəticələr verir. Mən tez-tez, xüsusən yeni dərsləri öz rəhbərində məktdələrdə oluram. Görürəm ki, rus dilində yeni söhbətlər yaranılır və buna ehtiyac var. Əlbəttə, ölkənin hər bir vətəndaşı, ilk növbədə, öz dövlət dilini bilməlidir. Bu cəhətdən bizim Azərbaycanda problem yoxdur. Dövlət dili Azərbaycan dilidir və bütün karguzarlıq işləri Azərbaycan dilində aparılır. Belə də olmalıdır. Amma rus dilini bilmək həm tələbatdır, həm də bizim tarixi əlaqələrimizə hörmət əlamətidir. Bu gün mən görürəm ki, buna cəmiyyətdə necə tələbat var. Çünki siz tamamilə haqlısınız, buraya gələn milyon yaxın rusiyalı, fikrimcə, ilk növbədə, ona görə buraya gəlir ki, özlərini rahat mühitdə hiss edirlər. Bu da çox vacibdir. Buna görə də bizim rus dilini qorumaq, onun inkişafı üçün daha yaxşı şərait yaratmaq siyasətimiz tamamilə düzgündür və bunun müsbət nəticələrini görürük. Rus dilinə hörmət etməklə biz öz dilimizə qətiyyənlə dəyər qatırırdıq. Bu, sadəcə, mümkün deyil. Hesab edirik ki, Azərbaycanın bugünkü inkişafı dünyaya, ilk növbədə, öz qonşularına açıq olmaqla milli maraqların, identikliyin qorunması üçün lazımdır. Biz son illərdə Rusiyanın iki aparıcı ali məktəbinin - Lomonosov adına MDU-nun və Seçenov adına Tibb Universitetinin filiallarını da yarat-

mışıq. Həmin filiallarda da tədrisi Rusiyadan olan müəllimlər rus dilində aparılır. Buna görə də mədəni-humanitar sahə, təhsil sahəsi elə bir sahədir ki, ölkələrimiz və xalqlarımız arasında əlaqələrin dəstəklənməsinə kömək edəcək. Siz qeyd etdiniz ki, Sovet İttifaqının dağılmasından 27 il ötüb və yeni nəsil yetişib. Biz istəyirik ki, Azərbaycan vətəndaşları rus dilini də, ingilis dilini də və əlbəttə, ilk növbədə, öz ana dilini bilsinlər. Mümkün qədər çox dil bilsinlər və tərcüməçisiz rahat söhbət edə bilsinlər.

- Rus dili beynəlxalq ünsiyyət dilidir. Biz burada rus dili haqqında məhz bu kontekstdə danışırıq. Amma bir daha qeyd edim ki, əgər gələcək nəsillər əcdadları tərəfindən yaradılan tərəfdaşlığı bilsələr və qiymətləndirərlər, onda bu gün Sizinlə apardığımız müzakirələrin, gördüyümüz işlərin hədəf olmadığı sübut ediləcək. Cənab Prezident, Siz 2019-cu ildən nə gözləyirsiniz? Hansı hadisələrin Azərbaycanın həyatında, bizim ölkələrin həyatında mühüm rol oynayacağını güman edirsiniz? Nəyi həll etmək istərdiniz?

Mən əminəm ki, 2019-cu ildə ölkəmiz daha da inkişaf edəcək. Həyata keçirdiyimiz islahatların artıq xeyli hissəsi özünü 2019-cu ildə göstərəcək. Biz Azərbaycan iqtisadiyyatının transformasiyası prosesini bitiririk. Buna görə də düşünürəm ki, iqtisadi inkişaf cəhətdən bütün planlar reallaşdırılacaq. Dövlət büdcəsi də artıq qəbul olunub. O, həmişəki kimi sosialyönümlüdür. Buna görə də bütün sosial proqramlar həyata keçiriləcək. Biz gələn il məcburi köçkünlər və qaçqınlar üçün 4 mindən çox mənzil, Ermənistanla Azərbaycan arasında müharibə zamanı həlak olanların ailələri üçün 800-dən çox mənzil istifadəyə verməyi də nəzərdə tutmuşuq. Yeni, bizim iqtisadiyyatımızın sosial yönünü çox əhəmiyyətli olacaq.

Düşünürəm ki, 2019-cu ildə Azərbaycanın beynəlxalq neqliyyat mərkəzinə çevirmək üçün də mühüm addımlar atılacaq. Bu gün Şimal-Cənub və Şərqi-Qərbi layihələri Azərbaycanı keçirir. Biz yeganə ölkəyik ki, bu layihələrin hər ikisində iştirak edirik. Bu layihələrə qoşulan ölkələrin sayı isə ildən-ilə artır. Biz Azərbaycanda ən müasir neqliyyat infrastrukturunu - demir yolu, dəniz daşımaları, aviadaşımalar, 6 beynəlxalq aeroport, avtomobil yolları yaratmışıq. Deyə bilərdim ki, Davos İqtisadi Forumunun qiymətləndirməsinə görə, avtomobil yollarının keyfiyyəti üzrə Azərbaycan dünyada 34-cü yeri tutur. Bu kifayət qədər yüksək göstərici bizim həmin layihələrə necə diqqət göstərdiyimizi xəbər verir. Əlbəttə, biz Qoşulmama Hərəkatının sədr kimi beynəlxalq arenada fəal iş aparacağıq və öz ölkələrə dəstək verəcəyik. Ümid edirik ki, 2019-cu ildə Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin nizamlanması işində də müsbət irəliləyişlər olacaq. Düşünürəm ki, bu ilin baharında Ermənistanla baş verən hadisələr Ermənistan tərəfindən status-kvonun saxlanılması siyasətinin perspektivsizliyinin ayarı göstəricisidir. Bu gün illər ərzində çox böyük inkişaf yolu keçmişik və Azərbaycanla Ermənistan arasında iqtisadi potensialın və bütün digər komponentlərin balansını artıq çoxdan pozulub. Düşünürəm ki, bizim iqtisadiyyatımızı, enerji, neqliyyat layihələrinin potensialını gücləndirmək üzrə siyasətimiz müəyyən dərəcədə Ermənistanla baş verənlərə səbəb olub. Ermani cəmiyyətini nə rahat edən bütün digər məsələlərə yanaşsın, bu ilin baharında baş verməmiş hadisələrin amillərindən biri Ermənistanın düşüncə və ya özünü yuvardatdığı ağır sosial-iqtisadi vəziyyətdir. Bu isə, mən qəti əminəm ki, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin nizamlanmamasının nəticəsində baş verib. Buna görə də düşünürəm ki, həm Ermənistan cəmiyyətində, həm də hakim strukturlarda daha yaxşı başa düşəcəklər ki, münaqişə yalnız ədalətli nizamlanıqdır, işğal olunmuş ərazilər azad olunduqdan sonra Ermənistan iqtisadiyyatı xeyli arta bilər. Əks təqdirdə, düşünürəm ki, Ermənistan ciddi sosial-iqtisadi dəyişikliklərin nəticələrini gözləmək çətin olacaq.

Yeni, biz öz siyasətimizin nəticələrini görürük. Biz münaqişəni həmişə danışıqlar yolu ilə nizamlamaq istəmişik və istəyirik. Lakin təbii ki, danışıqlar yolu ilə nizamlamaq üçün çox ciddi vasitələr lazımdır. Bizim apardığımız və aparacağımız siyasət sülhün regiona hansı üstünlüklər verəcəyini və sülh olmayacağı təqdirdə Ermənistanla hansı çətinliklər yaranacağına göstərməyə yönəlib. Mən qəti əminəm ki, Ermənistanın yeni rəhbərliyinin ölkəni dəyişmək üzrə bütün planlarını həyata keçirməsi üçün yeganə yol Azərbaycanla münaqişənin nizamlanması yolumdur. Bunun üçün isə onlar özlərinə məxsus olmayan ərazilərdən çıxmalı və yüz minlərlə azərbaycanlının öz yurdlarına qayıtmasına imkan verməlidirlər. Buna görə də ümid var ki, bu baxımdan daha çox anlaşma olacaq. Amma dəqiq deyə bilmərəm. Necə dəyərlər, vaxt göstərir. Amma biz də haqqında dediyim siyasəti ardıcıl olaraq yürüdəcəyik, xüsusən görəndə ki, o, strateji verir.

- Strateji hövsələ, dözümlü, səbir və öz inkişafına diqqət Azərbaycanın 2019-cu ildəki seçimidir.

Tamamilə doğrudur. Siz bizim planlaşdırdığımızı və etdiklərimizi çox dəqiq ifadə etdiniz.

- Mən Sizə uğurlar arzulayıram. Bu müsahibə üçün çox sağ olun. Sizin rifah arzulayıram.

Sağ olun. Sizi görməyimə həmişə şadam. Yeni il ərfəsində fərşələrdən istifadə edərkən yeni ildə rusiyalılara ən çox arzularımları çatdırıram, sülh, uğur və xoşbəxtlik dileyirəm.

- Sağ olun!

Sosial təminatı və müdafiəni həyata keçirən müvafiq icra hakimiyyəti orqanının 2019-cu il büdcəsi haqqında

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 5-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

Maddə 1. Büdcənin ümumi göstəriciləri

Müvafiq icra hakimiyyəti orqanının 2019-cu il büdcəsinin gəlirləri 3 928 104 000,0 manat, xərcləri 3 928 104 000,0 manat məbləğində təsdiq edilir.

Maddə 2. Gəlirlər

Müəyyən edilsin ki, 2019-cu ildə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının gəlirləri aşağıdakı daxilolmalar hesabına formalaşır:

Gəlirlərin mənbələri	Məbləğ (manatla)
1. Məcburi dövlət sosial sığorta haqları, cəmi o cümlədən:	2 419 371 590,0
1.1. büdcədən maliyyələşən təşkilatlar üzrə	811 687 000,0
1.2. büdcədən maliyyələşən təşkilatlarda işləyənlər üzrə	110 684 590,0
1.3. qeyri-büdcə sektoru üzrə o cümlədən:	1 497 000 000,0
sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fiziki şəxslər üzrə	65 000 000,0
2. Sair gəlirlər, cəmi o cümlədən:	6 000 000,0
sanatoriya-kurort yollayışlarının qismən dəyəri üzrə daxilolmalar	2 000 000,0
3. müvafiq icra hakimiyyəti orqanının büdcəsinin balanslaşdırılması məqsədilə dövlət büdcəsinin öhdəliklərinin maliyyələşdirilməsi üçün dövlət büdcəsindən ayrılan vəsait	1 502 732 410,0

Maddə 3. Xərclər

Müəyyən edilsin ki, müvafiq icra hakimiyyəti orqanının 2019-cu il büdcəsinin xərcləri aşağıdakı istiqamətlərdə həyata keçirilir:

Xərclərin istiqamətləri	Məbləğ (manatla)
1. Əhaliyə ödənişlər üzrə xərclər	3 834 944 000,0
1.1. əmək pensiyalarının ödənilməsi xərcləri	3 743 000 000,0
1.2. məcburi dövlət sosial sığorta haqları hesabına müavinət xərcləri	91 944 000,0
1.2.1. əmək qabiliyyətinin müvafiq itirilməsinə görə	24 628 000,0
1.2.2. hamiliyə və doğuşa görə	29 716 000,0
1.2.3. uşağın anadan olmasına görə	7 200 000,0
1.2.4. 3 yaşına çatanaq uşaqlara qulluqla əlaqədar	13 400 000,0
1.2.5. dəfn üçün	17 000 000,0
2. Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyası xətti ilə sığortaolunanların sanatoriya-kurort müalicəsi və sağlamlaşdırma tədbirlərinin həyata keçirilməsi üzrə xərclər	20 000 000,0
2.1. sanatoriya-kurort müalicəsi və istirahət üçün yollayışların alınmasına	15 530 000,0
2.2. sığortaolunanların uşaqlarının sağlamlıq düşürgələrində istirahətinin təşkilinə	340 000,0
2.3. sanatoriya-profilaktoriyalara yemək xərcləri, tibb xidməti və ştatların saxlanılmasına	210 000,0
2.4. Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının idman cəmiyyətlərinə məxsus idman qurğularının qismən saxlanılmasına (işçilərin əməkhaqqının ödənilməsi)	2 600 000,0
2.5. Həmkarlar İttifaqlarının texniki və əməyin hüquqi müfəttişliyinin, etimadlı hakimlərin, sağlamlaşdırma işi ilə məşğul olan təlimatçıların saxlanılmasına	1 320 000,0
3. Pensiya və müavinətlərin əhaliyə çatdırılması, bank əməliyyatlarının aparılması üzrə xidmət haqqı xərcləri	22 500 000,0
4. Müvafiq icra hakimiyyəti orqanının aparatının və onun yerli orqanlarının və müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurumun) saxlanılması xərcləri	49 000 000,0
5. Beynəlxalq təşkilatlarla üzvlük haqlarının ödənilməsi xərcləri	60 000,0
5.1. Beynəlxalq Sosial Təminat Assosiasiyasına üzvlük haqqının ödənilməsi xərcləri	30 000,0
5.2. Pensiya və Sosial Fondların Beynəlxalq Assosiasiyasına üzvlük haqqının ödənilməsi xərcləri	30 000,0
6. Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Beynəlxalq İnkişaf Assosiasiyası arasında 2004-cü il 23 sentyabr tarixdə imzalanmış "İnkişaf üçün Kredit Sazişi" nə əsasən "Pensiya və sosial təminat" layihəsi üzrə kreditin qaytarılması xərcləri	1 600 000,0

Maddə 4. Qalıqlardan istifadə

Müvafiq icra hakimiyyəti orqanının aparatının və yerli orqanlarının hesablarında ilin sonuna qalan vəsait nəvbəti ilin xərclərinin maliyyələşdirilməsinə yönəldilir.

Maddə 5. Büdcə təşkilatları üzrə sosial sığorta haqları üzrə daxilolmaların tənzimlənməsi

Büdcə ili ərzində dövlət büdcəsindən maliyyələşən təşkilatlara nəzərdə tutulmuş məcburi dövlət sosial sığorta haqları üzrə vəsaitlər müvafiq icra hakimiyyəti orqanının xəzinə hesablarına tam məbləğdə daxil olmadıqda, müvafiq icra hakimiyyəti orqanının büdcəsinin balanslaşdırılması məqsədilə dövlət büdcəsinin öhdəliklərinin maliyyələşdirilməsi üçün dövlət büdcəsindən ayrılan vəsaitin məbləği nəzərdə tutulmuş və faktiki hesablanmış məcburi dövlət sosial sığorta haqları arasındakı fərq qədər artırılır, artıq daxil olduqda isə nəzərdə tutulmuş və faktiki hesablanmış məcburi dövlət sosial sığorta haqları arasındakı fərq qədər azaldılır.

Maddə 6. Qanunun qüvvəyə minməsi

Bu qanun 2019-cu il yanvarın 1-dən qüvvəyə minir.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 30 noyabr 2018-ci il

“Əmək pensiyaları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 16-cı bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

Maddə 1. “Əmək pensiyaları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006, № 3, maddə 208, № 12, maddə 1019; 2007, № 12, maddə 1194; 2008, № 4, maddə 254, № 6, maddə 464, № 7, maddə 602, № 8, maddələr 699, 710; 2009, № 6, maddələr 395, 399, № 11, maddələr 877, 879; 2010, № 7, maddə 579; 2011, № 4, maddə 267, № 6, maddə 465, № 7, maddə 597, № 12, maddə 1109; 2012, № 11, maddələr 1037, 1044; 2013, № 3, maddə 223, № 5, maddə 485, № 6, maddələr 608, 614; 2015, № 5, maddə 494; 2017, № 5, maddə 676, № 7, maddə 1289, № 10, maddə 1776, № 12 (I kitab), maddə 2193, 2018, № 5, maddə 865) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.1. 1.0.5-ci maddəyə “digər əlavələrdən” sözlərindən sonra “(büdcədənəknar vəsaitlər hesabına hesablanan əlavələr və digər ödənişlər istisna olmaqla)” sözləri əlavə edilsin;

1.2. aşağıdakı məzmununda 5.3-cü, 20.30-cu və 22-1-ci maddələr əlavə edilsin:

“5.3. Əmək pensiyalarının təyin edilməsi, hesablanması və yenidən hesablanması (bu qanunun 26.3-cü maddəsi istisna olmaqla), bir növdən başqa növə keçirilməsi və ödənilməsi qaydası müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən edilir.”;

“20.30. Bu maddədə nəzərdə tutulan şəxslərin əmək pensiyalarına qulluq stajına görə əlavə hesablanarkən əlavələr və ödənilməsi və vəzifə məaşına büdcədənəknar vəsaitlər hesabına verilən ödənişlər nəzərə alınmır.”;

“**Maddə 22-1.** Əmək pensiyasının avtomatlaşdırılmış qaydada təyinatı zamanı 2006-cı il yanvarın 1-dək olan sığorta stajının hesablanması xüsusiyyətləri 22-1.1. 2019-cu il yanvarın 1-dən etibarən sığortaolunanın əmək pensiyası avtomatlaşdırılmış qaydada təyin edilərkən onun fərdi hesabının si-

ğorta hissəsində 2018-ci ilin 1 iyul tarixinə qeydə alınmış pensiya kapitalı olduqda, 2006-cı il yanvarın 1-dək olan sığorta stajı bu qanunun 22-1.2-ci maddəsinə uyğun olaraq hesablanır.

22-1.2. 2019-cu il yanvarın 1-dən etibarən sığortaolunanın 2006-cı il yanvarın 1-dək olan sığorta stajı, bu qanunun 22-1.1-ci və 22-1.4-cü maddələrinin tələbləri nəzərə alınmaqla, aşağıdakı qaydada hesablanır:

22-1.2.1. 2019-2020-ci illərdə bu qanunun 7-ci maddəsi ilə müəyyən edilmiş yaş həddinə çatmış sığortaolunana yaşa görə əmək pensiyası təyin edilərkən onun 2006-cı il yanvarın 1-dək olan sığorta stajı 25 il, 2021-ci ildən etibarən isə hər təqvim ili üçün bir il azaldılmaqla hesablanır;

22-1.2.2. əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslərin görə əmək pensiyası təyin edilərkən onun 2006-cı il yanvarın 1-dək olan sığorta stajı həmin dövrə olan əmək qabiliyyəti yaş dövrünün hər ili üçün 4 ay götürülməklə hesablanır;

22-1.2.3. ailə başçısını itirməyə görə əmək pensiyası təyin edilərkən pensiyacı olmayan vəfat etmiş şəxsin 2006-cı il yanvarın 1-dək olan sığorta stajı bu qanunun 22-1.2.2-ci maddəsinə uyğun olaraq hesablanır.

22-1.3. Əmək pensiyası hüququ olan şəxslərin 2006-cı il yanvarın 1-dək faktiki sığorta stajı bu qanunun 22-1.2.1 - 22-1.2.3-cü maddələrində göstərilən sığorta stajından çox olduqda onların arzusu- na əsasən pensiya təyin edilərkən faktiki sığorta stajı nəzərə alınır.

22-1.4. Bu qanunun 22-1.2-ci maddəsi aşağıdakı hallarda tətbiq edilir:

22-1.4.1. 2019-cu il yanvarın 1-dək təyin edilmiş əmək pensiyalarının pensiya hüququ yarandı- ğı gündən yenidən hesablanması zamanı;

22-1.4.2. 2019-cu il yanvarın 1-dən sonra əmək pensiyası təyin edilmiş şəxslərə 2019-cu il yanvarın 1-dən əvvəlki dövr üçün əmək pensiyası- nın təyin edilməsi və ya əmək pensiyası məbləği- nin hesablanması zamanı;

22-1.4.3. bu qanunun 9-cu maddəsinə əsasən güzəştli şərtlərlə yaşa görə pensiya təyin edilməsi və yenidən hesablanması zamanı;

22-1.4.4. bu qanunun 20-cü maddəsinə əsasən əmək pensiyasına qulluq stajına görə əlavə almaq hüququ verən qulluq stajının hesablanması zamanı.

22-1.5. 2019-cu il yanvarın 1-dək “Sosial müavinətlər haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əsasən təyin edilmiş sosial müavinətlərin bu qanunun 22-1.2-ci maddəsi tətbiq edilərkən əmək pensiyalarına keçirilməsinə yol verilmir.”;

1.3. 28-ci maddə ləğv edilsin;

1.4. 29.2-ci maddədə “2017-ci il iyulun 1-dən əmək pensiyasına çıxması bu” sözləri “Bu” sözü ilə əvəz edilsin;

1.5. 31.1-ci maddəyə aşağıdakı məzmununda ikinci cümlə əlavə edilsin:

“2019-cu il yanvarın 1-dən etibarən əmək pensiyaları bu qanunun 22-1-ci maddəsinə uyğun olaraq müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən avtomatlaşdırılmış qaydada təyin edilir.”;

1.6. 32.1-1-ci maddəyə aşağıdakı məzmununda ikinci cümlə əlavə edilsin:

“Bu qanuna uyğun olaraq ödəniş dövrü üçün hesablanan pensiyanın ümumi məbləği ödəniş dövründəki ayların sayına bölünərək aylıq pensiyanın üzünə əlavə edilməklə ödənilir.”;

1.7. aşağıdakı məzmununda 32.1-2-ci maddə əlavə edilsin:

“32.1-2. Bu qanunun 22-1.1-ci maddəsi nəzərə alınmaqla təyin edilmiş əmək pensiyaları ödəniş dövrü üçün 2019-cu il yanvarın 1-dən etibarən qulluq stajının 32.1-1-1-ci maddəsinə uyğun ödənilir.”.

Maddə 2. Bu qanun 2019-cu il yanvarın 1-dən qüvvəyə minir.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 30 noyabr 2018-ci il

“Əmək pensiyaları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 30 noyabr tarixli 1362-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi və “Əmək pensiyaları haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2006-cı il 6 mart tarixli 377 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 19-cu və 32-ci bəndlərini rəhbər tutaraq, “Əmək pensiyaları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 30 noyabr tarixli 1362-VQD nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin qanunun tətbiqini təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:

1.1. üç ay müddətində:

1.1.1. Azərbaycan Respublikası qanunlarının və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aktlarının “Əmək pensiyaları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılması ilə bağlı təkliflərini hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

1.1.2. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin normativ hüquqi aktlarının həmin qanuna uyğunlaşdırılmasını təmin edib Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.1.3. “Əmək pensiyaları haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 5.3-cü maddəsinə uyğun olaraq, əmək pensiyalarının təyin edilməsi,

hesablanması və yenidən hesablanması, bir növdən başqa növə keçirilməsi və ödənilməsi qaydasını Azərbaycan Respublikasının Prezidenti ilə razılaşdırmaqla təsdiq etsin;

1.2. mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının “Əmək pensiyaları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılmasını nəzarətdə saxlasın və bunun icrası barədə beş ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.3. həmin qanundan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi “Əmək pensiyaları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının Qanunundan irəli gələn məsələləri həll etsin.

3. “Əmək pensiyaları haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2006-cı il 6 mart tarixli 377 nömrəli Fərmanında (Azərbaycan

Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006, № 3, maddə 228; 2009, № 11, maddə 883; 2013, № 6, maddə 631; 2016, № 9, maddə 1467; 2017, № 5, maddə 756; 2018, № 2, maddə 185) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

3.1. 2.2-ci bəndə “9.1-ci” sözlərindən əvvəl “5.3-cü,” sözləri əlavə edilsin;

3.2. 2.3-cü bəndə “31.2-ci” sözlərindən əvvəl “31.1-ci,” sözləri əlavə edilsin.

4. Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının və normativ xarakterli aktların “Əmək pensiyaları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılmasını təmin edib Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə məlumat versin.

5. Bu fərman 2019-cu il yanvarın 1-dən qüvvəyə minir.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 21 dekabr 2018-ci il

“Sosial təminatı və müdafiəni həyata keçirən müvafiq icra hakimiyyəti orqanının 2019-cu il büdcəsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 30 noyabr tarixli 1350-VQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 19-cu və 32-ci bəndlərini rəhbər tutaraq, “Sosial təminatı və müdafiəni həyata keçirən müvafiq icra hakimiyyəti orqanının 2019-cu il büdcəsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 30 noyabr tarixli 1350-VQ nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin qanunun tətbiqini təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. Müəyyən edilsin ki:

1.1. “Sosial təminatı və müdafiəni həyata keçirən müvafiq icra hakimiyyəti orqanının 2019-cu il büdcəsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 3-cü maddəsinin 4-cü hissəsində (ikinci halda) nəzərdə tutulan müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Prezidenti həyata keçirir;

1.2. həmin qanunun əsasında, 1-ci maddəsində, 2-ci maddəsinin birinci abzasında və 3-cü hissəsində, 3-cü maddəsinin birinci abzasında və 4-cü hissəsində (birinci halda), 4-cü və 5-ci (hər iki halda) maddələrində nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Sosial Müdafiə Fondu həyata keçirir;

1.3. həmin qanunun 3-cü maddəsinin 4-cü hissəsində “orqan (qurum)” dedikdə Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Dayanıqlı və Operativ Sosial Təminat Agentliyi nəzərdə tutulur.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:

2.1. Azərbaycan Respublikası qanunlarının və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aktlarının həmin qanuna uyğunlaşdırılması ilə bağlı təklifləri-

ni üç ay müddətində hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

2.2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin normativ hüquqi aktlarının həmin qanuna uyğunlaşdırılmasını üç ay müddətində təmin edib Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

2.3. mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının həmin qanuna uyğunlaşdırılmasını nəzarətdə saxlasın və bunun icrası barədə beş ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

2.4. həmin qanundan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Vergilər Nazirliyi həmin qanunun 2-cü maddəsinin 1-ci hissəsində nəzərdə tutulmuş məcburi dövlət sosial sığorta haqları üzrə daxilolmaların yerinə yetirilməsi üçün tədbirlər görsün və bu barədə ildə iki dəfə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə və Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə məlumat versin.

4. Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi:

4.1. Nazirlik yanında Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun 2019-cu il büdcəsinin xərclərinin yerinə yetirilməsi üçün tədbirlər görsün və bu barədə ildə iki dəfə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə və Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə məlumat versin;

4.2. həmin qanundan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

5. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi 2019-cu ildə Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyində Döv-

lət Sosial Müdafiə Fondunun büdcəsinin balanslaşdırılması məqsədilə dövlət büdcəsinin öhdəliklərinin maliyyələşdirilməsi üçün dövlət büdcəsindən ayrılan vəsaitin rüblük və aylıq bölgüsünü Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi ilə razılaşdırmaqla on beş gün müddətində təsdiq etsin.

6. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi, yerli icra hakimiyyəti orqanları və büdcədən maliyyələşdirilməsi üçün dövlət büdcəsindən ayrılan vəsaitin rüblük və aylıq bölgüsünü Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi ilə razılaşdırmaqla on beş gün müddətində təsdiq etsin.

7. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə, şəhər və rayon icra hakimiyyətlərinə tapşırılsın ki, ərazilərindəki dövlət təşkilatlarının, o cümlədən büdcədən maliyyələşən təşkilatların məcburi dövlət sosial sığorta haqlarının vaxtında və tam ödəməsinə təmin etmək üçün Azərbaycan Respublikasının Vergilər Nazirliyinin tabeliyində olan vergi orqanları ilə birlikdə tədbirlər həyata keçirsinlər.

8. Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının və normativ xarakterli aktların “Sosial təminatı və müdafiəni həyata keçirən müvafiq icra hakimiyyəti orqanının 2019-cu il büdcəsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılmasını təmin edib Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə məlumat versin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 21 dekabr 2018-ci il

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Möhtərəm cənab Prezident!
Əzizim İlham!
Doğum gününüz münasibətlə Sizə ən səmimi təbriklərimi çatdırır, cənsağlığı, saadət, əlçacə də xalqınıza və ölkənizə rifah və tərəqqi arzulayırəm.
Sizinlə birlikdə qurduğumuz və ölkəmizin qarşılıqlı maraqlarına xidmət edən Azərbaycan-Monteneqro dostluq münasibətləri ilə fəxr edə bilirik. Bu xüsusda Sizin töhfələriniz misilsizdir. Sizinlə gələcək görüşlərimizdən və davamlı əməkdaşlığımızdan məmnunluq duyuram.
Ən dərin ehtiramımı və dost salamlarımı qəbul etməyinizi xahiş edirəm.
Hörmətlə,

Milo CUKANOVIĆ,
Monteneqronun Prezidenti

Əziz İlham Heydər oğlu!
Sizi doğum gününüz münasibətlə ürəkdan təbrik edirəm.
Sizin dövlət başçısı vəzifəsində səmərəli fəaliyyətiniz ən yüksək qiymətə layiqdir. Siz öz işinizdə yalnız müstəqil Azərbaycanın maraqlarını əsas götürürsünüz. Siz dövlətçiliyi möhkəmləndirir, ölkənizdə iqtisadi artım üzərində çalışır, innovasiya inkişafı təmin edirsiniz. Sizin rəhbərliyinizlə Azərbaycan regionda sabitliyə və sülhün möhkəmlənməsinə səmərəli töhfə verir.
Ukrayna ilə Azərbaycan arasında çoxillik dostluğa və münasibətlərin möhkəmlənməsinə verdiyiniz şəxsi töhfəyə görə Sizə təşəkkür edirəm.
Hörmətli İlham Heydər oğlu, Sizə möhkəm cənsağlığı, ailənizə firavanlıq, bütün işlərinizdə və təşəbbüslərinizdə yeni uğurlar arzulayırəm.
Hörmətlə,

Leonid KUÇMA,
1994-2005-ci illərdə Ukrayna Prezidenti

Hörmətli Prezident!
Əzizim İlham!
Doğum gününüz münasibətlə Sizi böyük məmnuniyyətlə təbrik edir, Sizə möhkəm cənsağlığı və ailə dövləti vəzifənizin yerinə yetirilməsində yeni-yeni uğurlar arzulayırəm.
Dost Azərbaycanın tərəqqisiz təminat edilməsində və nüfuzunun artmasında xidmətləriniz əvəzsizdir və dərin hörmətə layiqdir. Çox dəyərli atanızın yolunu davam etdirərək beynəlxalq aləmdə dövlətinizin nüfuzunun yüksəlməsi ilə və bir çox sahələrdə digərləri üçün örnək olacaq nailiyyətlərə ixtisar duya bilərsiniz.
Fürsətdən istifadə edərək, ölkəmizin arasında çox sıx əlaqələrin yaradılmasında ki ciddi töhfələrinizə görə Sizə təşəkkür edirəm. Dövlətlərarası dostluğumuz naminə əməkdaşlıq etmək imkanından çox məmnunam. Bu əlaqələrin gələcəkdə daha da möhkəmlənməsinə və inkişaf edəcəyinə əminəm.
Yüksək ehtiramla,

Filip VUYANOVIĆ,
2003-2018-ci illərdə Monteneqronun Prezidenti

Hörmətli İlham Heydər oğlu!
Doğum gününüz münasibətlə Sizi ürəkdan təbrik edirəm.
Siz müdrik və məsuliyyətli, öz vətəndaşlarınızın firavanlığını qeydində daim qalan, Xəzər regionunda sabitliyin qarantı kimi çox ədəd, Rusiya Federasiyası ilə Azərbaycan Respublikası arasında ikitərəfli əlaqələrin strateji inkişafını hədəf seçmiş rəhbər kimi haqlı olaraq yüksək nüfuz və hörmət qazanmışsınız.
Sizə möhkəm cənsağlığı, uğurlar, dost Azərbaycan xalqının firavanlığı naminə yeni zəfərlər arzulayırəm.
Hörmətlə,

Maqomedsalam MAQOMEDOV,
Rusiya Federasiyası Prezidenti Administrasiyası rəhbərinin müavini

Hörmətli İlham Heydər oğlu!
Doğum gününüz münasibətlə səmimi təbriklərimi qəbul edirəm.
Sizin müdrik rəhbərliyinizlə Azərbaycan sosial-iqtisadi inkişaf yolunda durmadan irəliləyir, ən mühüm beynəlxalq və regional məsələlərin həllində getdikcə daha fəal rol oynayır. Siz dövlət başçısı kimi yüksək vəzifədə fəaliyyətiniz illərində ölkə vətəndaşlarının hörmətinə və etimadını qazanmışsınız.
İcazə verin, Sizə səmimi-qəlbədən möhkəm cənsağlığı, firavanlıq, mənəvi harmoniya, nəzərdə tutduğunuz bütün planların reallaşmasını, səmərəli və məhsuldar işləməyinizi, Azərbaycan Respublikasının tərəqqisi və Azərbaycan xalqının rifahı, habelə ölkəmiz arasında məhraban qonşuluq münasibətlərinin möhkəmlənməsinə naminə yeni layihələr və uğurlu təşəbbüslər diləyirəm.
Qoy həmişə Sizi yaxınlarınızın sevgisi və qayğısı, sədaqətli dostlar və həmmsələkləriniz əhatə etsin.
Hörmətlə,

Ruslan EDELGERİYEV,
Rusiya Federasiyası Prezidentinin müşaviri, RF Prezidentinin iqtisadi məsələləri üzrə xüsusi nümayəndəsi

Möhtərəm İlham Heydər oğlu!
Doğum gününüz münasibətlə ən səmimi təbriklərimi qəbul edirəm.
Sizin müdrikliyiniz və siyasi uzaqgörənliyiniz heyranlıq doğurur. Mən bilirəm ki, Sizin üçün hakimiyyət əsas məqsəd deyil, yalnız öz xalqına, doğma ölkəsinə real fayda vermək istəyidir. Bu gün Siz Azərbaycanı yeniləşmə və inkişaf yolu ilə irəlilədirirsiniz, bu diyarda sülhün, təhlükəsizliyin və əmin-amanlığın təminat olmasını üçün əlinizdən gələni edirsiniz. Azərbaycanın hazırkı sabit, uğurlu inkişafı daha çox Sizin adınızla bağlıdır. Bu, daha atanız Heydər Əliyevin işlərinin davamıdır.
Bu əlamətdər gündə Sizə səmimi-qəlbədən möhkəm cənsağlığı, dostlarla ünsiyyət sevinci, ailə əhvali-ruhiyyə, Azərbaycan xalqının rifahı və Rusiya-Azərbaycan münasibətlərinin inkişafı naminə fəaliyyətinizdə uğurlar diləyirəm.
Sizə və yaxınlarınızda firavanlıq arzulayırəm.
Hörmətlə,

Ilyas UMAXANOV,
Rusiya Federasiyası Federal Məclisinin Federasiya Şurası sədrinin müavini

Zati-alləri cənab Prezident!
Doğum gününüz münasibətlə Türkdill Ölkələrin Parlament Assambleyasının Kətibliyi və şəxsən öz ədimdən Sizə səmimi təbriklərimi və ən xoş arzularımı çatdırmaqdan böyük şərəf duyuram. Əlçacə də qarşıdan gələn Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü və Yeni il münasibətlə təbriklərimi qəbul etməyinizi zati-əlinizdən xahiş edirəm. Sizə möhkəm cənsağlığı, xoşbəxtlik, ailə dövləti fəaliyyətinizdə uğurlar, qardaş Azərbaycan xalqına sülh, tərəqqi və rifah arzulayırəm.
Sizin rəhbərliyinizlə məqsədyönlü, ardıcıl və düzgün qurulmuş fəaliyyət nəticəsində Azərbaycan beynəlxalq nüfuzunu artırmış, siyasi, sosial-iqtisadi və mədəni sahələrdə möhtəşəm uğurlar qazanmışdır. Ölkədə müxtəlif irimiqəsi beynəlxalq layihələrin və tədbirlərin həyata keçirilməsi ənənə halını almış, dayanıqlı inkişafın nümunəsi Azərbaycan modeli formalaşmışdır.
Bu il yaradılmasının 10-cu ildönümünü qeyd etdiyimiz Türkdill Ölkələrin Parlament Assambleyasının Kətibliyinə dəim göstərdiyiniz hətərəfli diqqət və dəstəyinizə görə Sizə dərin minnətdarlığımı ifadə edirəm. Əminliklə qeyd etmək istərdim ki, Sizin məqsədyönlü və çoxşaxəli fəaliyyətiniz Türkdill Ölkələr arasında inkişaf etməkdə olan əməkdaşlığa mühüm töhfəsiniz verməkdə davam edəcəkdir.
Yüksək hörmət və ehtiramla,

Altınbek MAMAYUSUPOV,
Türkdill Ölkələrin Parlament Assambleyasının Baş katibi

Hörmətli İlham Heydər oğlu!
Doğum gününüz münasibətlə Sizi ürəkdan təbrik edirəm.
Doğum gününüz münasibətlə Sizi ürəkdan təbrik edirəm. Siz məsul dövləti vəzifədə qurucu fəaliyyətiniz Azərbaycanın sosial-iqtisadi inkişafında müsbət dəyişikliklərin təminat edilməsinə, respublikada sülhün və sabitliyin möhkəmlənməsinə, onun sakinlərinin rifahının yüksəldilməsinə şərait yaradır.
Əminəm ki, Sizin yüksək peşəkər keyfiyyətləriniz və işinizdə sədiqliyiniz nəzərdə tutduğunuz planları bundan sonra da uğurla həyata keçirməyinizə imkan verəcək.
Sizə möhkəm cənsağlığı, vətən naminə gələcək uğurlu fəaliyyətiniz üçün güc və enerji, Sizə və yaxınlarınızda xoşbəxtlik, firavanlıq və əmin-amanlıq arzu edirəm.
Hörmətlə,

Yunusbek YEVKUROV,
Rusiya Federasiyasının İnqış Respublikasının rəhbəri

Hörmətli cənab Prezident!
Doğum gününüz münasibətlə Sizə ürəkdan təbrik edirəm.
Sizin rəhbərliyinizlə Azərbaycan Respublikasının bundan sonra da uğurlu sosial-iqtisadi inkişafını, nəzərdə tutulmuş investisiya və infrastruktur layihələrinin, o cümlədən Rusiya ilə ikitərəfli strateji tərəfdaşlığa və ölkəmizin regionları arasında möhkəmlənən qarşılıqlı əlaqələrə əsaslanmaqla, səmərəli reallaşmasını arzu edirəm.
Sizə möhkəm cənsağlığı, əmin-amanlıq diləyirəm.
Hörmətlə,

Andrey BOÇAROV,
Rusiya Federasiyasının Volqograd vilayətinin qubernatoru

Möhtərəm cənab Prezident!
İcazə verin, Moldova Respublikasının Qaqauziya Muxtar Ərazisinin sakinləri adından və şəxsən öz ədimdən Sizə dərin hörmət və ehtiramımı ifadə edirəm və ad gününüz münasibətlə ən səmimi təbriklərimi, xoş arzularımı çatdırırdm.
Bu təntənəli və mötəbər gündə sülh, əmin-amanlıq, Azərbaycan Respublikası və onun əhəlisinin rifahı naminə fundamental fəaliyyətinizdə Sizə uğurlar, möhkəm cənsağlığı arzulayırıq.
Siz dövlətin bütün sahələrinin inkişafı üçün yeni-yeni strateji layihələri həyata keçirməklə, vətəndaşların sayı vəsiyyəsinə yüksəltməklə və ölkənin milli maraqlarını üstün tutmaqla əzmlə çalışırsınız.
Əminəm ki, Sizin biliyiniz, təcrübə və bacarığınız, müdrikliyiniz Azərbaycan Respublikasının daha gözəl və çiçəklənən gələcəyini təminat edəcək, əmin-amanlıq və sabitlik qorunub saxlanılacaq.
Qaqauziya Muxtar Ərazisinə göstərdiyiniz dəstəyə görə qaqauz xalqı adından Sizə dərin və səmimi minnətdarlığımı bildiririk. Biz Azərbaycan Respublikası ilə Moldova və Respublikasının Qaqauziya Muxtar Ərazisi arasında yaranmış dostluq münasibətlərinə və açıq tərəfdaşlıq əlaqələrinə görə ürəkdan qürur duyuruq.
Sizə, əlçacə də yaxınlarınızda və doğmalarınızda daim aydın səma, rifah və sevinc arzulayırəm.
Möhtərəm Prezident, fürsətdən istifadə edərək Sizə ən dərin və yüksək hörmətim ifadə edirəm.
Dərin hörmət və ehtiramla,

İrina VLAX,
Moldova Respublikasının Qaqauziya Muxtar Ərazisinin rəhbəri

Hörmətli İlham Heydər oğlu!
Doğum gününüz münasibətlə ən səmimi təbriklərimi qəbul edirəm.
Bu əlamətdər gündə Sizə möhkəm cənsağlığı, bütün planlarınızın həyata keçməsi üçün uzun ömür, tükenməz enerji, xoşbəxtlik, firavanlıq və ailə dövləti fəaliyyətinizdə uğurlar arzulayırəm.
Hörmətlə,

Aleksandr JİLKIN,
Rusiya Federasiyasının Həştərxan vilayətinin sabiq qubernatoru

Hörmətli İlham Heydər oğlu!
"Qazprom" Publik Şəhmdar Cəmiyyətinin İdarə Heyəti adından və şəxsən öz ədimdən Sizi doğum gününüz münasibətlə ürəkdan təbrik edirəm. Sizə səmimi-qəlbədən böyük nailiyyətlər, ölkənizin və bütün Azərbaycan xalqının rifahı naminə fəaliyyətinizdə yeni uğurlar diləyirəm.
Sizə və yaxınlarınızda möhkəm cənsağlığı, xoşbəxtlik, firavanlıq arzu edirəm.
Hörmətlə,

Aleksey MİLLER,
Rusiyanın "Qazprom" Publik Şəhmdar Cəmiyyətinin İdarə Heyətinin sədri

Hörmətli İlham Heydər oğlu!
Doğum gününüz münasibətlə ən səmimi təbriklərimi qəbul edirəm.
Siz, görkəmli siyasi xadım, haqlı olaraq dünya siyasi elitasının ən parlaq nümayəndələrindən birsiniz. Siz bütün enerjinizi geosiyasi məkanada dövlətinizin maraqlarının qorunmasına, respublikanın bütün vətəndaşları üçün məniyyətin və sosial sabitliyin inkişafına sərf edirsiniz.
Əminəm ki, Sizin müdrik rəhbərliyinizlə Azərbaycan iqtisadi firavanlıq yolunu davam etdirəcək, vətəndaşların rifahının durmadan artmasını bütün dünyaya göstərəcək. Siz səmimi-qəlbədən Azərbaycanın və onun vətəndaşlarının rifahı naminə yeni zəfərlər, möhkəm cənsağlığı, xoşbəxtlik və firavanlıq arzu edirəm.
Hörmətlə,

"Russneft" Neft-Qaz Şirkəti Publik Şəhmdar Cəmiyyətinin Direktorlar Şurasının sədri

Hörmətli cənab Prezident!
Hörmətli İlham Heydər oğlu!
Doğum gününüz münasibətlə Sizi bütün atıcılar adından təbrik edirəm.
Bizim idman növünün inkişafına verdiyiniz diqqəti yüksək qiymətləndiririk. 2018-ci il yarışlarında Azərbaycan atıcılarının göstərdiyi nəticələr onların aşkar irəliləməsinə və 2020-ci ildə Tokioda keçiriləcək Olimpiya Oyunlarında iştirak etmək üçün lisenziyaları qazanmaqda yaxşı perspektivləri olduğunu dəlilət edir.
İcazə verin, Sizə gözəl respublikanızın durmadan irəliləməsi üçün zəruri olan cənsağlığı, qüvvət və enerji diləyirəm.
Hörmətlə,

Vladimir LİSİN,
Beynəlxalq İdman Atıcılığı Federasiyasının prezidenti

Hörmətli İlham Heydər oğlu!
Doğum gününüz münasibətlə ən səmimi təbriklərimizi qəbul edirəm.
Siz müasir Azərbaycanın qurucusunuz. Bu gün Azərbaycan Sizin rəhbərliyinizlə dünyada daha layıqlı və hörmətli yer tutur. Siz məniyyətin, əmin və təhsilin qorunub saxlanması və inkişaf etdirilməsi ilə bağlı nəzərdə tutulan planların həyata keçirilməsində böyük rol oynayırırsınız.
Siz səmimi-qəlbədən möhkəm cənsağlığı, tükenməz nikbinlik, Rusiya və Azərbaycan xalqları arasında qırıqlaz əlaqələrin daha da möhkəmlənməsini, müasir Azərbaycanın tərəqqisi naminə diğündüyünüz bütün möhtəşəm planları uğurla həyata keçirilməsi üçün quruculuq enerjinizi diləyirəm.
Səmimi hörmətlə,

Sergey MİXAYLOV,
İTAR-TASS-ın baş direktoru,

Mixail QUSMAN,
İTAR-TASS-ın baş direktorunun birinci müavini

Möhtərəm İlham Heydər oğlu!
Doğum gününüz münasibətlə Sizi ürəkdan təbrik edirəm.
Siz görkəmli dövlət xadimi olaraq doğum gününüzü yaradıcı və mənəvi qüvvələrinizin çiçəkləndiyi dövrdə qarşılayırsınız. Sizin insanlar arasında sülhün və qarşılıqlı anlaşılmanın möhkəmlənməsinə, cəmiyyətin mənəvi, sosial, mədəni və iqtisadi tərəqqisinə, əlçacə və sahiyyəyə töhfənin həqiqətən heyranlıq doğurur.
Sizə uğurlar, cənsağlığı və nəciyyətinizin həyata keçməsi üçün tükenməz enerji arzulayırəm. Sizə və yaxınlarınızda, Sizin böyük ölkənizə xoşbəxtlik, əmin-amanlıq və firavanlıq diləyirəm.
Hörmətlə,

Pyotr QLIBOÇKO,
I.M.Seçenov adına Birinci Moskva Dövlət Tibb Universitetinin rektoru

Hörmətli cənab Prezident!
Azərbaycan xalqının rifahı, xoşbəxt gələcəyi, torpaqlarımızın işğaldan azad olunması, vətənimizin bütövlüyü naminə aparıldığınız səmərəli müasir daxili və xarici siyasəti dəstəkləyir, Avropa-dünya məkanında təbliğ edir.
Müstəqil Azərbaycan Respublikasının tərəqqisi və sivil ölkələr arasında inkişaf etməsi üçün gördüyünüz işləri həmişə yüksək qiymətləndiririk, bu gün də qiymətləndiririk. Çex Respublikasının nüfuzlu ziyalları, elm xadimləri, soydaşlarımız olan tələbələr, iş adamlarını öz tərkibində birləşdirən Cəxiya-Azərbaycan Elm və Mədəniyyət Mərkəzi adından zati-alləri, Sizi doğum gününüz, qarşıdan gələn Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü və Yeni il münasibətlə təbrik edir, Sizə ən xoş arzularımızı bildiririk.

Arzu edirik ki, heyatınızın hər anı Azərbaycan xalqının rifahı naminə Sizə möhkəm cənsağlığı, xoşbəxtlik, ailə dövləti fəaliyyətinizdə yeni uğurlar gətirsin. Tanrı Sizi qorusun.
Dərin hörmətlə,

Professor AZƏRİMOV,
Cəxiya-Azərbaycan Elm və Mədəniyyət Mərkəzinin sədri, professorlar İvan Meznik, Jirek Vaneq, dosentlər Frantisek Capka, Jiri Dusek, Jiri Podludski, Münasib Qurbanov, Tomas Germak, Oldric Sasinka və başqaları

Möhtərəm İlham Heydər oğlu!
İcazə verin, Sizi heyatınızda əlamətdar hadisə - doğum gününüz münasibətlə Rusiya Müsəlmanları Ruhani Məclisi adından və şəxsən öz ədimdən səmimi-qəlbədən təbrik edirəm.
Siz respublikaya rəhbərlik edən gündən İslamın sülh, xeyirxahlıq və ədalət prinsiplərini əsas tutaraq, Azərbaycan xalqının rifahı naminə əzmlə çalışırsınız. Siz yorulmaq bilmədən işləyərək özünüzi Azərbaycanın taleyi üçün çox böyük məsuliyyət hiss edən müdrik, qətiyyətli, insanların qayğısına qalan dövlət xadimi kimi göstəribilmisiniz.
Müasir Azərbaycan sosial-iqtisadi uğurun və millətlərəsə sülhün nümunəsi olmaqla bərabər, həm də Sizin səyləriniz sayəsində öz qədim qaynaqlarına qaydır və özünün əvvəlki tarixi möhtəşəmliyini dirçəldir.
Sizin şərafətli əməyinizə, səxavətli və həssas qəlbənizə görə minnətdarlıq və təşəkkür sözlərim qəbul edir. Qoy ömrünüzün hər günü sülh, harmoniya və məhəbbətlə dolu olsun!
Sizə çətin işinizdə güc, gümrəhlik, enerji, müdriklik və sabir diləyirik. Allah Sizin bütün xeyirxəh işlərinizi, səmimi dualarınızı və ibadətinizi qəbul etsin!
Dərin hörmət və diğrünüzə dualarla,

Albir KRQANOV,
Rusiya Müsəlmanları Ruhani Məclisinin müftisi, Rusiya Federasiyası İctimai Palatasının üzvü

Hörmətli İlham Heydər oğlu!
Doğum gününüz münasibətlə Sizi Beynəlxalq Rusdilli Vəkillər Assosiasiyası, Rusiya Vəkillər Qildiyası, Rusiya Vəkillik və Notariat Akademiyası adından və şəxsən öz ədimdən ürəkdan təbrik edirəm.
Sizin bir vətənpərvər və vətəndaş kimi fəal həyat mövqeyiniz, dövlət əhəmiyyətli məsələləri qüsuruz yerinə yetirməyiniz vətəna layıqlı xidmət nümunəsidir.
Azərbaycan xalqı Sizi dövlət başçısı vəzifəsinə seçməklə Sizə öz etimadını və ölkənin inkişaf etdirilməsi, cəmiyyətdə sabitlik və həmrəylik, xalqın firavanlığı və rifahının yüksəlməsi üzrə Sizin siyasətinizi hətərəfli dəstəklədiyini nümayiş etdirib. Siz Heydər Əliyev oğlu Əliyevin Azərbaycan Respublikasında islahatçı yolunu layıqlı davamçısiniz.
Sizin səmərəli rəhbərliyinizlə Azərbaycan gənşirçisi siyasi, iqtisadi islahatlar və dəyişikliklər, əhəlinin sosial rifahının yüksəldilməsi yolunda inamla irəliləyir, aktual beynəlxalq və regional problemlərin həllində fəal iştirak edir.
Sizin müdrik siyasətiniz sayəsində Azərbaycan ilə Rusiya arasında iqtisadi, mədəni, siyasi əlaqələr gündən-günə genişlənir və möhkəmlənir. Mən Sizin həmratənizin kimi öz tarixi vətənimlə qürur duyur, onu əziz tuturam. Bakıda bir çox beynəlxalq tədbirlər keçirilməsi faktları da Azərbaycan Respublikasının nailiyyətlərini beynəlxalq aləmdə tanımasına dəlilət edir.
Bu gün Sizin həyatınızın ən mühüm mərhələsindəsiniz - zəngin təcrübəniz müdriklik və həyat bilgisi ilə əhəngdar şəkildə əlaqələnin, çox iş görüldü, gələcək üçün çoxlu yeni planlar var.
Qoy enerji, gümrəhlik və mənəvi güc Sizin etibarlı tərəfdaşlarınız olsun! Sizə cənsağlığı, uzun ömür, ailə dövləti fəaliyyətinizdə uğurlar, Azərbaycan xalqının rifahı naminə yeni zəfərlər arzulayırəm.
Sizə, yaxınlarınızda və bütün Azərbaycan xalqına sülh və firavanlıq diləyirəm.
Hörmətlə,

Hörmətli İlham Heydər oğlu!
Doğum gününüz münasibətlə Sizi Beynəlxalq Rusdilli Vəkillər Assosiasiyası, Rusiya Vəkillər Qildiyası, Rusiya Vəkillik və Notariat Akademiyası adından və şəxsən öz ədimdən ürəkdan təbrik edirəm.
Sizin bir vətənpərvər və vətəndaş kimi fəal həyat mövqeyiniz, dövlət əhəmiyyətli məsələləri qüsuruz yerinə yetirməyiniz vətəna layıqlı xidmət nümunəsidir.
Azərbaycan xalqı Sizi dövlət başçısı vəzifəsinə seçməklə Sizə öz etimadını və ölkənin inkişaf etdirilməsi, cəmiyyətdə sabitlik və həmrəylik, xalqın firavanlığı və rifahının yüksəlməsi üzrə Sizin siyasətinizi hətərəfli dəstəklədiyini nümayiş etdirib. Siz Heydər Əliyev oğlu Əliyevin Azərbaycan Respublikasında islahatçı yolunu layıqlı davamçısiniz.
Sizin səmərəli rəhbərliyinizlə Azərbaycan gənşirçisi siyasi, iqtisadi islahatlar və dəyişikliklər, əhəlinin sosial rifahının yüksəldilməsi yolunda inamla irəliləyir, aktual beynəlxalq və regional problemlərin həllində fəal iştirak edir.
Sizin müdrik siyasətiniz sayəsində Azərbaycan ilə Rusiya arasında iqtisadi, mədəni, siyasi əlaqələr gündən-günə genişlənir və möhkəmlənir. Mən Sizin həmratənizin kimi öz tarixi vətənimlə qürur duyur, onu əziz tuturam. Bakıda bir çox beynəlxalq tədbirlər keçirilməsi faktları da Azərbaycan Respublikasının nailiyyətlərini beynəlxalq aləmdə tanımasına dəlilət edir.
Bu gün Sizin həyatınızın ən mühüm mərhələsindəsiniz - zəngin təcrübəniz müdriklik və həyat bilgisi ilə əhəngdar şəkildə əlaqələnin, çox iş görüldü, gələcək üçün çoxlu yeni planlar var.
Qoy enerji, gümrəhlik və mənəvi güc Sizin etibarlı tərəfdaşlarınız olsun! Sizə cənsağlığı, uzun ömür, ailə dövləti fəaliyyətinizdə uğurlar, Azərbaycan xalqının rifahı naminə yeni zəfərlər arzulayırəm.
Sizə, yaxınlarınızda və bütün Azərbaycan xalqına sülh və firavanlıq diləyirəm.
Hörmətlə,

Hörmətli İlham Heydər oğlu!
Doğum gününüz münasibətlə Sizi Beynəlxalq Rusdilli Vəkillər Assosiasiyası, Rusiya Vəkillər Qildiyası, Rusiya Vəkillik və Notariat Akademiyası adından və şəxsən öz ədimdən ürəkdan təbrik edirəm.
Sizin bir vətənpərvər və vətəndaş kimi fəal həyat mövqeyiniz, dövlət əhəmiyyətli məsələləri qüsuruz yerinə yetirməyiniz vətəna layıqlı xidmət nümunəsidir.
Azərbaycan xalqı Sizi dövlət başçısı vəzifəsinə seçməklə Sizə öz etimadını və ölkənin inkişaf etdirilməsi, cəmiyyətdə sabitlik və həmrəylik, xalqın firavanlığı və rifahının yüksəlməsi üzrə Sizin siyasətinizi hətərəfli dəstəklədiyini nümayiş etdirib. Siz Heydər Əliyev oğlu Əliyevin Azərbaycan Respublikasında islahatçı yolunu layıqlı davamçısiniz.
Sizin səmərəli rəhbərliyinizlə Azərbaycan gənşirçisi siyasi, iqtisadi islahatlar və dəyişikliklər, əhəlinin sosial rifahının yüksəldilməsi yolunda inamla irəliləyir, aktual beynəlxalq və regional problemlərin həllində fəal iştirak edir.
Sizin müdrik siyasətiniz sayəsində Azərbaycan ilə Rusiya arasında iqtisadi, mədəni, siyasi əlaqələr gündən-günə genişlənir və möhkəmlənir. Mən Sizin həmratənizin kimi öz tarixi vətənimlə qürur duyur, onu əziz tuturam. Bakıda bir çox beynəlxalq tədbirlər keçirilməsi faktları da Azərbaycan Respublikasının nailiyyətlərini beynəlxalq aləmdə tanımasına dəlilət edir.
Bu gün Sizin həyatınızın ən mühüm mərhələsindəsiniz - zəngin təcrübəniz müdriklik və həyat bilgisi ilə əhəngdar şəkildə əlaqələnin, çox iş görüldü, gələcək üçün çoxlu yeni planlar var.
Qoy enerji, gümrəhlik və mənəvi güc Sizin etibarlı tərəfdaşlarınız olsun! Sizə cənsağlığı, uzun ömür, ailə dövləti fəaliyyətinizdə uğurlar, Azərbaycan xalqının rifahı naminə yeni zəfərlər arzulayırəm.
Sizə, yaxınlarınızda və bütün Azərbaycan xalqına sülh və firavanlıq diləyirəm.
Hörmətlə,

Hörmətli İlham Heydər oğlu!
Doğum gününüz münasibətlə Sizi Beynəlxalq Rusdilli Vəkillər Assosiasiyası, Rusiya Vəkillər Qildiyası, Rusiya Vəkillik və Notariat Akademiyası adından və şəxsən öz ədimdən ürəkdan təbrik edirəm.
Sizin bir vətənpərvər və vətəndaş kimi fəal həyat mövqeyiniz, dövlət əhəmiyyətli məsələləri qüsuruz yerinə yetirməyiniz vətəna layıqlı xidmət nümunəsidir.
Azərbaycan xalqı Sizi dövlət başçısı vəzifəsinə seçməklə Sizə öz etimadını və ölkənin inkişaf etdirilməsi, cəmiyyətdə sabitlik və həmrəylik, xalqın firavanlığı və rifahının yüksəlməsi üzrə Sizin siyasətinizi hətərəfli dəstəklədiyini nümayiş etdirib. Siz Heydər Əliyev oğlu Əliyevin Azərbaycan Respublikasında islahatçı yolunu layıqlı davamçısiniz.
Sizin səmərəli rəhbərliyinizlə Azərbaycan gənşirçisi siyasi, iqtisadi islahatlar və dəyişikliklər, əhəlinin sosial rifahının yüksəldilməsi yolunda inamla irəliləyir, aktual beynəlxalq və regional problemlərin həllində fəal iştirak edir.
Sizin müdrik siyasətiniz sayəsində Azərbaycan ilə Rusiya arasında iqtisadi, mədəni, siyasi əlaqələr gündən-günə genişlənir və möhkəmlənir. Mən Sizin həmratənizin kimi öz tarixi vətənimlə qürur duyur, onu əziz tuturam. Bakıda bir çox beynəlxalq tədbirlər keçirilməsi faktları da Azərbaycan Respublikasının nailiyyətlərini beynəlxalq aləmdə tanımasına dəlilət edir.
Bu gün Sizin həyatınızın ən mühüm mərhələsindəsiniz - zəngin təcrübəniz müdriklik və həyat bilgisi ilə əhəngdar şəkildə əlaqələnin, çox iş görüldü, gələcək üçün çoxlu yeni planlar var.
Qoy enerji, gümrəhlik və mənəvi güc Sizin etibarlı tərəfdaşlarınız olsun! Sizə cənsağlığı, uzun ömür, ailə dövləti fəaliyyətinizdə uğurlar, Azərbaycan xalqının rifahı naminə yeni zəfərlər arzulayırəm.
Sizə, yaxınlarınızda və bütün Azərbaycan xalqına sülh və firavanlıq diləyirəm.
Hörmətlə,

Hörmətli İlham Heydər oğlu!
Doğum gününüz münasibətlə Sizi Beynəlxalq Rusdilli Vəkillər Assosiasiyası, Rusiya Vəkillər Qildiyası, Rusiya Vəkillik və Notariat Akademiyası adından və şəxsən öz ədimdən ürəkdan təbrik edirəm.
Sizin bir vətənpərvər və vətəndaş kimi fəal həyat mövqeyiniz, dövlət əhəmiyyətli məsələləri qüsuruz yerinə yetirməyiniz vətəna layıqlı xidmət nümunəsidir.
Azərbaycan xalqı Sizi dövlət başçısı vəzifəsinə seçməklə Sizə öz etimadını və ölkənin inkişaf etdirilməsi, cəmiyyətdə sabitlik və həmrəylik, xalqın firavanlığı və rifahının yüksəlməsi üzrə Sizin siyasətinizi hətərəfli dəstəklədiyini nümayiş etdirib. Siz Heydər Əliyev oğlu Əliyevin Azərbaycan Respublikasında islahatçı yolunu layıqlı davamçısiniz.
Sizin səmərəli rəhbərliyinizlə Azərbaycan gənşirçisi siyasi, iqtisadi islahatlar və dəyişikliklər, əhəlinin sosial rifahının yüksəldilməsi yolunda inamla irəliləyir, aktual beynəlxalq və regional problemlərin həllində fəal iştirak edir.
Sizin müdrik siyasətiniz sayəsində Azərbaycan ilə Rusiya arasında iqtisadi, mədəni, siyasi əlaqələr gündən-günə genişlənir və möhkəmlənir. Mən Sizin həmratənizin kimi öz tarixi vətənimlə qürur duyur, onu əziz tuturam. Bakıda bir çox beynəlxalq tədbirlər keçirilməsi faktları da Azərbaycan Respublikasının nailiyyətlərini beynəlxalq aləmdə tanımasına dəlilət edir.
Bu gün Sizin həyatınızın ən mühüm mərhələsindəsiniz - zəngin təcrübəniz müdriklik və həyat bilgisi ilə əhəngdar şəkildə əlaqələnin, çox iş görüldü, gələcək üçün çoxlu yeni planlar var.
Qoy enerji, gümrəhlik və mənəvi güc Sizin etibarlı tərəfdaşlarınız olsun! Sizə cənsağlığı, uzun ömür, ailə dövləti fəaliyyətinizdə uğurlar, Azərbaycan xalqının rifahı naminə yeni zəfərlər arzulayırəm.
Sizə, yaxınlarınızda və bütün Azərbaycan xalqına sülh və firavanlıq diləyirəm.
Hörmətlə,

Hörmətli İlham Heydər oğlu!
Doğum gününüz münasibətlə Sizi Beynəlx

Azərbaycan Respublikasında kənd təsərrüfatının inkişafında xidmətləri olan bir qrup şəxsin təltif edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 23-cü bəndini rəhbər tutaraq qərara alıram:

Azərbaycan Respublikasında kənd təsərrüfatının inkişafında xidmətləri olan aşağıdakı şəxslər təltif edilsinlər:

1-ci dərəcəli "Əmək" ordeni ilə

- Hüseynov İsgəndər Rəşid oğlu
Nəbiyev Əlizamin Mirzəli oğlu
Şirəliyev Mübariz Məmmədli oğlu
Vəliyev Fazil Adil oğlu

2-ci dərəcəli "Əmək" ordeni ilə

- Abdullayev Fərman Muxtar oğlu
Aslanov Namiq Nəriman oğlu
Bağırova Ağgül Busad qızı
Cəfərov Sahib Calal oğlu
Dadaşov İlqar Fərid oğlu
Məlikov Soltanpaşa Əziz oğlu
Məmmədov Əhmədağa Astan oğlu
Mustafayev Əlövsət Əmir oğlu
Nərimanov Elman Əkbər oğlu
Orucov Babək Nəcəfqulu oğlu
Orucov Valeh Qəşəm oğlu
Vəliyev Bəydabə Eldar oğlu

3-cü dərəcəli "Əmək" ordeni ilə

- Abdullayev Tahar Vəzir oğlu
Cumayev İmran Ələkbər oğlu
Əzimov Sadıx Bəhlül oğlu
Hüseynov Taleh Nureddin oğlu
Küliyev Elxan Piri oğlu
Məmmədov Fərhad Əli oğlu
Məmmədov Məmmədşah Saleh oğlu
Yusifov Anar Müzəffər oğlu

İlham ƏLİYEV, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 25 dekabr 2018-ci il

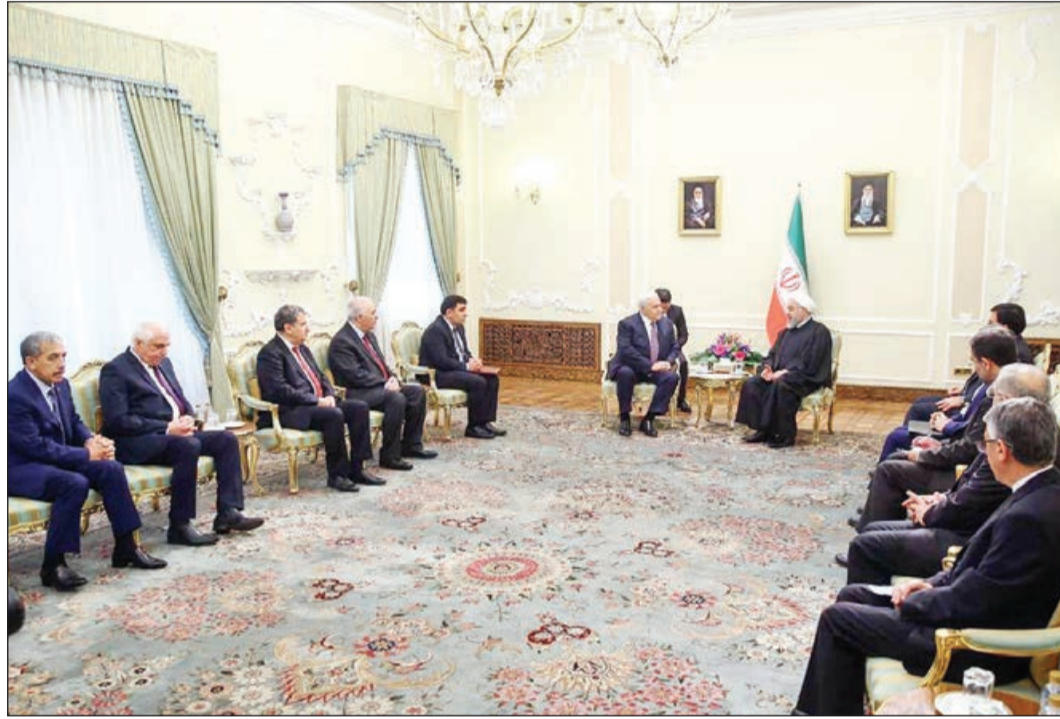
Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidentinin Katibliyinin bəyanatı

Son zamanlar sosial şəbəkələrdə Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti xanım Mehriban Əliyevanın adından saxta hesabların yaradılması, fotoşkillərini paylaşaraq ona aid olmayan fikirlər, sitat və ölkə vətəndaşlarına müraciətlərin yayılmasına geniş yer alıb. Bu cür yalan yazıların artması nəzərə alınaraq, onların yayılmasının qarşısını almaq məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidentinin Katibliyi bəyan edir ki, xanım Mehriban Əliyeva heç bir sosial şəbəkə istifadəçisi deyil və onun bütün müraciət və bəyanatları auditoriyaya yalnız rəsmi KİV vasitəsilə çatdırılır.

Media və sosial şəbəkələrdə ölkənin Birinci vitse-prezidenti adından dövlətimiz üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edən məsələlərə, o cümlədən Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə dair saxta açıqlamaların verilməsi qarşılıqlı doğurur. Azərbaycanın Birinci vitse-prezidentinin fəaliyyətinə dair dolğun, rəsmi və doğru informasiyaya sərbəst çıxış mövcud olduğu halda, həqiqətə uyğun olmayan məlumatların istifadəsi və paylaşılması yolverilməzdir.

Təkidlə hər kəsi məsuliyyətli olmağa və yoxlanılmamış, saxta və təxribat xarakterli məlumatları yaymaqdan çəkinməyə çağırırıq.

Milli Məclisin nümayəndə heyəti İran Prezidenti Həsən Ruhani ilə görüşüb

Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Sədri Oqtay Əsədovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti İranda səfərdədir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dekabrın 25-də nümayəndə heyəti İran Prezidenti Həsən Ruhani ilə görüşüb.

Milli Məclisin Sədri Oqtay Əsədov Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin səmimi salamlarını İran Prezidenti Həsən Ruhaniyə çatdırıb.

Görüşdə ölkələrimiz arasındakı münasibətlərin mövcud vəziyyəti və perspektivləri müzakirə olunub. Qeyd edilib ki, İran ilə Azərbaycan arasındakı münasibətlər tarixi köklərə və ənənələrə söykənir. Xalqlarımızın tarixdə yaratdıqları dövlətlər də bir-biri ilə dost münasibətdə, xoş qonşuluq əlaqələrində olublar. Sevindirici haldır ki, əsrələrboyu mövcud olan yaxşı münasibətlər bu gün də davam edir. Bu gün ölkələrimiz arasında müxtəlif istiqamətlər üzrə qarşılıqlı əlaqələr inkişaf etməyə başlayır.

Oqtay Əsədov bildirib ki, Azərbaycan və İran prezidentləri arasında 12 dəfə görüş baş tutub. Bu rəqəm özlüyündə münasibətlərimizin çatdığı yüksək səviyyənin göstəricisidir. Azərbaycan ilə İran arasında 2014-cü ilə imzalanmış dostluq və əməkdaşlıq haqqında Birgə Bəyannamə münasibətlərimizin inkişafına xüsusi töhfə verib. Azərbaycan, İran və Rusiya prezidentlərinin 2016-cı ildə Bakıda və 2017-ci ildə Tehranda üçtərəfli görüşləri regionda sabitliyin davamlı olmasında əhəmiyyətli rol oynayıb.

Diqqətə çatdırılıb ki, bu gün qarşılıqlı əlaqələrimiz bütün sahələrdə uğurla inkişaf edir. İki ölkə arasında 186 hüquqi sənəd imzalanıb, daha 9

sənəd üzərində iş aparılır. Ötən il ölkələrimiz arasında ticarət dövriyyəsinin həcmi 257,7 milyon, cari ildə isə 395 milyon ABŞ dolları həcmində yüksəlib. Ölkələrimizin iqtisadi potensialı ticarət dövriyyəsinin daha da artmasına imkan verir və bu potensialdan səmərəli istifadə etmək lazımdır. Son 5 ildə Azərbaycanın və İranın müxtəlif şəhərlərində hər iki ölkənin iş adamlarının iştirakı ilə 24 biznes forum keçirilib. Bu gün Azərbaycanca 732 İran şirkəti qeydiyyatdan keçib və fəaliyyət göstərir. Bildirilib ki, ölkələrimiz arasında qarşılıqlı investisiya qoyuluşunun həcmi artmaqda davam edir. Bugünə qədər İrandan Azərbaycana təxminən 3,3 milyard ABŞ dolları həcmində investisiya yatırılıb.

Spiker qeyd edib ki, ikitərəfli əlaqələrin inkişafında parlamentlərin də özünəməxsus rolu var. Hər iki parlamentdə yaradılan işçi qrupları intensiv görüşlər keçirərək əlaqələrin inkişafı haqqında müzakirələr aparırlar. Qanunverici orqanlar arasındakı əməkdaşlıqda dinamika hiss olunur. Tərəfləri maraqlandıran məsələlər ətrafında aparılan fikir mübadiləsi qanunverici orqanlarımızı bir-birinə daha da yaxınlaşdırır.

Oqtay Əsədov bildirib ki, Azərbaycan ilə İran beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində də yaxından əməkdaşlıq edirlər. İranın beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində aparılan müzakirələrdə Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və suverenliyini dəstəklədiyinə görə təşəkkürünü bildiren Azərbaycan parlamentinin sədri iki dövlət arasında xoş münasibətlərin gələcəkdə də davam etməsinə arzulayıb.

İran İslam Respublikasının Prezidenti Həsən Ruhani Azərbaycanın gələnlərin

İranda həmişə əziz qonaq olduqlarını diqqətə çatdırıb. Qeyd olunub ki, İran ilə Azərbaycan beynəlxalq iqtisadi layihələrin həyata keçməsinə də birgə fəaliyyət göstərir. Şimal-Cənub Beynəlxalq Neqilyat Dəhlizi hər iki ölkənin iqtisadi inkişafına böyük tökan verəcək. Həsən Ruhani bu işdə mühüm addımlar atan Azərbaycan Prezidentinin fəaliyyətini yüksək qiymətləndirib. Diqqətə çatdırılıb ki, bu dəhliz tam formalaşdıqdan sonra Azərbaycan Fars körfəzinə, İran isə Rusiya və Avropa dövlətlərinə çıxış əldə edəcək. Artıq İran ilə Azərbaycanın demir yollarını birləşdirən Astara (İran)-Astara (Azərbaycan) demir yolu istifadəyə verilib. Qəzvin-Rəşt-Astara yolunun Rəşt-Astara hissəsində işlər davam edir. Hər iki dövlətin birgə iqtisadi layihəsi olan Neftçala avtomobil zavodu da artıq işə düşüb və istehsal başlayıb. Bu layihələr xalqlarımızın mənafevi nəzərə alınmaqla həyata keçirilib. İran hər zaman yaxın qonşuları ilə əlaqələrinin inkişafına xüsusi əhəmiyyət verir. Azərbaycan ilə İran ortaq tarixi bağlar, mədəniyyət, din və xalqlarımızın adət-ənənələri sıx bağlıdır.

Prezident Həsən Ruhani səmimi salamlarını Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə çatdırılmasını xahiş edib.

Qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında da geniş fikir mübadiləsinin aparıldığını qeyd edən Milli Məclisin deputatları İsa Həbibbəyli, Hadi Rəcəbli, Şəmsəddin Hacıyev, Hüseynbala Mirələmov, Eldar İbrahimov, Milli Məclis Aparatının rəhbəri Səfa Mirzəyev, Azərbaycanın İranda səfəri Bünyad Hüseynov və başqa rəsmi şəxslər iştirak ediblər.

Azərbaycan-İran parlamentlərarası əlaqələri müzakirə olunub

Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Sədri Oqtay Əsədovun rəhbərliyi ilə İranda səfərdə olan parlament nümayəndə heyəti dekabrın 25-də İran İslam Şurası Məclisinin (parlament) sədri Əli Ləricani ilə görüşüb. AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə ikitərəfli münasibətlər, parlamentlərarası əlaqələr, işçi qruplarının fəaliyyəti və qanunvericilik sahəsində təcrübə mübadiləsi məsələləri müzakirə edilib.

Milli Məclisin Sədri Oqtay Əsədov diqqətə çatdırıb ki, Azərbaycan ilə İran bir-birinə bağlayan coğrafiya, tarixi, mədəni və dini ortaq dəyərlərimiz var. Bu dəyərlər münasibətlərimizin qarşılıqlı anlaşma üzərində qurulmasına şərait yaradır. Bu gün əməkdaşlığımız müxtəlif istiqamətlər üzrə uğurla inkişaf edir. Əlaqələrimizin inkişafında yüksək səviyyəli səfərlər və görüşlər xüsusi rol oynayır. Heç şübhəsiz ki, ikitərəfli münasibətlərin inkişafında dövlət başçılarının rolunu və siyasi iradəsi mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Son illərə nəzər salsaq görərik ki, qısa müddət ərzində hər iki ölkənin prezidenti qarşılıqlı səfərlər edib, eyni zamanda, beynəlxalq tədbirlər çərçivəsində dafələrlə görüşüb, ikitərəfli əlaqələrin inkişafına dair geniş fikir mübadiləsi aparıblar.

Spiker deyib ki, Xəzər dənizinin hüquqi statusu haqqında Konvensiyanın imzalanması tərəflər arasında xoş münasibətlərin olduğunu göstərir. Bu konvensiya həm ikitərəfli, həm də çoxtərəfli iqtisadi əlaqələrin inkişafına böyük tökan verəcək. Son illər hökumət nümayəndələri arasında da qarşılıqlı səfərlərin sayı artıb. Məhz bu səfərlərin və aparılan danışıqların nəticəsində ki, iki qonşu dövlət arasında münasibətlər inkişaf mərhələsinə qədəm qoyub.

Azərbaycan-İran hökumətlərarası müştərk iqtisadi komissiyasının işini yüksək qiymətləndirən Milli Məclisin Sədri bildirib ki, birgə layihələrin həyata keçirilməsi məhz bu komissiyanın işinin nəticəsidir. Bu qəbildən Neftçala avtomobil zavodunu qeyd etmək yerinə düşər. Eyni zamanda, Bakı şəhərinin ətrafında ecazlıq fabrikinin də əsası qoyulub və işlər davam edir.

Vurğulanıb ki, cari ildə parlament nümayəndələrindən başqa İranın xarici işlər, müdafiə, rabitə və informasiya texnologiyaları, milli təhlükəsizlik nazirliyi, sərhəd qoşunlarının komandanı, Prezident Administrasiyasının rəhbəri müxtəlif vaxtlarda Azərbaycana səfər ediblər. Bu səfərlər zamanı qarşılıqlı əlaqələrin inkişafı müzakirə olunub və bir sıra razılaşmalar əldə edilib. İki dost ölkə arasında belə yüksək səviyyəli səfərlərin sayının artması sevindirici haldır. Azərbaycan parlamentinin nümayəndə heyətinin bugünkü səfəri də əlaqələrimizin inkişaf meylinin davamıdır. Qeyd olunub ki, Şimal-Cənub Beynəlxalq Neqilyat Dəhlizinin formalaşmasında İran ilə Azərbaycan əhəmiyyətli rol oynayır. Bu, beynəlxalq transmilli iqtisadi layihədir və bundan çox ölkə istifadə edəcək.

Parlamentlərarası işçi qruplarının fəaliyyətini yüksək qiymətləndirən Oqtay Əsədov bildirib ki, qanunverici orqanların təcrübə mübadiləsi də faydalıdır. Parlamentlərarası əlaqələr

xalqların mədəni münasibətlərinin inkişafına da böyük tökan verir. Oqtay Əsədov İran parlamentinin Sədri Əli Ləricaniyə Azərbaycan rəsmi səfərə dəvət edib. İran İslam Şurası Məclisinin Sədri Əli Ləricani ölkəsinin Azərbaycan ilə bütün sahələrdə əlaqələrinin inkişaf etdirilməkdə maraqlı olduğunu vurğulayıb. İki ölkə arasında qarşılıqlı və faydalı əməkdaşlıqda heç bir problem yoxdur. Dövlət başçılarının dostluq əlaqələri ölkələrimizin münasibətlərində də təsir göstərir. Bu baxımdan Azərbaycan və İran prezidentlərinin dostluğu çox müsbət xarakter daşıyır. İran parlamentinin sədri qeyd edib ki, qarşılıqlı ticarət dövriyyəsinin həcmi 2-3 milyard ABŞ dolları həcmində artırmaq mümkündür. Buna hər iki dövlətin iqtisadi potensialı imkan verir.

Regional təhlükəsizlik məsələsinə toxunan Əli Ləricani deyib ki, terrorçuluq dünyada global problemə çevrilib. Beynəlxalq terrorçuluğa qarşı mübarizədə səylərin birləşdirilməsi

regionda sülhün və sabitliyin davamlı olmasını təmin edir. Tərəflər, həmçinin qarşılıqlı maraqlı doğuran digər məsələlər ətrafında geniş fikir mübadiləsi aparıblar. Görüşdə Milli Məclisin deputatları İsa Həbibbəyli, Eldar İbrahimov, Hüseynbala Mirələmov, Şəmsəddin Hacıyev, Hadi Rəcəbli, Milli Məclis Aparatının rəhbəri Səfa Mirzəyev, Azərbaycanın İranda səfəri Bünyad Hüseynov və digər rəsmi şəxslər iştirak ediblər.

Sonra Oqtay Əsədov və Əli Ləricani mətbuat nümayəndələrinin suallarını cavablandırılıb.

***

Həmin gün Milli Məclisin Sədri Oqtay Əsədov İranın xarici işlər naziri Məhəmməd Cavad Zərif və Milli Təhlükəsizlik Xurasının sədri Əli Şamxani ilə də görüşüb. Görüşlərdə regional təhlükəsizlik, terrorçuluğa qarşı birgə mübarizə, beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində əməkdaşlıq məsələləri müzakirə olunub.

Sumqayıtda "Azərbaycanın dövlət-din modeli: əsas istiqamətlər" mövzusunda regional konfrans işə başlayıb

Dekabrın 25-də Sumqayıtda "Azərbaycanın dövlət-din modeli: əsas istiqamətlər" mövzusunda regional konfrans öz işinə başlayıb. Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi və Sumqayıt Şəhər İcra Hakimiyyətinin birgə təşkil etdiyi konfransda bu qurumların rəhbər şəxsləri, yerli hüquq-mühafizə orqanlarının rəhbərləri, Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin bölgə qazısı, dini icma sədrləri, din xadimləri, ilahiyatçılar, həmçinin ictimaiyyət fəalları iştirak ediblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Sumqayıtda Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilən regional konfransın birinci müavini Teymur Səmədov açıb. Bildirib ki, ümummilli lider

Heydər Əliyevin diqqət yetirdiyi sahələrdən biri də xalqımızın milli-mənəvi dəyərlərə qaydışının sürətlənməsi, eyni zamanda, dini bayramların dövlət səviyyəsində qeyd olunması idi. Bu siyasi kursun Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirildiyini qeyd edən natiq ölkəmizdə dövlət quruculuğu prosesləri və dövlət-din münasibətlərinin tənzimlənməsi, cəmiyyətdə ictimai-siyasi sabitliyin bərqərar olunması istiqamətində mühüm addımların atıldığını deyib.

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı çıxışında milli-mənəvi dəyərlərimizin təbliği, tolerant və multikultural prinsiplərin təşviqi, dini maarifçilik işinin apa-

rılması və dini radikalizmlə mübarizə sahəsində görülən işlərdən danışdı.

Qeyd olunub ki, ölkəmizdə dövlət-din münasibətlərinin tənzimlənməsi, dini sahədə sabitliyin nail olunması, konfessiyalar arasında dözümlülük mühtitinin qorunub saxlanılması ümummilli liderin adı ilə bağlıdır. Ulu öndərin dövlət-din münasibətləri sahəsində qoyduğu bu nümunəvi siyasətin onun layiqli siyasi varisi Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilməsi nəticəsində Azərbaycanın dini dözümlülük və tolerantlığına münasibətdə dövlət siyasəti kimi səciyyələndirilib. Dövlət başçısının sərəncamları ilə son illər tarixi dəyişikliklər ziyarətgahları bərpa

edilib, milli-mənəvi dəyərlərə verətilən yüksək qiymətin göstəricisi olaraq silsilə tədbirlər keçirilib. Dövlət Komitəsinin sədri Məhəmməd Deyərlərin Təbliği Fondunun və Azərbaycan İlahiyat İnstitutunun yaradılmasını bu diqqət və qayğının parlaq nümunəsi kimi səciyyələndirib. Mübariz Qurbanlı bu istiqamətdə Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondunun təqdirəlayiq fəaliyyəti haqqında da danışdı. Ölkəmizdəki məscidlərdə, kilsələrdə, sinaqoqlarda aparılan təmir-bərpa işlərini dövlət-din münasibətlərinin ən yüksək məcrada davam etməsinə töhfə verən kimi qiymətləndirib. Ölkəmizdə dövlət-din münasibətlərinin zəngin milli-tarixi

əhəmiyyətini yüksək qiymətləndirən Oqtay Əsədov bildirib ki, qanunverici orqanların təcrübə mübadiləsi də faydalıdır. Parlamentlərarası əlaqələr

dinə dövlət qayğısından bəhs edib. Prezident İlham Əliyevin diqqət və qayğısı nəticəsində bölgənin məscidlərinin əsaslı təmir edildiyini, burada dindarların ibadət üçün lazımı şəraitin yaradıldığını vurğulayan qazi bütün bunlara görə ölkə rəhbərliyini dindarlar adından minnətdarlığını bildirib.

Dövlət-din münasibətləri sahəsindəki siyasətin əsas istiqamətləri, multikultural dəyərlərin qorunması, eyni zamanda, tolerantlığın mühtitə, milli-mənəvi dəyərlərə bağlılığın gücləndirilməsi mövzularının müzakirə olunduğu konfrans işini dekabrın 26-da "Dini radikalizmlə mübarizə və maarifləndirmə" mövzusunda panelə davam etdirəcək.

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Sumqayıtda vətəndaşları qəbul edib

Dekabrın 25-də Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı Sumqayıtda vətəndaşları qəbul edib.

Qəbulda Sumqayıt şəhəri ilə yanaşı, Ağseron, Xızı, Qubadlı və Zəngilan rayonlarının sakinləri də iştirak edib. Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilən qəbulda gələn vətəndaşlar əsasən məscidlərin təmiri, dini icmaların fəaliyyəti, onların dövlət qeydiyyatına alınması məsələlərini qaldırıblar. Eyni zamanda, dini maarifləndirmə ilə əlaqədar icmalar vəsaitlərin ayrılması, dini icmaların zəruri dini ədəbiyyatlarla təmin edilməsi və digər məsələlərə bağlı müraciətlərə də baxılıb.

Müraciətlərin bir qismi yerində öz həllini tapıb. Araşdırılmasına ehtiyac olan bir sıra məsələlər qanunvericiliyə uyğun, operativ həll üçün müvafiq tapşırıqlar verilib.

Əmək Münasibətlərinin Tənzimlənməsi və Koordinasiyası Komissiyasının növbəti iclası keçirilib

Ölkə üzrə Naxçıvan Muxtar Respublikası daxil olmaqla 2018-ci ilin 11 ayı ərzində Əmək Müqavilələri Bildirimi Elektron İnformasiya Sistemində əmək müqavilələrinin sayında 92 min 750 artım müşahidə olunub. İlin sonuna qədər rəqəmin yüz mindən çox olması gözlənilir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə dekabrın 25-də Nazirlər Kabinetində keçirilən Əmək Münasibətlərinin Tənzimlənməsi və Koordinasiyası Komissiyasının altıncı iclasında Baş nazirin müavini, komissiyanın sədri Əli Əhmədov deyib. İclasda 2018-ci ildə reallaşdırılan tədbirlər, əldə edilən nəticələr və qarşıda duran vəzifələr müzakirə edilib.

Əli Əhmədov bildirib ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığı ilə qeyri-rəsmi məşğulluqla mübarizə bundan sonra da qətiyyətlə

damam etdiriləcək. Komissiyanın səmərəli fəaliyyəti nəticəsində ölkə üzrə əmək müqavilələri bildirilərinin və fiziki şəxs olan aktiv fərdi sahibkarların sayında əhəmiyyətli artım müşahidə olunub. Ümumilikdə komissiyaya üzv olan aidiyyəti qurumların

fəaliyyəti nəticəsində və yerlərdə məşğulluğa kömək göstərən əlaqələndirmə komitələrinin dəstəyi ilə cari ildə qeyri-formal məşğul əhəlinin sayında əhəmiyyətli azalma müşahidə olunub. Cari ilin 9 ayında, həmçinin fiziki şəxs olan fərdi sahibkarların

da sayında artım olub. Belə ki, ilin əvvəlindən fərdi sahibkarların sayı 23 min 63 artaraq 351 min 607 təşkil edib. İlin sonuna qədər bu rəqəmin bir qədər də artması ehtimal olunur. Sonda aidiyyəti üzrə tapşırıqlar verilib.

Məhkəmə fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi üzrə ardıcıl tədbirlər davam etdirilir

Təmali ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş məhkəmə-hüquq islahatları Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə uğurla davam etdirilərək məhkəmə sistemi müasirləşdirilib, qanunvericilik təkmilləşdirilib, məhkəmə hakimiyyətinin müstəqilliyi gücləndirilib və özünüdər səlahiyyətləri ilibil genişləndirilib.

Ədliyyə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, Azərbaycan Prezidentinin dekabrın 21-də imzaladığı sərəncamlarla 200-dən çox hakim bərdə müvafiq təyinatlar aparılaraq hakim korpusu yeni nəsil hüquqşünaslarla möhkəmləndirilib. Mövcud vakansiyaların tam ekseriyəti komplektləşdirilmək üçün hakimlərin iş yükü xeyli azaldılıb, işlərə daha keyfiyyətlə və vaxtında baxılmasına şərait yaranıb.

Dekabrın 25-də ədliyyə naziri, Məhkəmə-Hüquq Şurasının sədri Fikrət Məmmədov Bakı və Sumqayıt apelyasiya məhkəmələrinin yeni təyin edilmiş sədr müavinləri və kollegiya sədrlərinin, bu məhkəmələrin yurisdiksiyasına daxil olan və digər birinci instansiya məhkəmələri sədrlərinin, habelə Ədliyyə Nazirliyinin və Məhkəmə-Hüquq Şurasının ai-

diyyəti məsul işçilərinin iştirakı ilə geniş müşavirə keçirib.

Müşavirədə çıxış edən nazir Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə son 15 ildə respublikamızın hər tərəfli sürətli tərəqqisini və əldə olunan yüksək nailiyyətləri qeyd edib, məhkəmə-hüquq islahatlarından və yeniliklərdən danışaraq, bu ərəfədə dövlət başçısının Bakı şəhəri Binəqədi Rayon Məhkəməsinin yeni inzibati binasının açılışını etməsinin məhkəmə hakimiyyətinə verilən böyük önəmin növbəti təzahürü olduğunu vurğulayıb.

Müşavirədə, həmçinin son illər ədalət mühakiməsinin səmərəliliyinin artırılması üzrə görülən məqsədyönlü tədbirlər diqqətə çatdırılıb, məhkəmə fəaliyyətində mövcud problemlər, yox edilən nöqsanlar və onları doğuran səbəblər, bunlarla əlaqədar qarşıda duran vəzifələr müzakirə olunub.

Eyni zamanda, dövlət başçısının tapşırığı və tövsiyələrinə uyğun olaraq məhkəmə qərarlarının ədalətliyi üçün təmin olunması, məhkəmələrdə səffəlliyin artırılması, korrupsiyanın yolverilməzliyi vurğulanıb, ötən dövrdə Məhkəmə-Hüquq Şurası tərəfindən hakimlərin fəaliyyətinin prinsipial qiymətləndirildiyi qeyd olunub. Bildirilib ki, kobud qanun pozuntularına yol verdiklərinə görə 120-dən çox hakim məhkəmə sistemindən kənarlaşdırılıb, korrupsiya hüquqpozumalarına görə 34 hakim intizam məsuliyyətinə cəlb edilib, o cümlədən onlardan 8 nəfərinin səlahiyyətlərinə vaxtından əvvəl xitam verilib, 11 nəfər aşağı vəzifəyə keçirilib və ya iş yeri dəyişdirilib.

Müşavirədə hakimlər tərəfindən bəzi hallarda süründürməçilik və digər nöqsanlara yol verilməsi, Hakimlərin Etik Davranış Kodeksinin tələblərinə etinasız yanaşılaraq vətəndaşlarla kobud rəftar edilməsi qeyd olunub, belə halların insanların haqlı narazılığına səbəb olduğunu bildirilib. Bunun aradan qaldırılması ilə bağlı qarşıda duran vəzifələr, o cümlədən etik davranış qaydalarına dönməyə əməl edilməsi, qeyri-prosessual münasibətlərin qarşısının alınması, anti-korrupsiya mədəniyyətinin yüksəldilməsi diqqətə çatdırılıb, apelyasiya məhkəmələrinin prinsipiallığı artırılmasının, qanun pozuntularına ciddi reaksiya verilməsinin, neqativ hallara qarşı bərk barışmaz münasibət göstərilməsinin vacibliyi vurğulanıb.

Konstitusiyası Məhkəməsi Palatasının növbəti iclası olub

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası Məhkəməsi Palatasının növbəti iclası keçirilib. Konstitusiyası Məhkəməsinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, iclasda Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 130-cu maddəsinin VI

hissəsinə və "Konstitusiyası Məhkəməsi haqqında" qanunun 7.1-ci maddəsinə əsasən, Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 1-ci, 5-ci, 18-ci, 56-cı, 61-ci və 65-ci maddələrinin şərhi edilməsinə dair Gəncə Apelyasiya Məhkəməsi-

nin müraciətinə baxılaraq, icraata qəbul olunması haqqında qərar çıxarılıb.

Müraciətə mahiyyəti üzrə, tərəflərin iştirakı ilə Konstitusiyası Məhkəməsi Plenumunun yanvarın 25-nə təyin edilmiş iclasında baxılacaq.

Yaponlar İsmayılıda tibb məntəqəsi tikəcəklər

2004-cü ildən başlayaraq İsmayılıda Yaponiya səfirliyinin maliyyə dəstəyi ilə sosialyönlü layihələrin həyata keçirilməsinə başlanılıb. Qafqazda ilk yaradılan "Yapon bağı" daxil olmaqla artıq 15 layihə reallaşdırılıb. Bunların sırasında təhsil, səhiyyə və içməli su təchizatı layihələri əsas yer tutur.

Növbəti qrant müqaviləsinin imzalanması məqsədilə Yaponiya dövlətinin Azərbaycan Respublikasındakı fəvqəldə və səlahiyyətli səfiri Teruyuki Katori başda olmaqla nümayəndə heyəti İsmayılıya gəlib. Rayon icra hakimiyyətinin konfrans zalında icra hakimiyyətinin başçısı Mirdaməd Sadiqov səfir və onun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Mirdaməd Sadiqov səfiri, onun xanımı Noriko Katorini və digər qonaqları salamlayaraq İsmayılıya gəlişlərindən məmnun qaldığını bildirib.

Deyib ki, İsmayılı Yaponiyanın İto şəhəri ilə qarşılaşma müqaviləsi bağlayıb, intensiv xarakter daşıyan qarşılıqlı səfərlər isə əlaqələri daha da möhkəmləndirir.

İcra hakimiyyətinin başçısı xatırladı ki, İsmayılıdan sağirdlər İtoya, yapon sağirdləri isə İsmayılıya gəlirlər. Distant yolla qarşılıqlı surətdə yaponlar Azərbaycan dilini, azərbaycanlı sağirdlər yapon dilini öyrənirlər. Yaponiya səfirliyinin həyata keçirdiyi layihələr İsmayılıda təhsil, səhiyyənin, xalq sənətkarlığının inkişafına, içməli su təchizat-

ının yaxşılaşdırılmasına xidmət edir.

RIH-nin başçısı Mirdaməd Sadiqov daha sonra İsmayılının tarixi, iqtisadiyyatı, turizm imkanları barədə söz açıb, multikultural bir bölgə olduğunu nəzərə çarpdırıb. Yaponiya səfiri Teruyuki Katori səhmi qəbulə görə rayon icra hakimiyyətinin rəhbərliyinə təşəkkür edib. Daha sonra deyib ki, Yaponiya səfirliyinin dəstəyi ilə Azərbaycanca 230 layihə həyata keçirilib. Onun 15-i İsmayılının payına düşüb. Səfir qeyd edib ki, həmin layihə-

lər həyata keçirilərkən daha çox ucaq ərəzlərdə yaşayanların ehtiyacları nəzərə alınıb. Sosial xarakterli layihələrə daha çox üstünlük verilib. Azərbaycanla Yaponiya arasında əlaqələrin yaranmasının 26 illik tarixi var. Əlaqələr yaranandan sonra İsmayılıda daha çox layihə icra olunub. İsmayılıya səfərə gələn yaponiyalı sağirdlər geri qayıdarkən səfərlərdə qonaq ediliblər. Onlar bu zaman İsmayılıdan böyük razılıqla danışırlar.

Görüşdə səfir Teruyuki Katori ilə tərəfdaş təşkilat olan "Gənclər İnkişaf Nəməni" İctimai Birliyinin sədri Rəsim Allazov arasında rayon Sulut və Sumağallı kəndlərində tibb məntəqəsi tikintisi barədə qrant müqaviləsi imzalanıb.

Rayon icra hakimiyyətinin başçısı qonaqlara xalq sənətkarlığının əks etdirən hədiyyələr bağışlayıb.

Qonaqlar "Yapon bağı"nda, Velosiped zavodunda olub, sonra Lahıc qəsəbəsinə gediblər.

Əli SƏLİMOV, "Azərbaycan"

Dekabrın 25-də Azərbaycan Dillər Universitetində Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının rəhbəri akademik Ramiz Mehdiyevin rus dilində işıq üzü görmüş "Griqorian Kilsəsi Səfəvilər dövlətinə qarşı casusluq aləti kimi. XVII əsr-XVIII əsrin ilk dövründə" kitabının təqdimatı keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, təqdimatda universitetin rəhbərliyi, professor-müəllim heyəti, AMEA-nın institutlarının əməkdaşları iştirak ediblər.

Tədbiri açan ADU-nun rektoru akademik Kamal Abdulla bildirib ki, akademik Ramiz Mehdiyevin on illər apardığı tədqiqatların çox məntiqli davamı olan bu kitab elmimiz, cəmiyyətimiz üçün çox aktual olan bir mövzuya həsr edilib. Qeyd edib ki, akademik Ramiz Mehdiyevin tarixi, mədəniyyəti, bugünü və gələcəyi ilə bağlı düşüncələrini, ideyalarını əks etdirən tədqiqatların konseptual şəkildə götürsək, bu mənada onun əsərlərini azərbaycançılıq adlandırmaya olar.

Akademik Ramiz Mehdiyevin onlarla bu cür əsərinin olduğunu vurğulayan K.Abdulla bunların hamısının bir sistem kimi bütövlükdə azərbaycançılığın, dövlətçiliyin fəlsəfəsinə həsr edildiyini deyib: "Bu əsərlər göstərir ki, bugünkü

dövlətçiliyimiz qarşısında duran problemləri, onun fəlsəfəsini dərinlən dərk edən bir filosof kimi Ramiz müəllim Azərbaycanın gələcəyinin qurulması ilə bağlı dövlət təcrübəsindən istifadə edən son dərəcə müdrik dövlət xadimidir. Onun bu gün dövlət xadimi kimi formalaşmasının ən əsas xüsusiyyətlərindən biri də on illərlə ulu öndər Heydər Əliyevin yaxın silahdaşı kimi fəaliyyət göstərməsidir. Ramiz müəllim bir filosof, alim, dövlət xadimi kimi Azərbaycan dövlətçiliyinin inkişaf etdirilməsində bu gün də çalışır, elmi, fəlsəfi fəaliyyətini davam etdirir. Azərbaycanşünaslıq problemləri istər qədim dövrdə, istər XVI əsrdə, istərsə də bu gün Azərbaycanın onun ətrafındakı dövlətlərin münasibətinin öyrənilməsində aktualıq kəsb edir ki, bu baxımdan akademik Ramiz Mehdiyevin erməni dövlətinin, dininin, cəmiyyətinin formalaşması ilə bağlı fikirləri son dərəcə maraqlıdır və azərbaycanşünaslıq istiqamətində aparılan araşdırmalara işıq saçan bir tədqiqatdır. Əsər Griqorian kilsəsinin Səfəvilər dövlətinə qarşı apardığı casusluq, dağıdıcılıq işlərinin aşkar edilməsi istiqamətində elmi, ictimai və dövlətçilik baxımından son dərəcə qiymətli bir

Rektor müəllifin göstərdiyi xidmətin ən böyük məzmununun bu gün gənc nəslin bu kitablardan əsl Azərbaycan tarixini öyrənəcəklərindən ibarət olduğunu qeyd edib: "Onlar Ermənistan-Azərbaycan münasibətlərinin təkə bu günkü ilə deyil, həmçinin dünənə ilə də tanış olacaqlar. Bu günün nəticələrini dünənki günlə əlaqələndirərək gələcəyimiz üçün müəyyən nəticələr çıxaraçaqlar".

Tədbirdə çıxış edən ADU-nun azərbaycanşünaslıq elmi-tədqiqat laboratoriyasının professorları Solmaz Rüstəmova-Tohidi, Niyazi Mehdi, "Rusiyaşünaslıq mərkəzi" elmi-tədqiqat laboratoriyasının müdiri, professor Məmməd Əliyev və başqaları akademik Ramiz Mehdiyevin mötəbər elmi-tarixi mənbələr əsasında yazdığı yeni əsərinin çox maraqlı və aktual mövzuya həsr olunduğunu bildiriblər. Çıxışlarda qeyd edilib ki, bu əsərdə Griqorian kilsəsinin Səfəvilər dövlətinə qarşı apardığı pozucu keşfiyyət və siyasi-ideoloji fəaliyyət geniş işıqlandırılıb. Əsər, həmçinin Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin obyektiv araşdırılması üçün böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Sonra kitabla bağlı müzakirələr aparılıb.

Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsində il ərzində görülmüş işlər müzakirə olunub

Dekabrın 25-də Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsində 2018-ci ilin yekunlarına və 2019-cu ilin birinci yarısında həyata keçirilməsi nəzərdə tutulan tədbirlər həsr olunmuş kollegiya iclası keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, əvvəlcə Azərbaycanın Dövlət himni səsləndirilib. İclasda çıxış edən Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Hicran Hüseynova cari ilin Azərbaycan üçün əlamətdar hadisələrlə zəngin olduğunu, bütün sahələrdə dinamik inkişafın təmin edildiyini bildirib.

Komitə sədri son 15 ildə ölkəmizin böyük uğurlara imza atdığına vurğulayaraq bildirib ki, dövlət başçısı İlham Əliyev ötən müddət ərzində öz fəaliyyəti ilə hər bir azərbaycanlının Prezidenti olduğunu sübuta yetirib. Bu müddət ərzində ümummilli lider Heydər Əliyevin ideyaları daha da inkişaf etdirilib, uğurlu daxili və xarici siyasət həyata keçirilib.

Cari il ərzində görülən işlərdən danışan H.Hüseynova bildirib ki, il ərzində komitə tərəfindən 112 tədbir təşkil olunub, müxtəlif araşdırma və təhlillər aparılıb, qurumun əməkdaşları bir sıra beynəlxalq konfranslarda, forumlarda, təlimlərdə iştirak ediblər.

Bu il Azərbaycanda qadınlar seçki hüququnun verilməsinin 100 illiyinin də qeyd edildiyini söyləyən komitə sədri bildirib ki, Azərbaycan mütəmül Şərqişdə qadınlara seçmə və seçilmək hüququ verən ilk ölkədir. Cari ildə bu əlamətdar hadisə ilə bağlı silsilə tədbirlər də təşkil olunub. Vurğulanıb ki, qadın sahibkarlığının inkişafı ilə bağlı bir sıra mühüm addımlar atılıb, memorandumlar imzalanıb. Sentyabrda Bakıda IX Azərbaycan-Rusiya Regionlararası Forumu çərçivəsində "Qadın sahibkarlığının inkişafında ikitərəfli əməkdaşlığın perspektiv-

ləri" mövzusunda xüsusi sessiya keçirilib. Bu tədbirin sonunda əməkdaşlıq haqqında memorandum imzalanıb. Həmin sənədin əsas məqsədi regionlararası qadın sahibkarlığının inkişafı, ikitərəfli işbirliyinin qurulması idi. Oktyabrda isə Rusiyanın Həştərxan vilayətində "Həştərxan-Azərbaycan: Qadın sahibkarlığı" biznes forumu keçirilib. "Sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmaq istəyən qadınlar üçün imkanlar yaradıldıqca müsbət nəticələrə nail olmaq mümkündür. Bu gün fəaliyyət göstərən Qadın Resurs mərkəzləri, eyni zamanda, Uşaq və Ailələrə Dəstək mərkəzləri buna əyani misaldır. Bu il hətə Resurs mərkəzlərinin sayı 8-ə çatıb. İl ərzində mərkəzlərin fəaliyyətindən 20 748 vətəndaş bəhrələni.

Bu gün Azərbaycanda qızlar üçün heç bir qapalı peşənin olmadığına diqqətə çatdıran komitə sədri bildirib ki, texniki, innovativ, neft sənayesi və digər sahələrdə qızların sayı artmaqdadır. Statistik rəqəmlər göstərir ki, qadınların 30 faizi dövlət, 70 faizə qədər isə özəl sektordə işləyir.

"Ailələrin sosial rifahını yüksəltmək üçün hökumət mü-təmadi zəruri tədbirlər həyata keçirir. İldən-ile ailələrimizin sosial müdafiəsi güclənir, müxtəlif layihələr reallaşdırılır. Bunun nəticəsində son 20 il ərzində əhalimizin sayı artaraq doqquz milyon doqquz yüz minə ötüb. Bu gün Azərbaycanda 2 milyon yüz mindən çox ailə var. Ailə üzvləri arasında ünsiyyətin güclənməsi üçün "Ailəlik kitabxanaya" layihəsi keçirilib. Bu, həm uşaqlarımızın kitabla, mütaliyə marağını artırır, həm də ailə üzvlərini bir-birinə daha da məhriban edir.

Bizim maraqlı və uzun-ömürlü layihələrimizdən biri də "Ailə bayramı" və "Azərbaycan ailəsi" adlı filmlər festivalıdır. Bu il layihələrin 10 illə tam olub.

Festivalın əsas məqsədi kinematografiyanın geniş imkanlarından istifadə edərək ailə dəyərlərini, milli-mənəvi dəyərləri gənclər arasında təbliğ etməkdir", - deyə komitə sədri qeyd edib.

Azərbaycan dövlətinin həyata keçirdiyi uşaq siyasətinin nəticəsində H.Hüseynova bildirib ki, bu istiqamətdə də müxtəlif layihələr həyata keçirilir. Ölkəmizdə uşaq hüquqlarının müdafiəsi ilə bağlı güclü qanunvericilik bazası mövcuddur.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Ramilə Seyidova tədbirdə çıxış edərək deyib ki, muxtar respublikada həyata keçirilən məqsədyönlü tədbirlər nəticəsində ailə, qadın və uşaq dövlətimizin qayğısından bəhrələnməkdədir. Naxçıvanda ailələrin rifah halının yüksəldilməsi üçün yeni iş yerləri açılıb, ünvanlı dövlət sosial yardımı təyin edilir.

Bu il ərzində Milli Məclisin müvafiq komitələri Ailə, Qadın, Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi ilə birgə bu hüquqların qorunması, inkişafı, əlçatanlığının təmin olunması istiqamətinə yönəldilmiş çoxsaylı tədbirlər, ictimai müzakirələr təşkil edib. 2018-ci il ölkəmizdə "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti ili" elan olunub. Bu il yubiley tədbirlərində yüz il ərzində Azərbaycan xalqının, dövlətimizin əldə etdiyi nailiyyətlər müzakirə olunub. Ölkəmizdə nailiyyətlərin qazanılmasında və bu nailiyyətlərin qorunulması səbəblərinin formalaşmasında Azərbaycan qadınlarının böyük rolu var.

Milli Məclisin Sədr müavini vurğulayıb ki, iqtisadi cəhətdən müstəqil olmayan qadın siyasəti prosessə nə qatılsa, nə də uğur qazana bilər. Ona görə də Azərbaycan qadınlarının iqtisadi prosessə qatılmasına baxımından görülən işlər çox əhəmiyyətlidir. "Ona görə də qadın sahibkarlığının inkişafı vacib məsələdir. Qadınlarımızın iqtisadi prosesslərdə, milli-mənəvi dəyərlərin qorunmasında iştirakı olduqca önəmlidir. Qadınlar iqtisadi prosesslərə nə qədər çox qoşulacaqlarsa, bir o qədər özlərini azad, müstəqil hiss edəcəklər və qətiyyətlə siyasi prosesslərin fəvqəldə iştirakçılarına çevriləcəklər", - deyə Bahar Muradova vurğulayıb.

Nazirlər Kabinetinin humanitar və sosial məsələlər şöbəsinin müdiri Musa Ələkbərov, Milli Məclisin Ailə, qadın və uşaq məsələləri komitəsinin sədri Aqiyə Naxçıvanlı, Milli Məclisin deputatı Sahibə Qararova ölkəmizdə qadın və uşaq siyasətinin həyata keçirilməsi istiqamətində əldə edilən uğurlar barədə danışıblar.

Kollegiya iclasının ikinci hissəsində Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin 2019-cu ilin birinci yarısı üçün iş planı haqqında məlumat verilib. Eyni zamanda, komitə yanında yaradılan İctimai Şuranın sədri Rəna Mirzazadə il ərzində həyata keçirilən tədbirlər barədə məlumat verib. Azərbaycan Qadın Sahibkarlığının İnkişafı Assosiasiyasının İdarə Heyətinin sədri Səkinə Babayeva isə qadın sahibkarlığının inkişafı istiqamətində görülən işlərdən danışdı.

Kollegiyanın yekununda bir qrup komitə əməkdaşına qulluq vəzifələrini layiqincə yerinə yetirdiklərinə görə Fəxrli fərmanlar təqdim olunub.

Elmar MƏMMƏDYAROV:

“Azərbaycan müstəqil, çoxşaxəli, tarazlaşdırılmış və fəal xarici siyasətini davam etdirəcək”

Azərbaycan Respublikasının xarici işlər naziri Elmar Məmmədovun 2018-ci ilin yekunlarına dair kütləvi informasiya vasitələrinin suallarını cavablandırıb. AZƏRTAC müsahibəni təqdim edir.

-Ermənistan-Azərbaycan münasibətlərinin həlli üzrə aparılan danışıqların cari il üzrə yekunları nədən ibarətdir? Münasibətlərin həlli üzrə danışıqların, xüsusilə son zamanlar səsləndirilən ümidverici bəyanatlar fonunda gələcək perspektivlərini necə görürsünüz?

- Övəla qeyd etmək istəyirəm ki, ölkəmizin Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münasibətlərinin həlli ilə bağlı mövqeyi dəfələrlə ən yüksək səviyyədə bütün platformalarda səsləndirilib. Münasibət Azərbaycanın beynəlxalq birlik tərəfindən tanınmış sərhədləri çərçivəsində ərazi bütövlüyü və suverenliyi əsaslıdır. Münasibətlərin həllinin hüquqi bazasına gəlincə buraya, ilk növbədə, dünyada sülh və təhlükəsizliyin təmin edilməsinə cavabdeh olan BMT Təhlükəsizlik Şurasının 1993-cü il tarixli 4 qətnaməsi, digər çoxsaylı beynəlxalq təşkilatların, o cümlədən ATƏT, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, Qoşulmama Hərəkatı, GUAM, NATO, Avropa Parlamentinin qərar və qətnamələri, eləcə də ikitərəfli və çoxtərəfli formatlarda qəbul edilmiş birgə sənədlər daxildir.

Təəssüf ki, uzun illərdir münasibətlərin həlli üzrə aparılan danışıqlar öz nəticəsini verməmişdir. Ermənistan-da baş verən son hadisələr, eləcə də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti ilə Ermənistan Baş naziri arasında MDB-nin Düşənbə və Sankt-Peterburq zirvə görüşləri çərçivəsində baş tutan söhbətlər və mənimlə ermənistanlı həmkarım arasında keçirilmiş üç görüş danışıqlarının prosesinin irəliləməsi baxımından müəyyən optimizm vəd edir. Bu il dekabrın 6-da ATƏT-in Milandə keçirilmiş Nazirlər görüşü çərçivəsində ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədr ölkələrinin nümayəndə heyətlərinin rəhbərlərinin, Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirlərinin qəbul olunmuş birgə bəyanatında qeyd edilir ki, münasibətlərin sülh yolu ilə ədalətli və davamlı həlli üzrə danışıqların davam etdirilməsi zərurətdir. Bu isə o deməkdir ki, danışıqların formatı dəyişilməz olaraq qalır. Burada, həmçinin iki ölkənin rəhbərləri səviyyəsində Düşənbədə əldə olunan razılaşmaya rəyət olunması və hər iki ölkə əhalisinin sülhə hazırlanması üçün konkret addımların atılması çağırışı əks olunur.

Vacib məqamlardan digəri isə, birgə bəyanatda münasibətlərin ədalətli və davamlı həllinin təşviq edilməsi üçün yaxın gələcəkdə Azərbaycan və Ermənistan rəhbərliyi səviyyəsində intensiv nəticəyə yönəldən danışıqların keçirilməsi fikrinin əks olunmasıdır. Bildirmək istəyirəm ki, bu yanaşma ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrəri tərəfindən tam dəstəklənir. Ümumiyyətlə, qeyd etmək istəyirəm ki, bu il dekabrında keçirilən seçkilərdən sonra Ermənistanın hazırkı rəhbərliyi, münasibətlərin həlli istiqamətində siyasi iradəsini nümayiş etdirməli və məhraban qonşuluq fəlsəfəsinə uyğun olaraq bölgədə sülh, sabitlik və davamlı inkişafın əldə olunması istiqamətində çalışmalıdır.

Ümid edirik ki, qarşıdan gələn 2019-cu ildə Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərindən çıxarılması və iki ölkə arasında münasibətlərin normallaşması baxımından müəyyən irəliləyiş əldə olunaçaq. Münasibətlərin həllində mümkün irəliləyiş bölgədə sülh, təhlükəsizlik və sabitliyə şərait yaratmaqla, bütün regionda, ilk növbədə, Ermənistanın özündə davamlı iqtisadi inkişafa imkanlar açacaq. Ölkəmiz digər etnik mənsubiyətə malik Azərbaycan vətəndaşları kimi, öz beynəlxalq öhdəliklərinə uyğun olaraq Dağlıq Qarabağdakı erməni əsilli vətəndaşlarının da təhlükəsizliyini təmin etməyə və onlara Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq tanınmış sərhədləri çərçivəsində yüksək səviyyədə özünüidarəetmə hüququ verməyə hazırdır. Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsinin Azərbaycanın icması öz doğma yurd-yuvalarına geri qayıtmağa hazır və imcanın bu yaxınlarda verdiyi bəyanatında qeyd olunan məsələ növbəti dəfə səsləndirildi. Xatırlayırınsınız, bir müddət əvvəl Dağlıq Qarabağın azərbaycanlı və erməni icmaları arasında təmaslar mövcud idi, lakin əfsuslar olsun ki, Ermənistanın keçmiş siyasi rəhbərliyinin "xidmətləri" nəticəsində bu təmaslara son qoyuldu. Bilirsiniz, torpaqları götürüb başqa bir yeri köçmək mümkün deyil və münasibətlərin həllindən sonra, əl-

bəttə, sözügedən iki icma birgə yaşamağa olacaq. Məhz bu baxımdan Dağlıq Qarabağın azərbaycanlı və erməni icmaları arasında təmasların bərpa edilməsi vacibdir və bu, təşviq olunmalıdır.

- Azərbaycanın beynəlxalq təşkilatlarla əlaqələrində hansı mühüm uğurları qeyd edə bilərsiniz?

- 2018-ci il beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində əməkdaşlıq və fəal təmsilçilik xəttini yürütdən ölkəmizin əldə etdiyi bir sıra nailiyyətlərə yadda qalır. Bu sırada həm BMT və onun ixtisaslaşmış təşkilatları, həm də digər regional təşkilatları qeyd etmək olar. Belə ki, bu ilin 25 sentyabr - 1 oktyabr tarixlərində keçirilmiş BMT Baş Assambleyasının 73-cü sessiyası çərçivəsində baş tutan bir sıra tədbirlərdə və keçirilən görüşlərdə Azərbaycanın narahat edən məsələlərə bağlı, eləcə də beynəlxalq gündəliyin aktual məsələlərinə dair ölkəmizin mövqeyinə dəstək və anlayış nümayiş etdirildi. Dekabrın 17-də BMT Baş Assambleyası Azərbaycanın təklif etdiyi, dünya ictimaiyyətinin diqqətini beynəlxalq hüququn müddəalarına hörmət edilməsinə yönəldən və silahlı münasibətlər zamanı itkin düşmə hallarının qarşısını alınması, itkin düşmüş şəxslərin axtarışı ilə bağlı bütün lazımi tədbirlərin həyata keçirilməsi, o cümlədən beynəlxalq öhdəliklərə uyğun olaraq itkin düşmüş şəxslərin tələyinin müəyyənləşdirilməsi üçün əməkdaşlıq edilməsinə nəzərdə tutulan "İtkin düşmüş şəxslərə dair" qətnamə qəbul edildi. Bu mühüm təşəbbüs Azərbaycanın xarici siyasətinin humanist xarakterini, onun beynəlxalq hüquq və ondan irəli gələn öhdəliklərə sadıqlığını, eləcə də bu qaydalara BMT-nin üzv ölkələri tərəfindən rəyət edilməsinə nail olmağa qətiyyətinin bir daha qabartmış oldu.

Aprelin 3-5-də Bakıda 117 ölkənin və 16 beynəlxalq təşkilatın nümayəndələrinin iştirak etdiyi Qoşulmama Hərəkatının üzv ölkələrinin Nazirlər Konfransı keçirildi. Tədbir çərçivəsində qəbul edilmiş yekun sənəd və Bakı Bəyannaməsi ölkəmizin Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münasibətlərinin sülh yolu ilə həlli üzrə mövqeyinə birmənalı dəstək ifadə etdi.

Həmçinin bu il dekabrın 12-də Avropa Parlamentinin "Al-nin xarici siyasət və təhlükəsizlik sahəsində ümumi xarici siyasətinin həyata keçirilməsi" adlı qətnaməsinin qəbulunu vurğulamaq istəyirəm. Belə ki, bu qətnamə mövcud münasibətlərin ərazi bütövlüyü, suverenlik və beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədlərinin toxunulmazlığı prinsipləri əsasında həllini təsdiq etdi.

Bu ilin 1 iyul - 31 dekabr tarixlərində ölkəmizin Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatına sədrliyi çox faydalı oldu. Sədrliyimiz dövründə nazirlər səviyyəsində dövr görüşü, tematik işçi qruplarının 20-dən çox iclası keçirildi, bizim təşəbbüslərlə müvafiq dəyərləndirmə sənədləri qəbul edildi.

İrəndən beynəlxalq ictimaiyyətin Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münasibətlərinin həllinə münasibətdə artmaqda olan birmənalı dəstəyini xüsusilə vurğulamaq istəyirəm. Davamlı səylərimiz nəticəsində diplomatik leksikonumuzda beynəlxalq tanınmış sərhədlər çərçivəsində ərazi bütövlüyünə dəstək ifadəsi daha geniş istifadə olunmağa başladı. Keçirilmiş ikitərəfli və çoxtərəfli görüşlər nəticəsində qəbul olunmuş çoxsaylı sənəd və bəyanatlarda, o cümlədən Qoşulmama Hərəkatının nazirlər görüşlərində, eləcə də ikitərəfli əsasda qəbul edilmiş bir sıra birgə bəyanatlarla ölkəmizin suverenliyi və beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədləri çərçivəsində ərazi bütövlüyünə dəstək münasibətlərinin həlli ilə bağlı onsuz da mövcud olan geniş hüquqi bazanın daha da möhkəmləndirilməsinə dəstək verildi.

Bu il ərzində, həmçinin ölkəmizin bir sıra beynəlxalq təşkilatların seçkiləri orqanlarına üzvlük müraciətləri də uğurlu olub. Məsələn, iyunun 6-da Azərbaycan UNESCO-nun qeyri-maddi mədəni irsi üzrə Komitəsinin üzvü seçilib, bir gün sonra isə Nyu-Yorkda BMT-nin qadınlara münasibətdə ayrı-seçkiliyin aradan qaldırılması üzrə Komitəsinə üzv olub, noyabr ayında Dubayda Beynəlxalq Telekommunikasiya İttifaqının Şurasına 2019-2022-ci illər üzv seçilib, həmçinin ölkəmizin nümayəndəsi BTI-nin Radio Tənzimləmə Komitəsinə üzv seçilib.

Göründüyü kimi, 2018-ci il ərzində Azərbaycan müxtəlif beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində öz maraqlarını daha da irəli aparmaq səylərini davam etdirib.

masi üzrə Komitəsinə üzv olub, noyabr ayında Dubayda Beynəlxalq Telekommunikasiya İttifaqının Şurasına 2019-2022-ci illər üzv seçilib, həmçinin ölkəmizin nümayəndəsi BTI-nin Radio Tənzimləmə Komitəsinə üzv seçilib.

Göründüyü kimi, 2018-ci il ərzində Azərbaycan müxtəlif beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində öz maraqlarını daha da irəli aparmaq səylərini davam etdirib.

- Bu il Xəzərin ölkələr arasında Xəzər dənizinin hüquqi statusuna dair imzalanmış Konvensiya yeni neft-qaz yataqlarının istismarı və TransXəzər qaz kəmərinin tikilməsi baxımından hansı perspektivlər açır?

- Cari ilin avqustunda "Xəzərin beşliyi" liderləri tərəfindən Xəzər dənizinin hüquqi statusu haqqında imzalanmış konvensiya əməkdaşlıq üçün yeni, müstəsna imkanlar açdı. Konvensiya tərəflərinin Xəzər dənizindən və onun zəngin təbii ehtiyatlarından istifadəsi ilə bağlı hüquq və vəzifələrinin tənzimləyir. Bu sənəd Xəzər dənizinin delimitasiya parametrlərini müəyyən edir.

Xəzər dənizinin hüquqi statusu haqqında Konvensiyanın imzalanması beş sahilianı dövlətin xoş məramını bildirən əsl tarixi hadisə oldu. Bu sənədin ölkəmiz üçün əsas əhəmiyyəti sahilianı ölkələrin dənizin zəngin təbii sərvətlərindən istifadə edilməsi üzrə suveren və müstəsna hüquqlarının müəyyənləşdirilməsindəndir. Beləliklə, konvensiya neft-qaz sənayesi sahəsində müxtəlif layihələrin, habelə dənizdə digər iqtisadi fəaliyyətlərin həyata keçirilməsinin davamlılığını və təhlükəsizliyini təmin edir. Xəzər dənizində ticarətin və ölkələrimizin iqtisadiyyatının inkişafı baxımından mühüm rol oynayan naviqasiya azadlığı və təhlükəsizliyi təmin olunur.

Ümumiyyətlə, konvensiyanın müddəalarına yerinə yetirilməsi orada göstərilən məqsədə nail olunmasını təmin edəcək, Xəzər dənizini sülh, məhraban qonşuluq, dostluq və əməkdaşlıq zonasına çevirəcək. Tarixən Xəzər dənizində nehrəng layihələrinin həyata keçirilməsində fəallıq göstərən Azərbaycan gələcəkdə də sahilianı ölkələrlə əməkdaşlıqı davam etdirməyi və genişləndirməyi planlaşdırır.

Uğurlu enerji siyasəti sayəsində Azərbaycan özü üçün iqtisadi təhlükəsizliyi təmin edən, eləcə də Avropanın enerji təhlükəsizliyinə töhfə verən etibarlı tərəfdaş, istehsalçı və tranzit ölkə kimi nüfuz qazanmağa müvəffəq olub. Hazırda Azərbaycanın təşəbbüsü və iştirakı ilə "Cənub qaz dəhlizi" kimi nehrəng enerji layihəsinin reallaşdırılması davam etdirilir.

Bu layihə Xəzər dənizindən təbii qazın Avropaya nəqli baxımından mühüm rol oynayıyır. Ölkəmiz enerji resurslarının dünya bazarlarına çatdırılmasında yüksək potensiala malikdir və biz Azərbaycanın ərazisindən keçən tranzit marşrutlarından istifadə etmək istəyən qonşu dost ölkələrə imkanlarımızı təqdim etməyə həmişə hazırız.

- Məlum olduğu kimi, gələn ildən etibarən Azərbaycan üç il ərzində Qoşulmama Hərəkatına sədrlik edəcək. Bu mühüm hadisə ölkəmizə nələr vad edir?

- Beynəlxalq əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsini qarşıya məqsəd qoyan ölkəmiz, bildiyiniz kimi, 2011-ci ildə Qoşulmama Hərəkatına üzv oldu. Bu təşkilat öz sıralarında 120 üzv, 17 müşahidəçi ölkəni və 10 müşahidəçi təşkilatı birləşdirən ən böyük beynəlxalq qurumlardan biridir. Qoşulmama Hərəkatı keçmişin çox tanınmış dövlət rəhbərləri olan İosip Broz Tito, Cəvahirəl Nehru, Fidel Kastro və digərlərinin iz qoyduğu kifayət qədər uzun tarixə malik bir qurumdur. Tədqiqatçıya həlaldır ki, çox qısa zaman ərzində ölkəmiz təşkilat çərçivəsində özünü tanımaqda yanaşı, Qoşulmama Hərəkatına 2019-2022-ci illər ərzində sədrlik etmək imkanına sahib oldu.

Məlum olduğu kimi, bu ilin aprelinde Qoşulmama Hərəkatının üzv ölkələrinin Bakıda keçirilmiş Nazirlər görüşünün yekun sənədində Azərbaycanın bir sıra təşəbbüslərinə dəstək nümayiş etdirildi, həmçinin Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ

münasibətlərinin BMT TŞ-nin 4 qətnaməsinə uyğun olaraq, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü, suverenliyi və beynəlxalq tanınmış sərhədləri çərçivəsində həllinin vacibliyi vurğulandı.

Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatına sədrliyi təşkilatın beynəlxalq nüfuzunun daha da artırılması məqsədilə üç əsas prioritet üzərində qurulacaq və buraya Bandunq prinsiplərinin təşviqi, Hərəkat daxilində birliyin möhkəmləndirilməsi və Hərəkatın effektivliyinin artırılması daxildir.

Əminliklə qeyd edə bilərəm ki, Qoşulmama Hərəkatında sədrliyimiz ölkəmizin mövqeyinin beynəlxalq səviyyədə qatırılması baxımından bizim üçün əlavə imkanlar yaradacaq. Təşkilatın üzvü olan 120 ölkə BMT üzv dövlətlərinin üçdəikisini təşkil edir, bu isə istənilən qərarın qəbuluna təsir imkanı deməkdir. Hərəkatda sədrliyimiz, həmçinin ölkəmizin irəli sürdüyü təşəbbüslərin reallaşdırılması baxımından müvafiq imkanlar yaratmış olacaq. Bu təşəbbüslərinin həyata keçirilməsi isə öz növbəsində, ölkəmizin beynəlxalq müstəvidə nüfuzunun daha da artmasına xidmət edəcək.

- 2019-cu ildə Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı arasında viza rejiminin sadələşdirilməsi də daxil olmaqla yeni strateji tərəfdaşlıq haqqında sazişin imzalanması mümkündürmü? Bu, Azərbaycanca hansı dividentlər gətirəcək?

- Azərbaycan Avropa İttifaqı ilə bərabərhuquqlu və qarşılıqlı faydalı tərəfdaşlıq münasibətlərini inkişaf etdirmək istəyir. Tərəfdaşlığımızın son illi Al ilə əməkdaşlıq gündəliyinin daha da irəli aparılması baxımından çox faydalı olub. Bu xüsusda, iyulun 11-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Al Şurasının Prezidenti Donald Tusk tərəfindən Brüsseldə parafirlənmiş, oktyabrın 15-də isə Lüksemburqda keçirilən Şərq Tərəfdaşlığı ölkələrinin Nazirlər görüşü çərçivəsində qəbul edilmiş rəsmiləşdirilmiş Azərbaycan-Al Tərəfdaşlıq Prioritetləri sənədini vurğulamaq istəyirəm. İkitərəfli əməkdaşlığımızda mühüm mərhələ açacaq Al və Azərbaycan arasında yeni hertərəfli saziş və sənədə bağlı aparılan danışıqlar da qeyd etmək lazımdır. Danışıqların prosesi hələ də davam edir və bunun vaxt tələb etdiyi təbii, çünki bizə və Al tərəfdaşlığımıza ciddi, keyfiyyətli saziş lazımdır. Bu saziş ikitərəfli münasibətlərin hüquqi əsasını təşkil edəcək və qarşılıqlı səhəvi tərəfdaşlığımızı uzun müddətdə möhkəmləndirəcək. İnanırıq ki, bu saziş bərabərhuquqlu tərəfdaşlıq və birgə maraqlara əsaslanan strateji əhəmiyyəti sənəd olacaq. Bu saziş təkcə bizə deyil, eləcə də Al üzv ölkələrinə lazımdır.

Viza sadələşdirilməsi üzrə saziş artıq bir neçə ildir ki, qüvvədədir. Bunun məntiqi davamı Al ilə viza rejiminin tam ləğvidir. Yeni viza rejiminin ləğvəşdirilməsi anlamına gəlir. Amma bu müəyyən vaxt tələb edir.

- Azərbaycanın 2019-cu il üzrə xarici siyasət prioritetləri nədən ibarət olacaq?

- Ölkəmiz cari ildə olduğu kimi, növbəti il ərzində də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin birbaşa rəhbərliyi ilə ölkəmizin milli maraqlarına əsaslanan və milli mənafehlərimizin beynəlxalq müstəvidə qorunmasına xidmət edən müstəqil, çoxşaxəli, tarazlaşdırılmış və fəal xarici siyasətimiz davam etdiriləcək.

Bu gün Azərbaycan bölgədə global layihələrin təşəbbüskarı və iştirakçısı qismində regional əməkdaşlığı inkişaf etdirən və beynəlxalq müstəvidə nüfuz sahibi olan dövlətdir. Bu gün etibarlı tərəfdaş kimi dəyərləndirilən ölkəmizin xarici siyasət sahəsindəki nailiyyətləri, əlbəttə ki, onun qonşu ölkələr və dünyanın digər dövlətləri ilə tarazlaşdırılmış əlaqələr qurmasına, qarşılıqlı maraqlara əsaslanan bərabərhuquqlu dialoq və əməkdaşlıq münasibətlərini həyata keçirməsinə əsaslanır.

2019-cu ildə xarici siyasət prioritetlərinə, ilk növbədə, ölkəmizin suverenliyi və müstəqilliyinin möhkəmləndirilməsi, Ermənistanın Azərbaycan qarşı hərbi təcavüzünün nəticələrinin aradan qaldırılması və beynəlxalq tanınmış sərhədləri çərçivəsində ərazi bütövlüyümüzün bərpa edilməsi, eyni zamanda, Azərbaycanın təşəbbüskarı və iştirakçısı olduğu irimiqyaslı infrastruktur layihələrinin həyata keçirilməsini davam etdirməyi, bütün beynəlxalq aktörə, o cümlədən dövlətlər, birliklər və beynəlxalq təşkilatlarla qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın daha da inkişaf etdirilməsi daxildir.

Azərbaycanın təcrid siyasəti Ermənistanı fəlakətə sürükləyir

Prezident İlham Əliyevin prinsiplial mövqeyi işğalçı ölkənin dövlətçiliyini əsaslı şəkildə zəiflədib

Əldə etdiyi nailiyyətlərdən məhrətlə istifadə edən Azərbaycan işğalçı Ermənistanı ham diplomatiya müstəvidində böyük zərbələr vurur, həm də bu ölkəni təcrid vəziyyətinə salmaqla onun sosial-iqtisadi çöküşünü sürətləndirir.

Ermənistan işğal siyasətinə son qoymayana qədər bu vəziyyətdə qalmağa, daha böyük problemlərlə üzlaşmamaq davam edəcək. Ele 20 il Ermənistan rəhbərlik etmiş oğru, kriminal rejimin hakimiyyətdən qovulmasını təmin edən məqamlardan biri də məhz Azərbaycanın həyata keçirdiyi təcrid siyasəti oldu.

Dekabrın 24-də Ağsəron rayonunun ərazisində 1000 məcburi köçkün ailəsi üçün salınmış yeni yaşayış kompleksinin istifadəyə verilməsi mərasimində çıxışı zamanı Prezident İlham Əliyev qeyd olunan məqamlara geniş şəkildə toxunub.

Azərbaycanın gördüyü tədbirlərin Ermənistanın iflasını daha sürətli vəziyyətə gətirirən vürğulayan Prezident deyib: "Ermənistanın işğalçı siyasəti onları ağır vəziyyətdə qoyub. Bu gün bizim həm dünya görüşü, həm də regionda baş verən hadisələr bunu göstərir. Ermənistanın uzun illər ərzində - iyirmi il ərzində hakimiyyəti zəbt etmiş kriminal rejim çökdü. Bunun başlıca səbəbi onların işğalçı siyasəti idi. Çünki biz qarşıya vəzifə qoymuşduq ki, bu kriminal rejim çökməlidir və buna nail olduq. Bütün vasitələrdən istifadə edərək buna nail olduq. Mən dəfələrlə demişəm, bu gün də demək istəyirəm ki, Ermənistanın kriminal, rüsvətxor xunta rejiminin çökməsində bizim də payımız var. Nə qədər ki, torpaqlarımız işğal altındadır, ilk növbədə, biz onları təcrid vəziyyətdə saxlayırıq və saxlayacağıq. Digər tərəfdən, Ermənistan iqtisadiyyatı üçün heç bir əsas yoxdur. Biz onları bütün regional layihələrdən təcrid etmişik və bu proses davam etdirilir. Ermənistanın iqtisadi vəziyyəti çox ağırdır və bu il orada baş vermiş hadisələrin əsas səbəbi də səfələt, yoxsulluq, ədalətsizlik və özbaşınalıqdır".

Azərbaycanın gördüyü tədbirlərin Ermənistanın iflasını daha sürətli vəziyyətə gətirirən vürğulayan Prezident deyib: "Ermənistanın işğalçı siyasəti onları ağır vəziyyətdə qoyub. Bu gün bizim həm dünya görüşü, həm də regionda baş verən hadisələr bunu göstərir. Ermənistanın uzun illər ərzində - iyirmi il ərzində hakimiyyəti zəbt etmiş kriminal rejim çökdü. Bunun başlıca səbəbi onların işğalçı siyasəti idi. Çünki biz qarşıya vəzifə qoymuşduq ki, bu kriminal rejim çökməlidir və buna nail olduq. Bütün vasitələrdən istifadə edərək buna nail olduq. Mən dəfələrlə demişəm, bu gün də demək istəyirəm ki, Ermənistanın kriminal, rüsvətxor xunta rejiminin çökməsində bizim də payımız var. Nə qədər ki, torpaqlarımız işğal altındadır, ilk növbədə, biz onları təcrid vəziyyətdə saxlayırıq və saxlayacağıq. Digər tərəfdən, Ermənistan iqtisadiyyatı üçün heç bir əsas yoxdur. Biz onları bütün regional layihələrdən təcrid etmişik və bu proses davam etdirilir. Ermənistanın iqtisadi vəziyyəti çox ağırdır və bu il orada baş vermiş hadisələrin əsas səbəbi də səfələt, yoxsulluq, ədalətsizlik və özbaşınalıqdır".

Sosial-iqtisadi böhran dərinləşir

İndi dünya miqyasında da birmənalı qəbul olunan həqiqət budur ki, işğal siyasətinə son qoymayacağı təqdirdə qarşdakı dövr ərzində Ermənistanı daha böyük problemlər gözləyir. Hakimiyyətin dəyişməsi ilə nəticələnməz inqilab ehtiyarını bitdikdən sonra Ermənistanı müvədd sosial-iqtisadi problemlər yenidən ön plana çıxıb. İctimaiyyət yeni hakimiyyətdən ümidsizliklə sosial gəlinlərinin həllini tələb edir. Amma bunun üçün lazımi resurslar olmadığından ölkəni yenidən aksiyalar, tətillər bürüyür.

Misal üçün bunu göstərək ki, Ermənistanın iri müəssisələrindən olan "Nairit" kimya zavodunun müfils olması səbəbindən işsiz qalan insanlar yenidən hökumət binası qarşısında etiraz aksiyası keçirərək pozulmuş hüquqlarının bərpasını tələb ediblər.

15 milyon dollarlıq borc

Etirazçılar zavodun öz işçilərinə 15 milyon dollardan çox borcunun olduğunu bildiriblər. Bu məbləğ artıq dördüncü ildir ödənilmir. Hökumətə dəfələrlə müraciət olənada, fəhlələrin tələbi yerinə yetirilmir.

Zavodun əməkdaşları məsələ ilə bağlı beynəlxalq məhkəməyə də müraciət ediblər. Hökumət binası qarşısında toplaşanlar rəsmilərə görüş istəyiblər. Lakin onların cəhdləri cavabsız qalıb. Etirazçılar heç yerdə iş tapa bilməmələrinin şikayətçiləniblər.

Bələ bir vaxtda Ermənistanın Mədəniyyət və Diaspor Nazirliklərinin əməkdaşları həmin qurumların ləğv edilməsi qərarına qarşı tətilə başlayıblar. Tətil iştirakçıları hökumət binalarının qarşısına toplaşdılar. Etirazçılarnın nümayəndəsi bildirib: "Cənab baş nazir gəlib bizimlə görüşmək istəməsə, biz onun ayağına getməyi reva görürük".

Xatırladaq ki, bu günlərdə ölkədə aparılan hökumət islahatı nəticəsində müvədd 17 nazirlik əvəzinə 12 nazirliyin fəaliyyət göstərəcəyi bildirilib. Baş nazir əvəzi Nikol Paşinyanın bu addımı bütöcdə olan kasırlara bağlıdır. Diaspor Nazirliyinin əməkdaşlarının 90 faizinin işsiz qalacağı bildirilir.

Aksiya iştirakçılarının hökumətə yazılı müraciətində qeyd olunub ki, ölkədəki yüksək səviyyədə işsizlik şəraitində dövlət qulluqçularının küçəyə atılması sosial gərginliyi artıracaq və emiqrasiya prosesini gücləndirəcək.

Əsgər valideynləri yeni aksiyalara hazırlaşdır

Digər məlumata görə, artıq əsgər valideynləri də aksiyaya hazırlaşır. Əsas səbəb ordu vəziyyətinin gətdikcə pisləşməsidir. Qeyd edək ki, Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində yerləşdirilən Ermənistan ordusunun bölmələrində qeyri-döyüş şəraitində özbaşınalılar və qanunsuzluqlar səbəbindən ölənlər və yaralananların sayı artmaqda davam edir. Son günlər Ermənistanın xəbər portallarında və sosial şəbəkələrdə yayılan məlumatların təhlili nəticəsində dekabrın 15 günü ərzində düşmənin ordusunun ölənlər və yaralananların da daxil olmaqla 17 hərbiçisini itirdiyi ortaya çıxır.

Məlumatlardan məlum olur ki, qar uqunu, yol-nəqliyyat qəzası və digər səbəblərdən düşmənin ordusunun 7 hərbi qulluqçusu ölüb. Təhlükəsizlik qaydalarının pozulması, özünə qəsd, minaya düşmə və digər hadisələr nəticəsində isə 10 hərbi ağır yaralanıb. Ölənlər və yaralananların çoxu zabitlər və müqavilə əsasında xidmət edən hərbi qulluqçulardır. Belə vəziyyət valideynləri narahat etdiyindən onlar da yeni aksiyaya hazırlaşır.

Əhəliyə satılan qazın qiymətində artım gözlənilir

Gələn ilin əvvəlindən aksiyaların miqyasının daha da böyüməsi gözlənilir. Səbəb isə ölkədə sosial sahədə daha ağır vəziyyətin yaranmasıdır. Belə ki, gələn ildən əhəliyə satılan qazın qiymətində artım gözlənilir. "168 jam" qəzeti yazır ki, Rusiya baş nazirinin müavini Dmitri Kozak erməni həmkarı Tigran Avinyana rəsmi məktub ünvanlayaraq, 2019-cu ildən etibarən Rusiyanın satdığı təbii qazın qiymətini artacağını bildirdi.

Məktubda Dmitri Kozak bildirdi ki, Rusiyanın sərhəddəki qazının min kubmetrinin qiyməti 215 dollar olacaq və bu qərar müzakirə edilmiş: "Məsələ ilə bağlı biz Avinyanın özündən sərbəz almağa çalışdıq. Amma onun ofisinin rəhbəri Varaq Siseryan bildirdi ki, baş nazirin müavini bir neçə görüşdə iştirak edəcəyindən suala cavab verməyə vaxtı olmayacaq".

Qeyd edək ki, hazırda Ermənistan sərhəddə Rusiya qazının min kubmetri 150 dollara alir. Yəryan bu qiymətin daha da azaldılmasını istəyir və bunun üçün Moskva ilə danışıqlar aparır.

Erməni mediası isə yazır ki, əgər razılıq əldə olunmazsa, gələn ildən Rusiya təbii qazını Ermənistanı daha baha qiymətə satacaq ki, bu da erməni istehlakçılarının daha çox vergi verməsi ilə nəticələncək. Belə vəziyyət sosial narazılıqı daha da artıracaq.

"Yeni hakimiyyət idarəçiliyi bacarmır"

Ermənistanın sabiq müdafiə naziri, Respublika partiyasının üzvü Vigen Sarkisyan da bunu qaçılmaz sayır. Onun fikrincə, erkən parlament seçkilərindən sonra yeni parlament formalaşdırılıb, lakin parlamentdə real müxalifət təmsil olunmur ki, bu da istər ölkənin gələcəyinə, istərsə də Paşinyana və onun tərəfdarlarına ciddi risklər yaradır.

Vigen Sarkisyan Nikol Paşinyanın digər çatışmayan cəhətləri bərədə də fikirlər səsləndirib: "Hakimiyyətdə olmasının 8-ci ayında o, hər şeyi öncəki hakimiyyətin üzərinə yıxmıyaca cəhd edib. Artıq ciddi olmağın və cavabdehliyi öz üzərinə götürməyin vaxtı çatıb. Öncəkileri ittiham etmək nə qədər rahat olsa da, bu mövcud problemlərin həllinə, ölkənin inkişafına, eləcə də xalqın, həmçinin beynəlxalq partnyorların hakimiyyətə inamına heç bir kömək göstərməyəcək. Bundan əlavə, ölkə deyilməyəcək dərəcədə keçmiş və gələcəyi olan dövlətə çevriləcək ki, bu da nə investirlərin, nə də potensial repatriantların diqqətini cəlb edəcək. İndi, işləməyin və nəticələr əldə etməyin vaxtıdır. Amma yeni hakimiyyət bunu bacarmır və ölkəni fəlakətə, yeni etirazlara sürükləyir".

Bütün bunlar göstərir ki, qarşdakı dövrdə də Ermənistanı sabitlik olmayacaq.

Elçin CƏFƏROV, "Azerbaycan"

Kolumbiya parlamenti Azərbaycanın işğal olunmuş torpaqlarının qeyd-şərtsiz boşaldılmasını tələb edir

Kolumbiya parlamentinin Xarici işlər, təhlükəsizlik və milli müdafiə üzrə İkinci Komitəsi Ermənistanın təcavüzkarlıq siyasəti pislənir və dünya ictimaiyyəti bu hadisələri insanlığa qarşı cinayət kimi qiymətləndirməyə çağırılır.

Həmçinin Azərbaycan torpaqlarının indiyədək işğal altında qaldığına və Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münasibətlərinin hələ də həllini tapmadığına görə Kolumbiya tərəfinin dərin təəssüfünü vurğulan. Kolumbiya münasibətlərinin həllini tələb edən və beynəlxalq tanın

Mehdi Hüseynzadənin 100 illik yubileyi Silahlı Qüvvələrin Təlim və Tədris Mərkəzində qeyd olunub

Alman faşizminə qarşı mübarizədə apardığı çoxsaylı uğurlu kəşfiyyat əməliyyatları və nümayiş etdirilən milisiz hərbi şücaətləri ilə böyük şöhrət qazanmış və Azərbaycan xalqının zəngin tarixi hünər salnaməsinə şanlı səhifələr yazmış Mehdi Hüseynzadənin anadan olmasının 100 illik yubileyi münasibətilə Silahlı Qüvvələrin Təlim və Tədris Mərkəzində təntənəli mərasim keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Sovet İttifaqı Qəhrəmanı Mehdi Hüseynzadənin 100 illik yubileyinin keçirilməsinə dair Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamına əsasən, təşkil olunan tədbirdə müdafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənov, təhsil naziri Ceyhun Bayramov, mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev, Mehdi Hüseynzadənin ailə üzvləri, Bakı Qarnizonunun hərbi hissələrinin, xüsusi təyinatlı təhsil müəssisələrinin zabit və kursantları, dövlət universitetlərinin professor, müəllim və tələbələri, veteranlar və ictimaiyyətin nümayəndələri iştirak ediblər.

Əvvəlcə tədbir iştirakçıları Mehdi Hüseynzadənin həyat və döyüş yoluna, eləcə də xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin əfsanəvi partizan haqqında həqiqətləri üzə çıxarılmasında, igid döyüşçüyə ölümdən 13 il sonra Sovet İttifaqı Qəhrəmanı fəxri adının verilməsində, ümumiyyətlə, Mehdi Hüseynzadənin xatirəsinin əbədiləşdirilməsində müstəsna xidmətləri barədə qiymətli foto-lar və sənədlər nümayiş olunub. Qəhrəmanın uşaqlıq və təhsil illərini, Stalinqrad uğrunda döyüşlərdə iştirakını, əsrlərdə Azərbaycan naminə

xidmətlərini, eləcə də Sloveniyanın milli azadlığı uğrunda sədaqət əsgəri kimi iştirakını əks etdirən nadir fotolar böyük maraq doğurub.

Mərasimdə əvvəlcə ulu öndər Heydər Əliyevin, İkinci Dünya müharibəsində həlak olan həmvətənlərimizin, Azərbaycanın müstəqilliyi, azadlığı, ərzaq bütövlüyü uğrunda şəhidlik zirvəsinə ucaldılan oğul və qızlarımızın xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edildi.

Hərbi orkestrin müşayiəti ilə Azərbaycan Respublikası

nın Dövlət himni ifa olunub. Tədbirdə "Mehdi Hüseynzadənin 100 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 23 iyun tarixli Sərəncamı bir daha nəzərə çatdırılıb.

Sonra əməkdar incəsənət xadimi, Prezidentin fərdi təqaüddüsi, ehtiyatda olan polkovnik Abdulla Qurbanovun ssenarisi və rejissorluğu ilə hazırlanmış "Mən öz Xəzərimə vurğunam, ey dost!" yubiley tamaşası nümayiş etdirilib. Mehdi Hüseynzadənin

belli olmayan, son vaxtlar üzə çıxarılmış şeirlərinin istifadə edildiyi tamaşada əməkdar artistlər Azad Şükürov, Səmaye Sadıxova, Anar Şuşalı, Hüseyniyə Mürvətova, Elxan Rza, gənc aktyorlar və Həzi Aslanov adına Mərkəzi Zabitlər Evinin yaradıcı heyəti iştirak ediblər.

Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin tələbəsi Nicat Hüseynzadə Mixaylo rolunu məharətlə ifa edib. Tamaşa boyu sənədlə kadrılar nümayiş etdirilib.

Tədbirin iştirakçıları ümummilli lider Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə igid döyüşçünün 1973-cü ildə Bakım mərkəzində ucaldılması abidəsi qarşısında tarixi nitqini və Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Sloveniya Respublikasına rəsmi səfəri zamanı M.Hüseynzadənin memorial muzeyinin açılışında iştirakını qeyd etmişlər.

Sonda xatirə şəkilləri çəkilir.

Dövlət başçısına minnətdarlıq

And yerimiz

Qarabağ savaşında tərtərlilər qəhrəmanlıq salnaməsi yazmışlar. Onlar topədən-dırnağadək silahlanmış Ermənistan silahlı qüvvələri ilə döyüşlərdə doğma yurdun bir qarşısını da tirməmiş, vətən torpaqlarını canları, qanları bahasına mərdliklə müdafiə etmişlər.

Bu müqəddəs savaşda şəhid olub əbədiyyətə qovuşan mərd-mübariz oğulların xatirəsi Tərtər rayonunun hər kəndində, hər ailəsində hər zaman uca tutulur, hörmət və ehtiramla yad edilir. Təbii olaraq müharibədən daha çox zərər çəkən cəbhə xəttinə yaxın ərazilərdə bu təqdirəlayiq yanaşma özünü daha aydın şəkildə, qəbərlik formada göstərir. Qapanlı, Yuxarı Qaradağlı və Qaragacı kəndləri düşmənlə təmas xəttinin yaxınlığında yerləşir. Bu yaşayış məntəqələrində müharibə çox sayda evləri dağıtmış, burada sinəsini düşmənlə güllesinə siper edən oğullar şəhid olmuşlar.

Şəhid Zülfüqar Qasimov qaradağ, ikinci qrup Qarabağ müharibəsi əlili Etibar Qasimovun təşəbbüsü

və fəal iştirakı ilə rayonun Yuxarı Qaradağlı kəndində respublikamızın ərzaq bütövlüyü uğrunda gedən döyüşlərdə həlak olmuş Qapanlı, Yuxarı Qaradağlı və Qaragacı şəhidlərinin xatirəsinə abidə ucaldılmışdır. Bu vətənpərvərlik təşəbbüsü rayon ictimaiyyəti tərəfindən minnətdarlıqla qarşılanmış, yüksək dəyərlandırılmışdır. Bu günlərdə abidənin açılışına həsr olunmuş mərasim keçirilmişdir. Mərasimdə rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri, məktəblilər, şəhidlərin ailə üzvləri, döyüş yoldaşları və hərbiçilər iştirak etmişlər.

Tərtər Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının birinci müavini, Yeni Azərbaycan Partiyası Tərtər rayon təşkilatının sədri Ramiz Şabanov

tədbirdə çıxış edərək demişdir ki, ölkəmizin müstəqilliyi, ərzaq bütövlüyü uğrunda canlarından keçən oğulların xatirəsi hər yerdə uca tutulur, hər zaman məhəbbət və ehtiramla yad edilir. Onların qəhrəmanlığı dolu əməllərini kitablarda, müxtəlif sənət əsərlərində yaşatmaq, bu qürurverici anları və hadisələri gələcək nəsillərə çatdırmaq bizlərin vətəndaşlıq borcudur. Bu aydın mövqə dövlət səviyyəsində həyata keçirilən vətənpərvərlik siyasətindən qaynaqlanır.

Qarabağ müharibəsi veteranlarına, şəhid ailələrinə davamlı dövlət qayğısını dəyişməyən əsas ünvanlardan biri Tərtər rayonudur. Rayonda Qarabağ müharibəsi əlilləri və şəhid ailələri üçün 94 mənşildən ibarət yaşayış binaları, həmçinin fərdi evlər inşa olunmuşdur. Onlara çox sayda minik avtomobili, əlil arabası verilmişdir. Adları məktəblərə, küçələrə verilməklə şəhidlərin xatirəsi əbədiləşdirilmişdir.

Tədbirdə Tərtər batalyonunun keçmiş qərargah rəisi Pənah Məmmədov, Vətən Müharibəsi Veteranları İctimai Birliyi rayon şöbəsinin sədri, "Azərbaycan bayrağı" ordenli Nizami Heydərov, keçmiş döyüşçü Yolçu Süleymanov, Qapanlı kənd orta məktəbinin direktoru Fitat Əliyeva və başqaları çıxış etmişlər. Abidənin müəllifi, şəhid Zülfüqar Qasimovun qaradağ, ikinci qrup Qarabağ müharibəsi əlili Etibar Qasimovun çıxışında şəhidlərin qəhrəmanlıqları dolu döyüş yollarından danışmışı, Qarabağ müharibəsi veteranlarına, şəhid ailələrinə göstərilən davamlı qayğı və diqqətə görə Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığını bildirmişdir.

Şəhidlərin əziz xatirəsinə məhəbbət və ehtiramın ifadəsi olan bu abidənin önündə hər zaman təzə-təzə güllərin olacağı şübhəsizdir. Bu müqəddəs məkanı ziyyət edən gənclər, məktəblilər burada vətənpərvərlik dərsləri alacaq, bu torpağın hər qarışı uğrunda canlarının qurbanı keçməyə hazır olacaqlarına and içəcəklər.

Lazım QULİYEV, "Azərbaycan"

Zaqatala sakinlərinə xoş müjdə

rəhbərinin tapşırığı ilə həyata keçirilən bu cür layihələrin rayonun digər yaşayış məntəqələrində də icra olunacağı vurğulanıb.

Natiq öz çıxışında dövlət başçısının ölkə vətəndaşlarının sosial vəziyyətinin və həyat səviyyələrinin yüksəldilməsi məsələlərini daim diqqətdə saxladığını bildirdi. O, həyata keçirilən müxtəlif dövlət proqramları hesabına sadə vətəndaşların rifah halının yüksəldilməsinə nail olduğunu bildirdi.

Sonra tədbir iştirakçıları yaşayış məntəqəsində aparılan abadlıq-quruculuq işləri ilə tanış olublar. Qeyd olunub ki, "Abad həyat" layihəsi əsasında 200 ailənin yaşadığı Sülh küçəsi 1, 3, 9 və 5 saylı beşmərtəbəli yaşayış binalarının hündürlüyü 0,9 ha sahədə abadlıq və təmir işləri aparılıb. Ərazidə 2425 kvadrat metr yaşillıq sahəsi salınıb. 70 ədəd müxtəlif dekorativ və meyvə ağacları, 100 ədəd qızılgül kolu əkilib. Sahəsi 448 kvadratmetr olan idman meydançası, xeyir-şer evi, avto-

mobillər üçün parklama yerləri inşa edilib. Səkilərə tamət örtük döşənib, istirahət və yeni transformator yarımtəstiası, uşağ oyun meydançası, söhbətqahlar, suvarma və işıqlandırma sistemləri quraşdırılıb. Məhələdəxili avtomobil yollarına və keçidlərə 3 min kvadratmetr asfalt örtük döşənib.

Ələ həmin gün rayonun 1030 fərdi evdən ibarət, 5 minə yaxın əhəli olan Behmətli kəndinə təbii qaz verilib.

Əli SƏLİMOV, "Azərbaycan"

200 ailə abad həyatla, 5 min sakin mavi yanaqcaqla təmin olunub. Düən Zaqatala şəhərində "Abad həyat" layihəsi çərçivəsində 200 ailənin yaşadığı yaşayış məntəqəsində görülən abadlıq işlərinin yekunu ilə əlaqədar tədbir keçirilmişdir.

Tədbirdə rayon icra hakimiyyətinin başçısı Mübariz Əhmədov, rayon aqsaqalları, ziyalılar, abadlıq işləri aparılmış yaşayış məntəqəsinin sakinləri və KİV nümayəndələri iştirak etmişlər.

Tədbiri açan rayon icra hakimiyyətinin başçısı Mübariz Əhmədov yaşayış məntəqəsinin sakinlərini qarşıdan gələn Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü və Yeni il münasibətilə təbrik edərək bu günlər yaşayış kompleksində aparılan abadlıq-quruculuq işlərinin onların bayram əhvali-ruhiyyələrinin daha da artmasına səbəb olmasına ümid etdiyini bildirib və ölkə

Taleyinin ardınca gedənlər

İnsan həyatda başına gələcəklərini öncədən bilsəydi, görəsən, yaşamağa davam edərdimi?! Çoxları "yox" deyər, başqa bir həyatı yaşamaq istədiyini bildirir. Amma həyatda nə etsən də, qismətində olan taleyi yaşamağa məcbursan.

Mehman Zöhrabov 1968-ci ildə Qubanın Zərqova kəndində dünyaya göz açanda həyatının sonrakı taleyindən xəbərsiz idi. Xoşbəxtlik insanın yaranışı, başına gələnlər isə qismətdir, deyirlər. 3 qardaş və 2 bacısı ilə uşaqlıq həyatını yaşayan Zöhrabovların səvinci çox sürmədi. 1972-ci ildə analarını itirən 5 uşaq ana babalarının yanına, Paşaoba kəndinə gəlir və orada yaşayırlar.

- Tale insanı çox vaxt qarışıq sınaqlara çəkir, qorudaş imran bildirir. - Bizim də həyat yolumuz bu kəsməkeşli olub. 1975-ci ildə birinci sinf gedəndə yolda Mehmanı maşın vurmuşdu. Həmin başına yığılıb, "Sənə bir şey olmayıb?" deyər-soranlara "Mənə onsuz da olan olub" cavabını vermişdi. Babam onu qucağında evə gətirəndə razı olmamış, "Mən heç kəsə yük olmaq istəmirəm" demişdi.

Mehman həminə seçilmişdi. Onun gözəl qaməti, dərəkəsi, uzaqgörən gözləri vardı. Paşaoba kənd orta məktəbində oxuduğu illərdə həmin gəncin gələcək sənət yivəsi olacağına ümid bəsləyirdi. Dərslərini hazırlayanda sinif yoldaşlarının çoxu riyaziyyatı və fizikanı ondan öyrənirdi.

- Əlinə düşən pulun hamısını kitaba verərdi Mehman, - İmran sözüna davam edir. - Aldığı kitabların birincisi vərəqəyə "Mehman Zöhrabova məxsusdur" sözlərini qırmızı karandaşa yazardı. Səliqə-sahənamına söz olmazdı. Səvdiyi yazıçıların əsərlərini dənə-dənə oxuyardı.

Dedi ki, gəlməşəm döyüşəm, ermənilərdən intiqamımızı alam.

Səhəri hərbi komissarlığa gedir və ordu sıralarına yazılır. Qubada bir neçə gün qaldıqdan sonra "N" saylı hərbi hissəyə yollanır. Ağdam, Tərtər, Füzuli istiqamətində döyüşlərdə iştirak edir. Füzuli rayonunun Aşağı Seyidəhmədli kəndində gedən döyüşdə başından yaralanır. Yenidən silahını götürüb irəli atılmaq istəyəndə düşmənin ikinci gülləsi bu cəsur gəncin həyatına son qoyur.

- 5 mart tarixində onun nəşini Qubaya gətirirlər, - İmran həmin anları xatırlayır. - Evimizdən qəbiristanlığa qədər insan axını Mehmanı son mənzilə yola salırdı. Əsgər yoldaşları onun fədakarlığını danışırdılar.

Mehman Zöhrabovun adı Qubada həmişə anılır. Paşaoba kənd orta məktəbi Mehmanın adını daşıyır. Bütün yaxınları onunla fəxr edir, məktəbin şagirdləri hər bayramda Mehmanın məzarını ziyarət edirlər. Kəndin xeyrində, şərinə onun ruhuna dualar oxunur.

- Dövlətimizdən çox razıyıq, - İmran bildirir. Hansısa bir işimizlə bağlı müraciətimizə həmişə hərmətlə yanaşırlar. Qardaşım bizim nəslin varlığını kiçik çəvrədən böyük bir əlamə yayıb. Mehmanla təkcə Zöhrabovlar deyil, onu tanıyanların hamısı fəxr edir. Azərbaycan Prezidentinin müvafiq fərmanı ilə hərbi qulluqların vəzifələrinə 11 min mənat məbləğində bərdəlik ödəmə verilməsi də dövlətin qayğı və diqqətinin nütcəsidir. Buna görə dövlət başçısına, eləcə də şəhid analarına, ailələrinə həmişə himayədarlıq göstərən Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevaya ürkədən minnətdarıq.

Akif ƏLİYEV, "Azərbaycan"

Pambıq yığımını davam edir

Dekabrın 25-dək ölkə üzrə pambıq qəbulu məntəqələrinə 229 min 144 ton məhsul təhvil verilib.

Dövlət Statistika Komitəsinin bildirdiyi ki, ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 11,4 faiz çox pambıq tedarük olunub.

Hazırda ölkə üzrə ən çox pambıq tedarük edən rayonlar bunlardır: Saatlıda 15 min 815 hektardan 30 min 119 ton, Bərdədə 9 min 630 hektardan 25 min 105 ton, Ağcabəddədə 10 min hektardan 22 min 935 ton, Biləsuvarada 12 min hektardan 21 min 839 ton və Beyləqanda 9 min 560 hektardan 21 min 425 ton. Məhsul yığımını davam edir.

Xatırladaq ki, ölkədə pambıq istehsalı üzrə ən yüksək nəticə 1981-ci ildə əldə olunmuş, 1 milyon tondan çox pambıq yığılmışdı. Sonradan bu sahəyə diqqətin zəifləməsi pambıqçılıqda tənəzzülün yaranmasına gətirib çıxardı. Hazırda qeyri-neft sektorunun inkişaf etdirilməsi ilə bağlı görülən tədbirlər çərçivəsində ənənəvi kənd təsərrüfatı sahələrinin, o cümlədən pambıqçılığın inkişafı ön plana keçib, bu sahəyə dövlət dəstəyi artırılıb. 2015-ci ildə 18 min hektarda çiyid səpilməsi, 35 min ton məhsul yığılmışdısa, 2016-cı ildə əkin sa-

Rayonlar	25.12.2018-ci il tarixə pambıq tedarükünə dair operativ məlumat					
	Əkin sahəsi, hektar		25 dekabr tarixə pambıq qəbulu məntəqələrinə təhvil verilmişdir, ton			
	2018-ci il	2017-ci il	2018-ci il nisbatən	2017-ci il	2018-ci il nisbatən	
Respublika üzrə cəmi	132512,0	136413,2	97,1%	229144,30	205696,89	111,4%
Ağcabədi rayonu	10000,0	9550,0	104,7%	22935,54	20228,01	113,4%
Ağdam rayonu	3100,0	3005,0	103,2%	5656,90	6157,97	91,9%
Ağdaş rayonu	3185,0	3000,0	106,2%	3738,69	3687,33	101,4%
Ağsu rayonu	2600,0	2500,8	104,0%	1927,41	2715,70	71,0%
Beyləqan rayonu	9560,0	8550,0	111,8%	21425,19	15570,73	137,6%
Bərdə rayonu	9630,0	8518,5	113,0%	25105,54	22291,90	112,6%
Biləsuvar rayonu	12000,0	11351,8	105,7%	21839,41	24759,09	88,2%
Calilabad rayonu	505,0	500,0	101,0%	1260,34	997,00	126,4%
Füzuli rayonu	2100,0	2050,0	102,4%	2073,30	2106,90	98,4%
Goranboy rayonu	5000,0	5000,0	100,0%	9070,17	6922,80	131,0%
Hacıqabul rayonu	1300,0	1203,9	108,0%	1153,18	948,04	121,6%
İmişli rayonu	13645,0	15641,5	87,2%	18185,41	14297,64	127,2%
Kürdəmir rayonu	5030,0	4027,0	124,9%	6516,82	4896,50	133,1%
Neftçala rayonu	7000,0	11111,0	63,0%	10015,53	8922,58	112,2%
Saatlı rayonu	15815,0	17220,0	91,8%	30119,68	25722,60	117,1%
Sabirabad rayonu	13055,0	15055,0	86,7%	17046,67	18048,69	94,4%
Salyan rayonu	7055,0	7052,4	100,0%	10282,55	9205,80	111,7%
Samux rayonu	400,0	53,0	7,5 dəfə	922,63	46,30	19,9 dəfə
Tartar rayonu	3300,0	3123,0	105,7%	8146,51	8404,11	96,9%
Ucar rayonu	2500,0	2500,0	100,0%	1666,60	2219,08	75,1%
Yevlax şəhəri	2500,0	2168,0	115,3%	5222,70	3386,62	1,5 dəfə
Zardab rayonu	3232,0	3232,3	100,0%	4833,53	4161,50	116,1%

həsi 51 min hektara, tedarük 89 min tona çatmışdı. 2017-ci ildə isə pambıq tarlalarının sahəsi 136 min

hektarı ötmüş, məhsul yığım isə 2016-cı ilin ümumi göstəricisindən 2,3 dəfə çox olmuşdu.

AZƏRTAC respublikada pambıq tedarükünə dair dekabrın 25-nə olan operativ məlumatı təqdim edir.

Aztəminatlı ailələrə dövlət dəstəyi

"IDEA" İctimai Birliyinin, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin və BMT-nin Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatının (FAO) təşkilatçılığı ilə Qazax rayonunun Qazaxbəyli kəndi ərazisində aztəminatlı ailələr üçün 2 hektar ərək bağı salınıb.

Bu münasibətlə keçirilən tədbirdə rayon icra hakimiyyətinin başçısı Rəcəb Babayev çıxış edərək son illər respublikamızın müxtəlif bölgələrində aztəminatlı ailələr üçün görülən işlərin əhəmiyyətindən danışmışdır. Qeyd edilmişdir ki, ölkəmizdə əhalinin məşğulluğunun təmin edilməsi istiqamətində bir sıra məqsədyönlü tədbirlər həyata keçirilib.

"IDEA" İctimai Birliyinin nümayəndəsi Nəzakət İsayeva demişdir ki, meyvə bağının salınması üzrə pilot layihənin icrasına Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, IDEA İctimai Birliyinin təsisçisi və rəhbəri, BMT-nin Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatının xoşməramlı səfiri Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə keçən il başlanılmışdır. Layihə çərçivəsində ilk meyvə bağı İsmayılıda, sonra Şəmkir, Ağstafa, Tovuz, Ağdaş, Qax, Lənkəran, Beyləqan, Sabirabad, Ağcabədi, Bərdə,

Lerik, Quba, Qəbələ, İmişli və Göygöl rayonlarında salınaraq aztəminatlı ailələrə, Qarabağ müharibəsi veteranlarına və şəhid ailələrinə verilməkdədir. Əsasən fındıq, nar, ərək, feyxova, xurma, qoz, alma omlaqla 18560-dan çox meyvə ağacı əkilib, 57 aztəminatlı ailə məşğulluqla təmin edilmişdir. Birlik nümayəndəsi demişdir ki, aztəminatlı ailələr üçün meyvə bağlarının salınması layihəsi çər-

çivəsində ağacəkmə aksiyaları gələcəkdə də davam etdiriləcəkdir.

Meyvə bağları ilə təmin ediləcək kənd sakinləri, Qabil Qocayev, Valeh Seyidov, Müşkül Nəbiyev və Fərhad Fərzəliyev aztəminatlı ailələrə göstərilən diqqət və qayğıya görə bu işin təşkilatçılarına minnətdarlıq etmişlər.

Sabir ƏLİYEV, "Azərbaycan"

Qış nağılı

“Soyuq əllər, isti ürək” kampaniyası
Yeni ilin ilk müjdəçisidir

6 ildir Yeni il ərəfəsində paytaxtda “Nargis Fund” tərəfindən həyata keçirilən “Soyuq əllər, isti ürək” xeyriyyə yarmarkası xoş bir ənənəyə çevrilib. Bu xeyriyyə yarmarkası Yeni ilin ilk xəbərcisi zənn edilir. Bakının tən ortasında fərqli ab-hava, bayram əhvali-ruhiyyəsi yaradan bu yarmarka bu il də paytaxtın Fəvvarələr meydanında təşkil edilib.

Paytaxt sakinlərinin səbirsizliklə gözlədiyi mərasim

Bu ilki xeyriyyə yarmarkasının öz konsepsiyasına görə əvvəllərdən daha fərqli və yaddaqalan olacağı deyilir. Bu yarmarka paytaxt sakinlərinin səbirsizliklə gözlədiyi mərasimə çevrilib. Həmişə olduğu kimi, bu il də yarmarkadan toplanan gəlir xeyriyyə işlərinə sərf olunacaq.

Bu məkana baş çəkəndə xeyriyyə yarmarkasının fərqli və yaddaqalan detallarının şahidi olduq. İlk rastlaşdığımız mənzərə yaddaqalan oldu.

Budəfəki yarmarkada əvvəlki illərə nisbətən kiçik taxta “evlər”in sayı artırılaq 47-ya çatdırılıb. Evciklərdə şəhər sakinlərinə və turistlərə yeməklər, suvenirlər, əl işləri, oyuncaqlar, Yeni il hədiyyələri, yolk bəzəkləri, kitablar, geyimlər və sair təklif olunur.

Məkanda əyləncə üçün hər imkan yaradılıb. İlk diqqətimizi çəkən isə “Xəyal evi” olur. Xüsusən, uşaqlar, gənc qızlar orda qurulmuş Yeni il, şaxta baba, şam ağacı maketləri qarşısında foto çəkdirirlər. Foto çəkdirmək ödənişsizdir. Şəkil çəkdirmək üçün meydana qoyulan avtomobilin qarşısında isə növbə var idi.

Böyük şəhərin mərkəzində nağıllar dünyası

Uzaqdan bürüməyə gələn dadlı qoxuya dözməyib, qutab, lavaşların hazırlandığı evciyə yaxınlaşırıq. Satıcı Vesilə xala ilk dəfədir bu yarmarkada iştirak edir. Deyir ki, da-

ha çox əcnəbilər Azərbaycan qutabını dadmağa gəlirlər.

Elə onunla söhbətimiz zamanı Səduyyə Ərəbistanından gəlmiş Salman qutab almaq üçün evciyə yaxınlaşır. Deyir ki, birinci dəfədir bele bir yarmarkanın şahidi olur və çox xoşuna gəlir:

- Azərbaycan çox maraqlı ölkədir. Bakını da çox sevirik.

Artıq 1 aydır ki, burada qalırıq. Ailəmlə gəzməyə gəlmişəm. Yeni il üçün Şahdağa getməyi planlaşdırırıq. Bakıda bu cür yarmarkanın təşkili çox maraqlıdır. Sanki böyük şəhər içində balaca nağıllar dünyası yaradılıb. Bu cür tədbirlər davamlı təşkil edilərsə, daha yaxşı olar.

Yarmarkada milli mətbəximizlə yanaşı, “Fast food”, “balıq-ekmek”, döner, “ciy köftə”, “pancake” kimi xarici təamları da dadmaq mümkündür. Eləcə də, kiçik, rahat kafelərdə çay, kofe, digər isti və ya soyuq içkilərdən içə bilərsiniz.

Satıcılarla söhbətimiz zamanı öyrəndik ki, əsasən şənbə-bazar günləri yarmarkada adamlar daha çox olur. Həftəiçi isə işdən sonra gəlirlər olur. Turistlərin diqqətini isə daha çox Azərbaycan mədəniyyətinə xas olan təamlar, xüsusilə, kabablar çəkir. “Azərbaycan çayı” evciyinin milli geyimli qızları yarmarkaya gələn vətəndaşlara isti çay təklif edirdilər.

Uşaqların ən çox sevdiyi təam...

Yarmarkaya gələn uşaqların ən çox sevdiyi isə “xırta-xırt” kartof çipsləridir. Yarmarkanın ərazisində stol və stullar yerləşdirilib. Kimlərsə aldığı təamı orda əyləşib yeyə, söhbət edə bilərlər.

7 yaşlı oğlu Aydını gəzməyə gətirən Gülnarə xanım da buranın təkə uşaqlar üçün deyil, böyüklərə də maraqlı olduğunu deyir. Evciklərdə satılan təamların qiymətinin normal olduğunu söyləyən Gülnarə xanımın azyaşlı oğlu da digər balacalar kimi “xırta-xırt” çox xoşlayır.

Yarmarkada diqqəti ən çox cəlb edən isə yeni il bəzəkləri, aksesuarları idi. Yarmarkada Qar qız və Şaxta babanın evini xatırladan evcik də qurulub. Yeni ilin simvolu olan yolk ilə şəkil çəkdirmək üçün insanlar sıraya düzülür. Müşahidələrimizi bitirib yarmarkanı tərk edirik. Burada təhlükəsizliyi təmin etmək üçün əsasən də ciddi nəzarət edilir.

Qeyd edək ki, “Amapola Exclusive Events” şirkətinin təşkilatçılığı etdiyi yarmarka dekabrın 1-dən fevriyayəyə başlayıb və 2019-cu il yanvarın 6-dək davam edəcək.

Fərizə ƏHMƏDOVA,
Ağəli MƏMMƏDOV (foto),
“Azərbaycan”

“Bakı Metropoliteni” QSC avtomobil, maşın və mexanizmlər üçün süzğac və müxtəlif tipli akkumulyatorların satın alınması üzrə açıq tender elan edir

Tender 2 (iki) LOT üzrə keçirilir:
Tender iştirakçılara təklif edilir ki, öz tender təkliflərini möhürlənmiş, imzalanmış şəkildə ikiqat zərflərdə yazılı surətdə təqdim etsinlər. Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımı maliyyə və texniki imkanlara malik olmalıdırlar.

Tenderdə iştirak etmək istəyənlər LOT üzrə aşağıdakı məbləğdə iştirak haqqını göstərilməsinə hesab köçürdükdən sonra Azərbaycan dilində tərtib olunmuş əsas şərtlər toplusunu Bakı şəhəri, M.Rəfiği küçəsi, 16-dan (əlaqələndirici şəxs: İlqar Qasimov, telefon: 490-00-91) ala bilərlər.

LOT-1. Avtomobil, maşın və mexanizmlər üçün süzğəclərin satın alınması

LOT-2. Müxtəlif tipli akkumulyatorların satın alınması

İştirak haqqı - LOT-1 - 300 manat
LOT-2 - 300 manat

Hesab: AZ98AZRT38050019440010268002
VÖEN: 1402871431
Bank: AZƏR-TÜRK BANK ASC (Mərkəz filialı)
Kodu: 501361
VÖEN: 9900006111
MH: AZ02NABZ0135010000000022944
SWIFT: AZRTAZ22

İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət;
- tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;

- tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 40 bank günü qüvvədə olmalıdır);
- tender təklifi dəyərinin 2 faizi həcmində bank təminatı (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 70 bank günü qüvvədə olmalıdır);
- Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi orqanından arayış;
- iddiaçının son bir ildəki fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti;
- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;
- iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri.

Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (əsl və surəti) tərtib olunmalıdır (xarici dildə olan tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə olunmalıdır).

Tender proseduru “Dövlət satınalmaları haqqında” qanuna uyğun keçiriləcəkdir.

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün yuxarıda göstərilən sənədləri (tender təklifi və bank təminatı istisna olmaqla) **30 yanvar 2019-cu il saat 18:00-a** qədər, tender təklifi və bank təminatı isə möhürlənmiş ikiqat zərfdə **07 fevral 2019-cu il saat 17:00-a** qədər Bakı şəhəri, M.Rəfiği küçəsi, 16 ünvanına, “İcraə nəzarət, karguzarlıq və təsərrüfat işləri” şöbəsinə təqdim etməlidirlər.

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

İddiaçıların təklifləri **08 fevral 2019-cu il saat 15:00-a** yuxarıda göstərilən ünvanda açılacaqdır.

İddiaçıların səlahiyyətli nümayəndələri iştirak edə bilərlər.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

“Bakı Metropoliteni” QSC tərəfindən 09.01.2019-cu il tarixdə keçirilməsi nəzərdə tutulan **“Bakı Metropoliteni” QSC-nin Bənövşəyi xəttinin “B-03” stansiyasının vestibüllərində quraşdırılması nəzərdə tutulan ANM turникetlərinin alınması və quraşdırma işlərinin satın alınması** üzrə açıq tenderin vaxtı **25 yanvar 2019-cu il tarixə, saat 15:30-a** keçirilməlidir. Bununla əlaqədar iddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün sənədləri (tender təklifi və bank təminatı istisna olmaqla) **16 yanvar 2019-cu il saat 18:00-a** qədər, tender təklifi və bank təminatı isə möhürlənmiş ikiqat zərfdə **24 yanvar 2019-cu il saat 17:00-a** qədər Bakı şəhəri, M.Rəfiği küçəsi, 16 ünvanına, “İcraə nəzarət, karguzarlıq və təsərrüfat işləri” şöbəsinə təqdim etməlidirlər.

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

Tender komissiyası

“Azərpoçt” MMC üzrə Tabeli poçt müəssisələrinin təminatı üçün açıq tender elan edir

Tender 4 (dörd) LOT üzrə keçirilir:

LOT 1. Polietilen məhsulların alınması.
LOT 2. Ciddi hesabət və nömrəli qəbzlərin alınması.
LOT 3. İstismar blankları və istismar jurnallarının alınması.
LOT 4. Təsərrüfat mallarının alınması.

Tender iştirakçılara təklif edilir ki, öz tender təkliflərini möhürlənmiş, imzalanmış ikiqat zərfdə yazılı surətdə təqdim etsinlər.

Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımı maliyyə və texniki imkanlara malik olmalıdırlar.

Tenderdə iştirak etmək istəyənlər Lot üzrə aşağıdakı məbləğdə iştirak haqqını göstərilməsinə hesab köçürdükdən sonra Azərbaycan dilində tərtib olunmuş tenderin əsas şərtlər toplusunu Bakı şəhəri, Üzeyir Hacıbəyli küçəsi, 72 ünvanında yerləşən “Azərpoçt” MMC-dən (əlaqələndirici şəxs: İsmayilov Oktay, telefon: 493-56-00 (240)) ala bilərlər.

I LOT üzrə - 300 manat
II LOT üzrə - 300 manat
III LOT üzrə - 300 manat
IV LOT üzrə - 200 manat

İddiaçılar iştirak haqqını aşağıdakı hesaba köçürməlidirlər:

“Azərpoçt” MMC
Kod: 690001
MH: AZ76NABZ0135010000000094944
VÖEN: 9900037711
SWIFT: AZPOAZ 22

“Azərpoçt” MMC
VÖEN: 9900037711
Hesablaşma hesabı: AZ82AZPO99995381000420000125

İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır. İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- tenderdə iştirak etmək üçün ərizə;
- tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- tender təklifi (zərflərin açıldığı gündən sonra ən azı 30 bank günü müddətində qüvvədə olmalıdır);
- tender təklifi qiymətinin 1 faizi həcmində (təklifin təminatı) bank zəmanəti (zərflərin açıldığı gündən sonra 60 bank günü müddətində qüvvədə olmalıdır);
- Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi orqanından arayış;
- son bir il ərzində fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti;
- iddiaçının son bir il ərzində maliyyə vəziyyəti barədə bank tərəfindən verilmiş arayış;
- iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri;
- müvafiq mallar üzrə peşə və uyğunluq sertifikatları.

Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (əsl və surəti) tərtib olunmalıdır (xarici dildə olan tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə olunmalıdır).

Tender proseduru “Dövlət Satınalmaları haqqında” qanuna uyğun keçiriləcəkdir.

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün yuxarıda göstərilən sənədləri (tender təklifi və bank zəmanəti istisna olmaqla) **30 yanvar 2019-cu il saat 18:00-a** qədər, tender təklifi və zəmanəti isə möhürlənmiş ikiqat zərfdə **08 fevral 2019-cu il saat 18:00-a** qədər Üzeyir Hacıbəyli küçəsi, 72 ünvanına təqdim etməlidirlər.

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

Təklif zərfləri **11 fevral 2019-cu il saat 11:00**-da Üzeyir Hacıbəyli küçəsi, 72 ünvanında açılacaqdır.

İddiaçıların səlahiyyətli nümayəndələri iştirak edə bilərlər.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

“Azərişiq” ASC tərəfindən Müxtəlif mətbəx məhsullarının satın alınması məqsədilə keçirilmiş açıq tender üzrə təqdim olunmuş iddiaçıların təklifləri Tender komissiyası tərəfindən qiymətləndirilmişdir. Tender komissiyasının qərarına əsasən müvafiq LOT üzrə “AZ KAPİTAL HOLDİNG” MMC şirkəti qalib elan olunmuş və satınalma müqavilələri bağlanmışdır.

Tender komissiyası

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri iriçaplı pulemyotlardan istifadə etməklə atəşkas rejimini 29 dəfə pozub

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində iriçaplı pulemyotlardan da istifadə etməklə sutka ərzində atəşkas rejimini 29 dəfə pozub.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Ermənistan Respublikasının

Noyemberyan rayonunun Voskevan, Voskepar kəndlərində, Krasnoselsk rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Azərbaycan Respublikasının Qazax rayonunun Fərəhli, Gədəbəy rayonunun Göyöli kəndlərində yerləşən mövqelərimiz atəşə tutulub. Ağdam rayonunun işğal altında

olan Baş Qərənd, Yusifcanlı, Mərzili, Füzuli rayonunun Aşağı Veysəlli, Qərənd, Cəbrayıl rayonunun Nüzgər kəndləri yaxınlığında, həmçinin Goranboy, Tərtər, Ağdam, Xocavənd və Füzuli rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də ordumuzun mövqeləri atəşə məruz qalıb.

«AZƏRBAYCAN»
qəzetinin
reklam xidməti
539-49-20

Qəzetin daim yenilənən
rəsmi internet ünvanı:
www.azerbaijan-news.az

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

YAP icra katibinin müavini, Milli Məclisin komitə sədri Siyavuş Novruzov Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsinin rəis müavini, general-mayor Səhlab Bağirova anası
HƏLİMƏ XANIMIN
vəfatından kədərliyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Eldar Əzizov və Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin kollektivi Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsinin rəis müavini, general-mayor Səhlab Bağirova anası
HƏLİMƏ XANIMIN
vəfatından kədərliyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Yeni Azərbaycan Partiyası Yasamal rayon təşkilatının sədri Tağı Əhmədov Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsinin rəis müavini, general-mayor Səhlab Bağirova anası
HƏLİMƏ XANIMIN
vəfatından kədərliyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Sumqayıt İnzibati-İqtisadi Məhkəməsinin sədri İslam Əliyev Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsinin rəis müavini, general-mayor Səhlab Bağirova anası
HƏLİMƏ XANIMIN
vəfatından kədərliyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyi Qeydiyyat və notariat baş idarəsinin kollektivi Goranboy rayon qeydiyyat şöbəsinin rəisi Tuqay Sərdarlıya atası
CAVANŞİR SƏRDARLININ
vəfatından kədərliyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Məliorasiya və Su Təsərrüfatı ASC-nin rəhbərliyi və kollektivi iş yoldaşları Akif Mustafayeva əzizi
XALİSA XANIMIN
vəfatından kədərliyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Bakı şəhəri Nasimi Rayon Məhkəməsinin sədri İlham Cəfərov Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsinin rəis müavini, general-mayor Səhlab Bağirova anası
HƏLİMƏ XANIMIN
vəfatından kədərliyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar SADIQOV

Ünvan

AZ 1073, Bakı şəhəri,
Məliuət prospekti,
529-cu məhəllə, IV mərtəbə
e-mail:
secretary@azerbaijan-news.az
az_reklam@azeronline.com
azerbaijan-news@mail.ru
www.azerbaijan-news.az

Telefonlar

Qəbul otağı - 539-68-71,
Baş redaktor müavini - 538-86-86, 434-63-30,
538-97-96,
Məsul katib - 539-43-23,
Məsul katib müavini - 539-44-91,
Parlament və siyasi şöbə - 539-72-39,
539-84-41, 539-21-00,
İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55,
Beynəlxalq həyat, idman və informasiya şöbəsi - 432-37-68,
Humanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60, 539-63-82
Reklam şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11,
Kompüter mərkəzi - 538-20-87,
Fotoilustrasiya şöbəsi - 538-84-73,
Mühasibat - 539-59-33,
Faks - (+994 12) 5398441

Qeydiyyat nömrəsi 1

“Azərbaycan” qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələndirilmişdir.

Rəsmi sənəd və çıxışlarda sənədlərlə bərabər, dərəcə üçün göndərilən digər yazılarda da Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir

Əlyazmalara cavab verilmir və onlar geri qaytarılmır

Gündəlik qəzet

Tiraj 8412
Sifariş 3896
Qiyməti 40 qəpik